

UCHWAŁA NR XLV/851/17

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 27 lipca 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021” za 2016 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016 r., poz.814 z późn. zm) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1) i art. 19 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.) w wykonaniu uchwały nr XXVI/517/16 Rady Miasta Katowice z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2016 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

Załącznik do uchwały nr XLV/851/17
Rady Miasta Katowice
z dnia 27 lipca 2017r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA KATOWICE
NA LATA 2016 – 2021
ZA 2016 ROK**

Spis treści

Wstęp	3
Misja – główny cel Strategii	3
1. Procesy demograficzne	3
2. Wspieranie rodziny	15
3. Rynek pracy	25
4. Przeciwdziałanie uzależnieniom	31
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych.....	36
6. Przeciwdziałanie bezdomności	47
7. Problemy osób w wieku senioralnym	51
8. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	58
Podsumowanie i wnioski	72
Załącznik nr 1	73

Wstęp

System monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 oparty jest na corocznym sprawozdaniu syntetycznym, które wraz z wnioskami przedstawiane jest Radzie Miasta Katowice przez Prezydenta Miasta Katowice w terminie do 31 lipca za rok poprzedni. Informacje ujęte w sprawozdaniu oparte są na sprawozdaniach indywidualnych opracowanych przez poszczególnych realizatorów Strategii oraz na ogólnodostępnych danych statystycznych. Sprawozdanie tworzą syntetyczne opisy realizowanych działań, wskaźniki monitoringu oraz wskaźniki rezultatu opracowane dla 8 głównych celów strategicznych. Ponadto, w sprawozdaniu przedstawione zostały koszty poniesione na realizację Strategii w 2016 roku oraz wnioski wynikające z realizacji Strategii. Ideą niniejszego sprawozdania jest przedstawienie danych za 2016 rok, który jest rokiem początkowym dla kolejnych sprawozdań i stanowi bazę dla kolejnych analiz. Z uwagi na fakt, iż rok 2016 jest rokiem bazowym dla opracowanej Strategii, trudno jest dokonać analizy porównawczej wskaźników. Bardziej wnikliwa analiza porównawcza wskaźników monitoringu będzie możliwa w kolejnym sprawozdaniu z realizacji Strategii, które będzie uwzględniało dane za 2016 i 2017 rok. Formułując wnioski końcowe z realizowanej w 2016 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice możliwe było przedstawienie jedynie ogólnych trendów charakterystycznych dla miasta Katowice.

Misja – główny cel Strategii

Zwiększenie poziomu aktywności mieszkańców i wzmocnienie potencjału społeczności, zasobów instytucji i organizacji oraz ich efektywne wykorzystanie dla osiągnięcia w latach 2016 – 2021 spójności społecznej i poprawy jakości życia w Katowicach.

Cele strategiczne i kierunki działania oraz wskaźniki monitoringu

1. Procesy demograficzne

Cel strategiczny: wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta

Kierunki działań strategicznych

C1 K₁	Monitorowanie przemian w strukturze społeczno-demograficznej dzielnic Katowic i problemów wynikających ze starzenia się populacji miasta oraz podejmowanie inicjatyw nakierowanych na pobudzenie procesu rewitalizacji, szczególnie na obszarach zagrożonych społeczną dezorganizacją i wysokim obciążeniem demograficznym.
C1 K₂	Promowanie inicjatyw służących ochronie rodziny i macierzyństwa oraz rozwojowi demograficznemu miasta, inicjowanie akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców Katowic.
C1 K₃	Promowanie form aktywnego podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia mieszkańców miasta oraz wspieranie programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowie.
C1 K₄	Wzmacnianie międzypokoleniowej integracji i funkcji wychowawczych i edukacyjnych rodzin w ramach prowadzonej pracy środowiskowej z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem m.in. szkół, organizacji społecznych, klubów sportowych oraz instytucji kultury oraz rozwój projektów wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i integracji międzypokoleniowej „Babcia dziadek i Ja”.

Działania

Cel strategiczny: wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C1 D₁	1. Diagnozowanie dynamiki zmian w strukturze społeczno-demograficznej Katowic i problemów wynikających ze starzenia się w populacji w dzielnicach miasta.	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Spraw Obywatelskich, Miejski Ośrodek Pomocy

		Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe
<p>Do zadań Wydziału Spraw Obywatelskich należy m.in.: opracowywanie statystyk dotyczących liczby ludności dla całego miasta, jak i dla poszczególnych jednostek pomocniczych miasta Katowice. Ponadto Wydział zajmuje się analizowaniem aktualnych statystyk ze statystykami z lat ubiegłych, określaniem tendencji spadkowej lub wzrostowej liczby mieszkańców.</p> <p>Diagnozowanie dynamiki zmian określane jest także na podstawie wzrostu zapotrzebowania na usługi świadczone dla osób starszych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. W ramach prowadzonego przez MOPS programu dla osób starszych i niepełnosprawnych „Radość życia – wszystko mogę” widoczne było rosnące zainteresowanie zajęciami aktywizującymi w grupie seniorów (w 2012 r. – ok. 20 osób, w 2016 r. – ok. 60 osób). Wzrasta także liczba osób w podeszłym wieku, korzystających z form aktywizacyjnych, wzrastają wydatki związane ze wzrostem średnich miesięcznych kosztów utrzymania osób umieszczonych w domach pomocy społecznej (tendencja określona w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2016 r., rozdz. 5.7.1.). Powyższe dane uzasadniają rozwój polityki senioralnej w mieście Katowice, np. poprzez profilaktykę zdrowotną, edukację dotyczącą bezpieczeństwa, zajęcia aktywizujące, rozwijanie sieci wsparcia osób starszych czy zapewnianie miejsc w placówkach dziennych i całodobowych itp.</p> <p>W Katowicach od 2014 roku działa Rada Seniorów. Z inicjatywą powołania Rady Seniorów wystąpiła Rada Miasta Katowice uchwałą nr XLIII/1018/13 w sprawie podjęcia inicjatywy powołania Rady Seniorów Miasta Katowice. Rada Seniorów składała się z 13 członków, którzy w 2016 roku spotykali się cyklicznie raz w miesiącu i omawiali kwestie związane z polityką senioralną. Członkowie Rady Seniorów pełnili również dyżury dla mieszkańców w każdy ostatni poniedziałek miesiąca. Działalność Rady Seniorów miasta Katowice ma charakter opiniodawczy, doradczy i inicjatywny dla władz miasta. W dniu 4 października 2016 roku odbyło się ostatnie posiedzenie Rady Seniorów Miasta Katowice, w związku z zakończeniem jej dwuletniej kadencji.</p>		
C1 D₂	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców. 2. Tworzenie/wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie atomizacji więzi rodzinnych i społecznych w następstwie demograficznego starzenia się miasta. 	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji ¹ , Wydział Promocji, organizacje pozarządowe
<p>Ad. 1</p> <p>W 2016 roku Wydział Komunikacji Społecznej informował na łamach miesięcznika „Nasze Katowice”, na twitterze, stronie internetowej, w biuletynie dla mieszkańców i w biuletynie dla dziennikarzy oraz podczas licznych wypowiedzi dla mediów (prasa, radio, TV, media elektroniczne) o działaniach urzędu skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców. Przedstawiano m.in. informacje o miejscach w żłobkach i przedszkolach, nowych inwestorach i miejscach pracy, działaniach podejmowanych we współpracy z uczelniami wyższymi, o akcjach społecznych, sposobach spędzania wolnego czasu – „przemysł czasu wolnego”, programie „Nas Troje i Więcej”, programie 500+ i innych sposobach wsparcia rodziny. Przekaz obejmował takie obszary, jak: budownictwo, w tym w ramach programu Mieszkanie Plus, wyposażanie mieszkańców Katowic w informacje dla seniorów, wsparcie promocyjne budżetu obywatelskiego i konsultacji społecznych etc.).</p> <p>Od 11 września 2011 roku (w 146. rocznicę nadania Katowicom praw miejskich) prowadzony jest przez Wydział Promocji projekt „Dzidzius”. W ramach tego projektu wszystkie dzieci urodzone w Katowicach po tej dacie są oficjalnie witane w gronie katowiczian. Rodzice otrzymują pocztą list gratulacyjny od władz Miasta oraz ubranko typu body z katowickim logotypem.</p> <p>Ponadto Wydział Promocji od 2012 roku koordynuje program „Nowy Obywatel”. Idea programu polega na oficjalnym powitaniu przez władze miasta każdego, kto podejmuje decyzję o zamieszkaniu w Katowicach. Do nowego mieszkańca kierowany jest oficjalny list powitalny, jak również pakiet materiałów informacyjno – promocyjnych, mających na celu łatwiejsze poruszanie się po nowym mieście.</p> <p>Miasto Katowice prowadziło również w 2016 roku sprzedaż mieszkań na preferencyjnych warunkach o czym informowano za pośrednictwem strony internetowej miasta oraz przy wykorzystaniu dystrybuowanych ulotek „Zamieszkać w Katowicach”.</p>		

¹ zmiana nazwy od stycznia 2017 roku na Wydział Edukacji i Sportu

Ad.2		
W ramach wspierania inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom planowana jest rozbudowa 2 miejskich przedszkoli publicznych: Miejskiego Przedszkola Nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi oraz Miejskiego Przedszkola Nr 66 im. Majki Jeżowskiej, w celu zapewnienia optymalnej liczby miejsc dla dzieci, na terenie miasta Katowice. Ponadto, realizowane są również prace mające na celu uruchomienie od 1 stycznia 2018 roku dwóch nowych oddziałów Żłobka Miejskiego przy ul. Krzywoustego oraz ul. Boya Żeleńskiego na łączną liczbę 102 miejsc opieki.		
C1 D3	<p>1. Tworzenie warunków do uprawiania masowego sportu i rekreacji oraz pobudzanie aktywności mieszkańców miasta służącej podnoszeniu sprawności fizycznej i zdrowemu stylowi życia (w tym rozbudowa ścieżek rowerowych i infrastruktury miejskiej rekreacji).</p> <p>2. Inicjowanie i wspieranie realizacji programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowie, szczególnie w zagrożonych środowiskach i grupach wiekowych.</p>	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Sportu i Turystyki ² , PFRON, organizacje pozarządowe
Ad. 1.		
W roku 2016 Miasto Katowice przekazało dotację na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania sportu i turystyki dla klubów sportowych w wysokości łącznie: 7 693 889,96 zł. Miasto Katowice w roku 2016 było również współorganizatorem wielu imprez sportowo-rekreacyjnych mających na celu pobudzanie aktywności mieszkańców miasta służącej podnoszeniu sprawności fizycznej.		
Ad. 2.		
W 2016 roku realizowano w Katowicach zatwierdzony uchwałą nr XLIII/1015/13 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2013 roku „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020”. W ramach Programu prowadzono następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic:		
<ul style="list-style-type: none"> – Realizowano program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia, w ramach którego sfinansowano szczepienia p/pneumokokom dla dzieci w Żłobku Miejskim, katowickich rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2016 roku zaszczepiono 310 dzieci, podając im łącznie 350 dawek szczepionki (liczba dawek dla jednego dziecka jest uzależniona od jego wieku). – Realizowano program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), w ramach którego sfinansowano szczepienia p/HPV dla dziewcząt klas I katowickich szkół gimnazjalnych połączone z edukacją skierowaną zarówno do młodzieży, jak i ich rodziców lub opiekunów prawnych. W 2016 roku zaszczepiono p/HPV 651 dziewcząt. – Prowadzono profilaktyczną opiekę nad uczniami, w ramach której sfinansowano badania chirurgów dziecięcych, ortopedów, pediatrów i pielęgniarek dla dzieci klas III katowickich szkół podstawowych. Z badań skorzystało 1 660 uczniów (tj. 81% spośród uprawnionych). – Realizowano program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice, w ramach którego sfinansowano edukację oraz badania stanu zdrowia jamy ustnej wraz z lakowaniem zębów szóstych lub siódmych dla dzieci klas II i V katowickich szkół podstawowych. W Programie w części edukacyjnej udział wzięło 2 437 uczniów klas II oraz 1 600 uczniów klas V (tj. odpowiednio 84% i 78% spośród uprawnionych), a badaniami objęto 2 414 uczniów klas II oraz 1 435 uczniów klas V. – Realizowano program z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów czwartych klas szkół podstawowych, w ramach tego zadania w wybranych szkołach podstawowych organizowane są zajęcia edukacyjne (teoretyczne oraz praktyczne) dla uczniów klas IV, które prowadzą wykwalifikowani ratownicy medyczni. W 2016 roku w zajęciach udział wzięło 576 dzieci. – Realizowano program dla osób trzeciego i czwartego wieku (skierowany do mieszkańców Katowic, którzy w 2016 roku mieli 60-62 lata, 75-77 lat oraz byli w wieku powyżej 85 lat). Pozwolił on na skorzystanie z szeregu bezpłatnych badań profilaktycznych, a ich wyniki były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki. Dla mieszkańców, u których stwierdzono niesprawność ruchową, przewidziano możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych. Z Programu skorzystało w 2016 roku 196 osób. – Realizowano program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”, w ramach którego 		

² zmiana nazwy od stycznia 2017 roku na Wydział Edukacji i Sportu

sfinansowano szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców Katowic w wieku pow. 65. roku życia. Z bezpłatnych szczepień skorzystało ponad 4 300 mieszkańców Katowic.

- Realizowano program zajęć warsztatowych pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce”, w ramach tego zadania zorganizowano dla klas III szkół gimnazjalnych warsztaty profilaktyczne z zakresu zdrowia psychicznego, w których udział wzięło łącznie 984 uczniów z 45 klas.
- Zrealizowano „Jesienne Katowickie Dni Promocji Zdrowia” - była to akcja prozdrowotna finansowana z dotacji z budżetu miasta Katowice, w czasie której mieszkańcy mogli skorzystać z szerokiej oferty bezpłatnych badań profilaktycznych, w tym m.in. wykonać testy na boreliozę, a także zaszczepić się przeciwko grypie. Z akcji skorzystało 950 mieszkańców Katowic.
- Realizowano program „Od przedszkola do seniora”, w ramach którego mieszkańcy Katowic mogli bezpłatnie korzystać z bogatej oferty zajęć prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę wykładowców Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach przy udziale studentów studiów stacjonarnych fizjoterapii, pielęgniarstwa i położnictwa. Oferta projektu była skierowana do różnych grup wiekowych, w tym m. in. do młodych mam wraz z dziećmi, par oczekujących potomstwa, osób niepełnosprawnych, młodzieży oraz seniorów. Z poszczególnych możliwości w ramach projektu skorzystało łącznie ponad 600 mieszkańców Katowic.

Akcje i programy profilaktyczne zrealizowane w mieście przy współpracy z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi stowarzyszeniami:

- Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2016 roku – w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie” przeprowadzono badania krwi pod kątem zawartości ołowiu u 270 dzieci z dzielnicy Szopienice, a także przekazano im oraz ich rodzicom materiały edukacyjne dot. prawidłowych zasad higieny.
- Sprawni do 100 lat - PROGRAM ORTO-VISION - w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację „Pamięć i Pomoc” im. dr. E. Gryglewicza przeprowadzono badania densytometryczne oraz okulistyczne dla 107 mieszkańców Katowic w wieku pow. 55 roku życia.
- „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!” - w ramach tego zadania realizowanego przez Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich Oddział w Katowicach przeprowadzono 40 pokazów pomocy przedmedycznej w szkołach oraz na 3 imprezach masowych, w których łącznie udział wzięło ok. 4 800 mieszkańców.
- „Zdrowy i aktywny senior”, było to zadanie realizowane przez Fundację Bażantowo, w ramach którego dofinansowano zajęcia ruchowe (fitness, basen, tenis), a także wykłady prozdrowotne dla 114 mieszkańców w wieku pow. 60 roku życia.
- „Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń słuchu oraz przetwarzania słuchowego u 5 latków uczęszczających do przedszkoli miejskich w Katowicach oraz zwiększenie świadomości wychowawców przedszkolnych na temat niedosłuchu centralnego” - w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację In Corpore zrealizowano badania słuchu dla 57 dzieci z miejskiego przedszkola w Katowicach, a także zorganizowano konferencję dla 200 wychowawców przedszkolnych dot. wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu u dzieci.
- Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS - „Pogromcy mitów”, - w ramach tego zadania Parafia Ewangelicko-Augsburska w Katowicach zrealizowała 14 wykładów dot. profilaktyki HIV/AIDS dla młodzieży z Katowic. W zajęciach udział wzięło 307 uczniów.
- „Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym” - w ramach tego zadania realizowanego przez Śląską Ligę Walki z Rakiem zrealizowano spotkania edukacyjne dot. profilaktyki nowotworów wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych oraz zawody piłki siatkowej promujące aktywność fizyczną oraz dobre nawyki żywieniowe. W projekcie uczestniczyło ok. 350 osób.
- „Zdrowy Przedszkolak” – w ramach tego zadania przeprowadzono warsztaty dla dzieci przedszkolnych dot. prawidłowych zasad higieny oraz dla ich rodziców w zakresie zdrowego odżywiania dzieci. Zorganizowano także Festiwal Zdrowego Przedszkolaka, w którym dzieci przygotowały występy artystyczne dot. zdrowego stylu życia. Z projektu skorzystało 807 dzieci oraz 488 rodziców.

C1 D4	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny. 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji, Wydział Kultury, Wydział Sportu i Turystyki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
--------------	---	--

pośrednictwem szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych.	w Katowicach, organizacje pozarządowe
---	---------------------------------------

Ad. 1.

Od stycznia 2011 roku na terenie miasta Katowice realizowany jest program „Nas Troje i więcej”, który ma na celu wsparcie katowickich rodzin: wielodzietnych z co najmniej trójką dzieci (bez względu na posiadany dochód), zastępczych oraz korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dodatkowo w czerwcu 2014 roku na terenie całego kraju wprowadzona została Karta Dużej Rodziny, o przyznanie której ubiegać się mogą wyłącznie rodziny wielodzietne z co najmniej trójką dzieci (dotyczy to również rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka) – niezależnie od posiadanego dochodu. Idea obu programów polega na udzieleniu zarówno przez instytucje publiczne, jak i przez prywatnych przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, kluby sportowe zniżek dla rodzin, które następnie realizowane są na podstawie specjalnych kart programów wydawanych bezpłatnie przez Urząd Miasta Katowice (w przypadku Karty Dużej Rodziny wydawana jest ona przez tutejszy Urząd na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej). W programie „Nas Troje i więcej” biorą udział zarówno jednostki miejskie oferując 50% zniżki na zakup biletów wstępu m.in. na spektakle teatralne dla dzieci w Teatrze „Ateneum”, kąpieliska miejskie („Rolna”, „Bugła”), lodowisko miejskie („Jantor”), wybrane: siłownie, korty tenisowe, jak i inne jednostki i instytucje publiczne, podmioty prywatne prowadzące działalność gospodarczą, kluby sportowe, organizacje pozarządowe (na podstawie specjalnego porozumienia zawartego z tutejszym urzędem) proponując rodzinom szereg zniżek (od 5 do 50%) na oferowane przez nie produkty i usługi. Z kolei Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny uprawnia do szeregu zniżek realizowanych na terenie całej Polski, w tym m.in.: do ulgi na przejazdy kolejowe, wyrobienie paszportu, zakup biletów wstępu do muzeów, zakupy w hipermarketach (Carrefour, Simply), bezpłatne wstępy do Parków Narodowych oraz wiele innych.

W realizacji ww. zadań w 2016 roku brały udział instytucje kultury tj.:

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” poprzez oferowanie 50% zniżki na zakup biletów;
- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach - w ramach programu Galeria oferowała w tygodniu bilety wstępu po obniżonych cenach (2,75 zł normalny, 1,50 zł ulgowy) a w sobotę i w niedzielę wstęp wolny;
- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek – realizując zadanie pn. Recital Michała Bajora „Moja miłość” 17 maja 2016 roku;
- Muzeum Historii Katowic – umożliwienie zwiedzania wystaw stałych i czasowych z 50% zniżką na bilety;
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” - prowadziła edukację muzyczną poprzez organizację koncertów odbywających się we współpracy z miejskimi domami kultury, szkołami, przedszkolami. Szczególnie cenną formą był cykl koncertów „Mamo, Tato chodźmy na koncert!”;
- Miejskie Domy Kultury – 50% zniżki opłaty za udział w wycieczkach, wyjściach, zajęciach (MDK Ligota, MDK Bogucice – Zawodzie).

Ad. 2.

W 2016 roku Wydział Sportu i Turystyki współorganizował z klubami sportowymi imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym, które skierowane były do dzieci i młodzieży wraz z ich rodzicami.

Trzy publiczne placówki pracy pozaszkolnej, prowadzone przez miasto Katowice: Pałac Młodzieży (5 140 uczestników stałych i 8 618 uczestników okresowych), Młodzieżowy Dom Kultury (1 670 uczestników stałych, 9 420 uczestników okresowych), Międzyszkolny Ośrodek Sportowy (1 416 uczestników stałych, 8 517 uczestników okresowych) realizowały w 2016 roku zadania umożliwiające organizację czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci. Sześć Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, w tym Specjalistyczna Poradnia Rodzinna i Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna udzielały dzieciom, młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W roku 2016 poradnie psychologiczno-pedagogiczne przyjęły 6 628 dzieci, w Specjalistycznej Poradni Rodzinnej 580 rodzin skorzystało z terapii rodzinnej, 89 rodziców wzięło udział w warsztatach organizowanych przez tę poradnię.

W 2016 roku w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone były placówki wsparcia dziennego w formie 5 Świetlic Specjalistycznych oraz 3 Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych. Placówki wsparcia dziennego obejmowały swoją pomocą dzieci i młodzież uczęszczające do szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, wywodzące się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności

z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Miały one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. Placówki zapewniały potrzeby bytowe tj.: pobyt dzieci w godzinach popołudniowych, właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego, nauki oraz wyżywienie. Głównym celem powyższych oddziaływań było efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.

Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w 2016 roku współpracowali m.in. z placówkami oświatowymi (przedszkolami, szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i specjalistycznymi). Inicjowanie współpracy przez asystenta rodziny odbywało się poprzez indywidualny lub telefoniczny kontakt z przedstawicielami danej placówki oświatowej. Celem było omówienie sytuacji edukacyjnej dziecka oraz lepszy wgląd w sytuację rodziny. Ponadto specjaliści spotykali się w ramach zespołu ds. pracy z rodziną, podczas którego omawiana była sytuacja rodziny oraz wyznaczane były kierunki pracy z klientem/rodziną.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Liczba ludności w wieku produkcyjnym w podziale na dzielnice	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 1	
2.	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku aktywności zawodowej dla dzielnic i całego miasta	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 2	
		Bank danych lokalnych	38,77 %	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (71 767) do liczby osób w wieku aktywności zawodowej (185 081) - dane za rok 2015
3.	Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 3	
4.	Saldo migracji	Bank danych lokalnych	Brak danych	
5.	Liczba akcji profilaktyki zdrowia	Wydział Polityki Społecznej	18	Wykaz akcji zamieszczono w opisie rubryki C1 D ₃ pkt 2.
6.	Liczba i wykaz katowickich instytucji kultury i podmiotów gospodarczych, które oferują ulgi i dodatkowe uprawnienia dla rodzin (w tym w ramach programów „Babcia dziadek i Ja”, „Nas Troje i więcej”)	Wydział Polityki Społecznej	W 2016 roku w programie: 1. „Nas Troje i więcej” brało udział 103 partnerów, w tym: 7 jednostek miejskich oraz 96 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców/klubów sportowych/ spółdzielni socjalnych, 2. „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” brało udział 9 partnerów, w tym: 5 jednostek miejskich oraz 4 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców.	Program „Nas Troje i więcej”: 1. Galeria Sztuki Współczesnej BWA - 50% rabatu na zakup biletu wstępu, 2. Muzeum Historii Katowic - 50% rabatu na zakup biletu wstępu, 3. Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu, 4. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji: a) „Spodek” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na: lodowisko oraz siłownię (do maja 2016 r.), b) Lodowisko „Jantor” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na lodowisko, c) Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Zadole” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na: siłownię i korty tenisowe, d) Ośrodek Rekreacyjno - Wypoczynkowy „Rolna” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na: kąpielisko i siłownię, e) Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Bugla” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na kąpielisko, f) Hala Sportowa „Józefowska” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na siłownię, g) Ośrodek Sportowy „Słowian” - 50%

				<p>rabatu na zakup biletu wstępu na: siłownię i korty tenisowe,</p> <p>h) Ośrodek Sportowy „Szopienice” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na: siłownię i korty tenisowe,</p> <p>i) Ośrodek Sportowy „HETMAN” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na: siłownię i korty tenisowe,</p> <p>j) Ośrodek Sportowy „Podlesianka” - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na korty tenisowe,</p> <p>k) Ośrodek Tenisowy - 50% rabatu na zakup biletu wstępu na korty tenisowe zewnętrzne i kryte,</p> <p>5. Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” - 50% rabatu na wycieczki i wyjścia w ramach akcji „Ferie i wakacje w Mieście”,</p> <p>6. Katowice Miasto Ogrodów –Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek - 50% rabatu dla 20 pierwszych osób na zakup biletu wstępu na wszystkie imprezy biletowe, których Centrum Kultury będzie organizatorem (do października 2016 r.),</p> <p>7.Miejski Dom Kultury „Ligota” - 50% rabatu na wycieczki i wyjścia w ramach akcji „Ferie oraz wakacje w Mieście” oraz na zajęcia grupowe organizowane przez pracowników – instruktorów MDK „Ligota”.</p> <p>Partnerzy spośród instytucji/prywatnych przedsiębiorców/klubów sportowych/ spółdzielni socjalnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.biura podróży oraz inne związane z podróżami – 3 partnerów, 2.finanse/odszkodowania – 4 partnerów, 3. gabinety kosmetyczne – 5 partnerów, 4. gabinety ortodontyczne – 3 partnerów, 5. gabinety psychologiczne i terapeutyczne – 2 partnerów, 6. gabinety stomatologiczne – 7 partnerów, 7. kancelarie notarialne – 1 partner, 8.kawiarnie/pizzerie/restauracje – 5 partnerów, 9. kluby malucha/przedszkola niepubliczne – 5 partnerów, 10. kluby sportowe/zajęcia sportowe – 4 partnerów, 11. księgarnie – 5 partnerów, 12. kwaciarnie -1 partner, 13. ośrodki szkolenia kierowców – 4 partnerów, 14. pracownie złotniczo-grawerskie – 1 partner, 15. rozrywka dla całej rodziny – 7 partnerów, 16. sale zabaw dla dzieci – 3 partnerów, 17. sklepy spożywcze – 2 partnerów, 18. sklepy z artykułami biurowymi, szkolnymi – 1 partner, 19. sklepy z odzieżą, zabawkami – 3 partnerów, 20. sklepy zoologiczne – 1 partner, 21. sklepy z artykułami remontowo-budowlanymi – 4 partnerów, 22. sklepy pozostałe – 2 partnerów,
--	--	--	--	--

				<p>23. szkoły niepubliczne/ wyższe uczelnie – 3 partnerów, 24. szkoły językowe – 1 partner, 25. szkoły pływania – 2 partnerów, 26. szkoły tańca – 1 partner, 27. usługi transportowe 2 partnerów, 28. usługi weterynaryjne - 1 partner, 29. usługi pozostałe (z zakresu architektury, wycinki drzew) – 2 partnerów, 30. zakłady fotograficzne – 4 partnerów, 31. zakłady fryzjerskie – 7 partnerów, 32. zakłady optyczne – 4 partnerów. Program „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”: 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach - zajęcia grupowe o charakterze wspierającym i edukacyjnym; indywidualne poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne, 2. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji: a) zima – lodowisko „Jantor”, b) lato: kąpieliska „Bugla”, „Rolna” - bezpłatne wejścia dla babć, dziadków i wnucząt do lat 7; wnuczęta powyżej 7 roku życia – wejście w cenie biletu ulgowego, 3. Muzeum Historii Katowic – wejście bezpłatne, 4. Teatr „Ateneum” – 50% zniżki na zakup biletów, 5. Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek - zniżki na zakup biletów na spektakle teatralne dla dzieci, 6. Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” w Chorzowie – bilet wstępu w cenie 2,00 zł, 7. PTWP Event Center Sp. z o.o. – bilet wstępu na lodowisko w Hali Widowiskowo-Sportowej „Spodek” w cenie ulgowej, 8. Sala zabaw „Nibylandia” – 25% zniżki na zakup biletu wstępu (od poniedziałku do piątku), a w okresie wakacyjnym – 50% zniżki, 9. Śląskie Wesołe Miasteczko – 20% zniżki na zakup biletu.</p>
7.	Liczba dzieci i młodzieży szkolnej objętych badaniami profilaktycznymi, dofinansowanymi przez Urząd Miasta, w podziale na grupy wieku, typ szkół	Wydział Polityki Społecznej	<p>W 2016 roku objęto różnego rodzaju świadczeniami profilaktycznymi łącznie: - 310 dzieci w wieku do lat 5; - 2 414 uczniów klas II szkół podstawowych; - 1 660 uczniów klas III szkół podstawowych; - 576 uczniów klas IV szkół podstawowych; - 1 435 uczniów klas V szkół podstawowych; - 651 dziewcząt klas I szkół gimnazjalnych.</p>	
8.	Wykaz akcji i programów profilaktycznych	Wydział Polityki Społecznej	- Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia	

	zrealizowanych w mieście przy współpracy jednostek samorządu z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi stowarzyszeniami		<p>środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2016 roku;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprawni do 100 lat - PROGRAM ORTOVISION; - „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”; - „Zdrowy i aktywny senior”; - Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń słuchu oraz przetwarzania słuchowego u 5 latków uczęszczających do przedszkola miejskiego w Katowicach oraz zwiększenie świadomości wychowawców przedszkolnych na temat niedosłuchu centralnego; - Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS – „Pogromcy mitów”; - Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym - Zdrowy Przedszkolak. 	Więcej informacji dot. akcji wraz z nazwami organizacji pozarządowych, które je realizowały, znajduje się w opisie rubryki C1 D3 pkt 2.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego	W 2016 roku MOPS przy wsparciu Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice przeprowadził kolejną edycję Kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego. W kampanię zaangażowane było także Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych w Katowicach Domi Sum.
9.	Liczby kart wydanych uczestnikom programów miejskich: „Nas Troje i więcej”, Karta dużej rodziny w podziale na dzielnice miast	Wydział Polityki Społecznej	- „Nas Troje i więcej”: 3 559, - Karta Dużej Rodziny: 2 045	
10.	Wykaz partnerów pozyskanych w Katowicach do współpracy w ramach programów wspierania rodzin „Nas Troje i więcej”, „Babcia dziadek i Ja”	Wydział Polityki Społecznej	Jak w C ₁ D ₄ wskaźnik monitoringu 6.	Jak w C ₁ D ₄ wskaźnik monitoringu 6.
11.	Liczba akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców	Wydział Promocji	3	Opis w C1D2 dot. Inicjowania akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców.

Tabela nr 1

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	19-65	19-60
		Płeć	M	K
1	Śródmieście		9032	8361
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4601	4371
3	Zawodzie		3745	3409
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3112	3164
5	Brynów Cz. Wschodnia - Os. Zgrzebnioka		1787	1718
6	Ligota-Panewniki		9100	8796
7	Załęże		3047	2889
8	Osiedle Witosa		4096	3715
9	Osiedle Tysiąclecia		6071	5960
10	Dąb		2164	2079
11	Wełnowiec - Józefowiec		4330	3950
12	Koszutka		3027	2959
13	Bogucice		4757	4277
14	Dąbrówka Mała		1747	1560
15	Szopienice - Burowiec		4738	4426
16	Janów - Nikiszowiec		3327	2970
17	Giszowiec		5478	4917
18	Murcki		1701	1512
19	Piotrowice - Ochojec		7374	6839
20	Zarzecze		798	759
21	Kostuchna		3410	3192
22	Podlesie		1919	1845
KATOWICE			89361	83668

Tabela nr 2

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	powyżej 65 lat	Odsetek liczby mężczyzn w wieku poprodukcyjnym do liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym	powyżej 60 lat	Odsetek liczby kobiet w wieku poprodukcyjnym do liczby kobiet w wieku produkcyjnym
		Płeć	M		K	
1	Śródmieście		2022	ok. 0,22 (22%)	4705	ok. 0,56 (56%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		1157	ok. 0,25 (25%)	2443	ok. 0,56 (56%)
3	Zawodzie		953	ok. 0,25 (25%)	1937	ok. 0,57 (57%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		1077	ok. 0,35 (35%)	2179	ok. 0,69 (69%)
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebnioka		763	ok. 0,43 (43%)	1418	ok. 0,83 (83%)

6	Ligota-Panewniki	2055	ok. 0,23 (23%)	4562	ok. 0,52 (52%)
7	Załęże	588	ok. 0,19 (19%)	1451	ok. 0,5 (50%)
8	Osiedle Witosza	816	ok. 0,2 (20%)	1792	ok. 0,48 (48%)
9	Osiedle Tysiąclecia	2086	ok. 0,34 (34%)	4472	ok. 0,75 (75%)
10	Dąb	685	ok. 0,32 (32%)	1388	ok. 0,67 (67%)
11	Wełnowiec - Józefowiec	1329	ok. 0,31 (31%)	2610	ok. 0,66 (66%)
12	Koszutka	928	ok. 0,31 (31%)	2497	ok. 0,84 (84%)
13	Bogucice	952	ok. 0,2 (20%)	2033	ok. 0,48 (48%)
14	Dąbrówka Mała	295	ok. 0,17 (17%)	610	ok. 0,4 (40%)
15	Szopienice - Burowiec	772	ok. 0,16 (16%)	1952	ok. 0,44 (44%)
16	Janów - Nikiszowiec	610	ok. 0,18 (18%)	1331	ok. 0,45 (45%)
17	Giszowiec	1251	ok. 0,23 (23%)	2385	ok. 0,49 (49%)
18	Murcki	396	ok. 0,23 (23%)	723	ok. 0,48 (48%)
19	Piotrowice - Ochojec	1700	ok. 0,23 (23%)	3724	ok. 0,54 (54%)
20	Zarzecze	121	ok. 0,15 (15%)	258	ok. 0,34 (34%)
21	Kostuchna	467	ok. 0,14 (14%)	1043	ok. 0,33 (33%)
22	Podlesie	377	ok. 0,2 (20%)	678	ok. 0,37 (37%)
KATOWICE		21400	ok. 0,24 (24%)	46191	ok. 0,55 (55%)

Tabela nr 3

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	Liczba osób w wieku 60+	Odsetek liczby osób w wieku 60+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 70+	Odsetek liczby osób w wieku 70+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 80+	Odsetek liczby osób w wieku 80+ do ogólnej liczby osób w JP
1	Śródmieście		8021	ok. 0,28 (28%)	4454	ok. 0,16 (16%)	2068	ok. 0,07 (7%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4411	ok. 0,3 (30%)	2149	ok. 0,15 (15%)	665	ok. 0,05 (5%)
3	Zawodzie		3501	ok. 0,3 (30%)	1569	ok. 0,13 (13%)	463	ok. 0,04 (4%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3774	ok. 0,34 (34%)	1856	ok. 0,17 (17%)	540	ok. 0,05 (5%)
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebniocka		2501	ok. 0,38 (38%)	1472	ok. 0,22 (22%)	613	ok. 0,09 (9%)
6	Ligota-Panewniki		8033	ok. 0,28 (28%)	3947	ok. 0,14 (14%)	1689	ok. 0,06 (6%)
7	Załęże		2442	ok. 0,25 (25%)	1181	ok. 0,12 (12%)	466	ok. 0,05 (5%)
8	Osiedle Witosza		3468	ok. 0,28 (28%)	1140	ok. 0,09 (9%)	282	ok. 0,02 (2%)

9	Osiedle Tysiąclecia	7420	ok. 0,34 (34%)	4285	ok. 0,2 (20%)	1204	ok. 0,06 (6%)
10	Dąb	2344	ok. 0,32 (32%)	1423	ok. 0,19 (19%)	541	ok. 0,07 (7%)
11	Wielowiec - Józefowiec	4646	ok. 0,32 (32%)	2304	ok. 0,16 (16%)	695	ok. 0,05 (5%)
12	Koszutka	3892	ok. 0,36 (36%)	2463	ok. 0,23 (23%)	1315	ok. 0,12 (12%)
13	Bogucice	3835	ok. 0,27 (27%)	1495	ok. 0,11 (11%)	441	ok. 0,03 (3%)
14	Dąbrówka Mała	1194	ok. 0,23 (23%)	527	ok. 0,1 (10%)	190	ok. 0,04 (4%)
15	Szopienice - Burowiec	3346	ok. 0,23 (23%)	1686	ok. 0,12 (12%)	659	ok. 0,05 (5%)
16	Janów - Nikiszowiec	2404	ok. 0,24 (24%)	1204	ok. 0,12 (12%)	368	ok. 0,04 (4%)
17	Giszowiec	4554	ok. 0,28 (28%)	1731	ok. 0,1 (10%)	382	ok. 0,02 (2%)
18	Murcki	1282	ok. 0,25 (25%)	731	ok. 0,14 (14%)	205	ok. 0,04 (4%)
19	Piotrowice - Ochojec	6985	ok. 0,3 (30%)	3110	ok. 0,13 (13%)	1136	ok. 0,05 (5%)
20	Zarzecze	485	ok. 0,19 (19%)	198	ok. 0,08 (8%)	82	ok. 0,03 (3%)
21	Kostuchna	1861	ok. 0,18 (18%)	904	ok. 0,09 (9%)	347	ok. 0,03 (3%)
22	Podlesie	1302	ok. 0,21 (21%)	625	ok. 0,1 (10%)	206	ok. 0,03 (3%)
KATOWICE		81701	ok. 0,29 (29%)	40454	ok. 0,14 (14%)	14557	ok. 0,05 (5%)

Wskaźnik rezultatu: Wzrost liczby inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczających negatywne następstwa demograficznego starzenia się społeczeństwa.

W 2016 roku zidentyfikowano działania zmierzające do:

- rozwoju form aktywnego podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia mieszkańców miasta,
- zwiększenia liczby inicjatyw nakierowanych na wzmocnienie międzypokoleniowej integracji,
- wzrostu liczby mieszkańców miasta korzystających z projektów wsparcia dużej rodziny,
- poprawy warunków do podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia,
- zwiększenia ilości programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowy styl życia,
- rozbudowy oferty wsparcia w ramach pracy środowiskowej nakierowanej na poprawę funkcjonowania rodziny,
- rozwoju polityki senioralnej w mieście, realizowanej przez władze miasta przy współpracy z Radą Seniorów, jako ciała opiniodawczego, doradczego i inicjatywnego.

Wskaźnik rezultatu: Uzyskanie aktualnej diagnozy przemian w strukturze społeczno-demograficznej miasta w oparciu o dane pozyskiwane w okresie realizacji Strategii.

Katowice, podobnie jak w latach ubiegłych, są 10 miastem w Polsce pod względem liczby ludności. Jednakże, co roku można dostrzec tendencję spadkową liczby mieszkańców. Przyczyną tego jest odnotowana mniejsza ilość urodzeń niż zgonów. Ponadto, jednym z kluczowych problemów miasta jest starzenie się populacji Katowic o czym świadczy utrzymujący się wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego.

2. Wspieranie rodziny

Cel strategiczny poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny

Kierunki działań strategicznych

C2 K₁	Wzmacnianie polityki prorodzinnej na terenie miasta
C2 K₂	Wspieranie rodziny przy wykorzystaniu oferty dostępnej w ramach systemu pomocy i integracji społecznej.
C2 K₃	Wyrównywanie szans wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Działania

Cel strategiczny: poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C2 D₁	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie do pełnienia ról rodzicielskich i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.2. Rozwijanie infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych (między innymi żłobki, przedszkola).3. Zapewnienie bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej.4. Wspieranie osób, rodzin w pełnieniu funkcji poprzez rozszerzenie bezpłatnego poradnictwa na rzecz osób, rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności.5. Diagnozowanie potrzeb i problemów dotyczących rodzin na terenie miasta.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Edukacji, - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Kultury we współpracy z instytucjami kultury, - Wydział Sportu i Turystyki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
<p>Ad. 1.</p> <p>W 2016 roku w drodze otwartych konkursów ofert Miasto Katowice zleciło do realizacji organizacjom pozarządowym trzy zadania, których zakres merytoryczny dotyczył (w całości, bądź częściowo) pracy z rodziną tj.:</p> <ol style="list-style-type: none">1) „Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego” – 5 umów,2) „Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne” 1 umowa,3) „Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka” – 10 umów, w tym: 5 w drodze konkursu oraz 5 w trybie tzw. „małych grantów”. <p>W ramach:</p> <ol style="list-style-type: none">a) pierwszego z ww. zadań realizowane było poradnictwo rodzinne obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, a także terapię rodzinną,b) drugiego z ww. zadań świadczone były usługi opiekuńcze i specjalistyczne skierowane do dzieci niepełnosprawnych,c) w ramach trzeciego z ww. zadań zorganizowane zostały: konferencja oraz warsztaty z zakresu ochrony praw dziecka oraz prowadzone były działania mające na celu ukazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego w rodzinnym gronie. <p>Ad. 2.</p> <p>W ramach rozwoju infrastruktury ułatwiającej godzenie różnych ról społecznych podejmowane były działania zmierzające do zwiększenia liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach. W 2016 roku bazę wychowania przedszkolnego w mieście Katowice stanowiło: 75 samodzielnych przedszkoli publicznych, 5 przedszkoli w zespołach szkolno-przedszkolnych, 1 przedszkole specjalne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym dla dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących oraz oddziały rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego w 5 szkołach podstawowych. Ponadto na terenie Katowic w 2016 roku funkcjonowały 24 żłobki. W ostatnich latach nastąpiło zwiększanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez tworzenie nowych placówek opieki żłobkowej (z 549 miejsc w roku 2011 do 789 miejsc w roku 2016).</p>		

Ad. 3.

W ramach zapewnienia bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej w Katowicach zorganizowano „Akcję lato w mieście 2016” oraz „Akcję zima w mieście 2016”. W „Akcji lato w mieście 2016” uczestniczyły 33 szkoły podstawowe, 7 gimnazjów oraz 3 placówki pracy pozaszkolnej, które zapewniły uczniom, w czasie przerwy wakacyjnej, m.in. zajęcia świetlicowe, komputerowe, półkolonie, zajęcia rekreacyjno-sportowe. W 2016 roku w „Akcji lato w mieście 2016” wzięło udział 3205 uczniów. W „Akcji zima w mieście 2016” uczestniczyły 34 szkoły podstawowe, 2 zespoły szkół specjalnych, 9 gimnazjów, 2 szkoły ponadgimnazjalne i 3 placówki pracy pozaszkolnej, które zapewniły uczniom zajęcia w okresie przerwy zimowej. W 2016 roku w „Akcji zima w mieście 2016” wzięło udział 4513 uczniów.

W 2016 roku Miasto Katowice przekazało dotację dla 28 klubów sportowych na realizację zadania pn., „Akcja zima – organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” w wysokości 26 385,65 zł oraz dla 11 klubów sportowych na zadanie pn. „Akcja lato - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” w wysokości 30 900,00 zł.

Wydział Kultury we współpracy z instytucjami kultury realizował w 2016 roku:

- ŚTLiA „Ateneum” w ramach zapewnienia bezpłatnej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej realizował „Akcję zima w mieście 2016” oraz „Akcję lato w mieście 2016” w formie: zajęć plastycznych, zajęć muzycznych, wystawy lalek.
- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w ramach „Akcji zima w mieście 2016” realizowała bezpłatne warsztaty „FERIE ZIMOWE” oraz bezpłatne warsztaty ekspresji twórczej prowadzone w oparciu o wystawy: „Dyplomy ASP” i „Widmo”, zrealizowano też projekt edukacyjno-artystyczny „Do Sztuki Gotowi Start!”.
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” uczestniczyła w programach „Akcji zima w mieście 2016” i „Akcji lato w mieście 2016” organizując bezpłatne koncerty dla dzieci, które miały za zadanie zachęcić małych odbiorców do aktywnego uczestnictwa w kulturze.
- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek uczestniczyła w programach „Akcja zima w mieście 2016” i „Akcja lato w mieście 2016” realizując zadania: Future Artist, pracownia grafiki, warsztaty letnie dla dzieci i grup zorganizowanych. Muzyczna Scena Edukacyjna zorganizowała zimowe i letnie warsztaty muzyczne, warsztaty „Świat dźwięków – dźwięki świata”.
- Muzeum Historii Katowic w ramach „Akcji zima w mieście 2016” i „Akcji lato w mieście 2016” zrealizowało warsztaty nawiązujące do bieżących wystaw: historyczne, plastyczne, fotograficzne, graficzne, teatralne.
- Miejska Biblioteka Publiczna w ramach akcji „Ferie z Książką” i „Lato z Książką” przygotowała zajęcia literacko-artystyczne, zajęcia muzyczne i ruchowe, turnieje gier planszowych, wyjścia do kina, spacerunki miejskie dla dzieci i młodzieży.
- Miejskie Domy Kultury w ramach „Akcji zima w mieście 2016” i „Akcji lato w mieście 2016” realizowały zajęcia tj.: gry i zabawy integracyjne, warsztaty plastyczne, teatralne, wokalne, naukowe, zajęcia ruchowe, gry i zabawy edukacyjne, koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi, komputerowe, sportowe, projekcje filmów. Poza zajęciami stacjonarnymi organizowanymi w siedzibach MDK dzieci miały możliwość wzięcia udziału w zorganizowanych wyjściach np. do kina, skansenu, Śląskiego Ogrodu Zoologicznego. Ponadto w każdą środę lipca w Amfiteatrze Zadole organizowane były dla dzieci spektakle teatralne lub przedstawienia interaktywne oraz warsztaty artystyczne.

Katowickie dzieci i młodzież w ramach letniego i zimowego wypoczynku, korzystały także z zajęć organizowanych w Świetlicach i Klubach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe, jak również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dzieci uczestniczyły w wielu świetlicowych i między-świetlicowych zajęciach, imprezach organizowanych w Pałacu Młodzieży, Domach Kultury, Parku Kościuszki i Parku Śląskim. Przez cały okres wakacji, dzieci korzystały ze wszystkich kąpielisk otwartych oraz boisk i sal gimnastycznych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. W okresie wakacji dzieci i młodzież miały możliwość skorzystania z dofinansowania do indywidualnych wyjazdów, a dzieci ze szkół podstawowych skorzystały z wyjazdów organizowanych przez MOPS w ramach kolonii w Rabce Zdrój.

Ad. 4.

Wspieranie osób, rodzin w pełnieniu funkcji poprzez rozszerzenie bezpłatnego poradnictwa realizowane było przez psychologów, pedagogów, mediatora i terapeutów Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. Poradnictwo

specjalistyczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oferta poradnictwa specjalistycznego obejmuje również wsparcie w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w ujęciu systemowym oraz mediacje. Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków świadczone było także przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Ad. 5.

Diagnozowanie potrzeb i problemów katowickich rodzin realizowane było m.in. przez asystentów rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. W ramach świadczonej usługi asystenci rodziny sporządzali ocenę/diagnozę rodziny, która miała na celu rozpoznanie jej potrzeb, określenie mocnych oraz słabych stron, definiowane były cele pracy z rodziną oraz działania do realizacji. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny prowadzone były w oparciu o formułę zespołu ds. pracy z rodziną, podczas którego dokonywana była okresowa ocena sytuacji rodziny (nie rzadziej niż raz na pół roku).

Ponadto, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby katowickich rodzin realizowany był w 2016 roku „Gminny program wspierania rodziny na lata 2015-2017”. Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu przyjętym uchwałą Rady Miasta Katowice nr XXXVIII/750/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2015-2017 za 2016 rok”.

C2 D₂	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej. 2. Wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej. 3. Dalsze doskonalenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w Katowicach, organizacje pozarządowe
-------------------------	---	---

Ad.1.

Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Katowicach pomagali i wspierali katowickie rodziny w pokonywaniu trudności oraz w stworzeniu odpowiednich warunków dla rozwoju dziecka w rodzinie. Indywidualna pomoc służyła rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań.

Ad. 2.

Rodzicielstwo zastępcze jest częścią systemu działającego na rzecz dziecka i wspierania rodziny. Główne działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach to:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- objęcie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą wsparciem i pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnienie badań psychologicznych osobom pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, o których mowa w art. 46 ust. 3 ustawy,
- zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznego wsparcia (szkolenia, grupa wsparcia, poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne, itp.). Wsparciem objęte są również dzieci i wychowankowie rodzin zastępczych.

Działania na rzecz wspierania rodzin zastępczych realizowane były w 2016 roku w ramach „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017”. Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu przyjętym uchwałą Rady Miasta Katowice nr XXXVIII/736/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017 za 2016 rok”.

Ad. 3.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane jest w oparciu o „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2016-2020. Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i łagodzenie szkód wynikających z występowania tego

<p>zjawiska. Realizacja celu odbywa się zgodnie z priorytetami ustalonymi w Programie, a zatem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – doskonalenie strategii i modelu współpracy służb instytucji i organizacji pozarządowych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, – oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, – podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw obywatelskich – profilaktyka i edukacja, – profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy w rodzinie. <p>Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu przyjętym uchwałą Rady Miasta Katowice nr XXXVIII/740/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2020” za 2016 rok”.</p>		
C2 D₃	<p>1. Dalszy rozwój i doskonalenie programów/ projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe, instytucje kultury</p>
<p>W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował projekty i programy skierowane m.in. do różnych grup dzieci i młodzieży. „Młodzi podróżnicy w poszukiwaniu źródła dobrego wychowania” – projekt realizowany ze środków Grantu Fundacji Banku Zachodniego WBK w ramach programu „Bank Dziecięcych Uśmiechów” skierowany do 10 wychowanków Świetlicy specjalistycznej nr 4 w wieku od 8 do 15 lat. W ramach projektu wychowankowie brali udział w zajęciach teoretycznych na terenie placówki oraz wzięli udział w licznych wycieczkach i spotkaniach z ważnymi osobistościami w celu poznawania zasad dobrego wychowania.</p> <p>W ramach projektu „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, finansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, realizowano m.in. następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Misja: Bobas” program skierowany do potrzebujących w tym zakresie wsparcia, w szczególności nastoletnich mieszkańców Katowic, oczekujących narodzin pierwszego dziecka oraz ich najbliższego otoczenia oraz rodziców kontynuujących udział w programie w formie Klubu „Młody i Świadomy Rodzic.” Głównym celem Programu było szeroko rozumiane wsparcie i pomoc przyszłym, młodym rodzicom w wieku do 25 lat oraz ich najbliższemu otoczeniu w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej związanej z oczekiwaniem na pierwsze dziecko, a w dalszej kolejności podejmowanie działań profilaktycznych i prorozwojowych nastawionych na wsparcie tej rodziny. Udział w Programie był bezpłatny, a skorzystać z niego mogły zarówno przyszłe mamy jak i ojcowie. Dla przyszłych rodziców organizowane były warsztaty podzielone na 16 spotkań. Warsztaty prowadzili: położna, psycholog, dietetyk, fizjoterapeuta. Na zajęciach uczestnicy dowiadywali się o ciąży i o porożu, uczyli się jak pielęgnować noworodki. Dzięki dodatkowym wizytom na oddziałach położniczych uczestnicy przezwyciężali lęk przed porodem. Uzupełnieniem warsztatów były spotkania i wyjścia integracyjne z opiekunem grupy, który zawsze służył wsparciem. Program dawał także możliwość otrzymania wsparcia w postaci środków na zakup artykułów do wyprawki dla dziecka i przyszłej mamy. „Świeżo upieczeni” rodzice mogli korzystać z Klubiku „MIŚ Rodzic” (Młody i Świadomy Rodzic), gdzie podczas cyklicznych spotkań edukacyjnych m.in. z psychologiem, nabywali umiejętności rodzicielskich, a zaplanowany czas poświęcali głównie dziecku i pogłębianiu z nim więzi oraz uczeniu się sposobów na wspólne spędzanie czasu. Zrealizowano wspólne wyjścia do atrakcyjnych miejsc dla rodziców z dziećmi. W 2016 roku z programu skorzystało 21 osób. - Program „Młodzi i Samodzielni” to program mający na celu zmniejszenie negatywnych wpływów środowisk dysfunkcyjnych, pozwalający na kształtowanie pozytywnych postaw i wartości wśród młodzieży, a różnorodne działania takie jak warsztaty, zajęcia ze specjalistami, dyskusje, zajęcia edukacyjne miały na celu wyrównywanie szans i rozwoju młodzieży na płaszczyźnie psychologiczno - emocjonalnej, edukacyjnej, kulturalnej i społecznej. Z programu skorzystało 10 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Działania programu zostały zakończone w lutym 2016 roku. - Program Aktywności Lokalnej w Zawodziu (realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem”). W ramach programu zorganizowano w 2016 roku festyn z okazji Świątowych Dni Młodzieży dla około 200 mieszkańców. 		

- Program Aktywności Lokalnej w Giszowcu (realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Fabryka Inicjatyw Lokalnych). W ramach programu zorganizowano spotkania z młodzieżą klas trzecich w Gimnazjum nr 16 w Giszowcu, w ramach cyklu nt. doradztwa zawodowego. Spotkania dotyczyły tematyki współczesnego rynku pracy oraz możliwości przekwalifikowania się. Łączna liczba uczestników - 41 uczniów.

- Program Aktywności Lokalnej w Wełnowcu (PAL-W), w ramach którego zorganizowano:

- szkolenia i spotkania animacyjne, w tym z młodzieżą rozwijające umiejętności i wiedzę ogólną w tym np.: warsztaty przygotowujące do podjęcia wolontariatu, zajęcia rozwijające zainteresowania w tym decoupage, warsztaty przygotowujące do planowania i realizowania inicjatyw oddolnych,
- wolontariat młodzieży: pomoc w organizacji imprez lokalnych realizowanych przez PAL-W, w tym Dni Wełnowca, Andrzejki, Wielki Dzień Pszczół,
- uczestnictwo przez młodzież w wyjściach edukacyjno-integracyjnych, w tym: pokój zagadek, kino, spacer po Parku Śląskim, Wesołe Miasteczko.

W ramach organizacji wsparcia edukacyjnego dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowało wolontariat w ramach Programu „Słonecznik”. W 2016 roku udzielono wsparcia dzieciom i młodzieży mającym problemy w nauce poprzez organizację wolontariatu w formie bezpłatnych korepetycji. Wsparciem objęte były dzieci będące mieszkańcami Katowic, w wieku 6 – 13 lat uczęszczające do szkół podstawowych, których rodzice wyrazili zgodę na udzielanie korepetycji oraz korzystali ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Ponadto Ośrodek w 2016 roku realizował zadanie „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy” w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020. Program skierowany był do rodzin romskich objętych pomocą społeczną i realizowany przez Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta w Katowicach, szkołami oraz przedstawicielami społeczności romskiej. Celem zadania było wyposażenie dzieci romskich w wyprawki szkolne. Na realizację zadania w ramach Programu przyznane zostało przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dofinansowanie w wysokości 7 200 zł. Dotację wykorzystano w kwocie 6 966,08 zł.

Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek zrealizowała projekty „Tańczę... więc jestem! Kontynuacja” oraz Future Artist.

Miejskie Domy Kultury organizowały i współorganizowały następujące programy profilaktyczne: „Bezpieczny maluch” (finał programu edukacyjno-profilaktycznego Komendy Miejskiej Policji, w Katowicach), „Uważaj komu ufasz” (spektakl dla dzieci i młodzieży w wykonaniu aktorów Teatru ruchu „Kinesis”), „Pierwsza pomoc” (warsztaty edukacyjne dla najmłodszych) i inne warsztaty profilaktyczno – wychowawcze.

W 2016 roku w katowickich przedszkolach i szkołach realizowane były programy profilaktyczne, edukacyjne, funkcjonujące: „Z bajką bezpieczniej”, „Po drodze nam z Lego”, „I ja mogę zostać bohaterem”, „Mój przyjaciel REX”, „Bezpieczny przedszkolak/Bezpieczny uczeń”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Florek w małej strażnicy”, „Jestem ostrożny, wiem jak zachować się w sytuacji zagrożenia”, „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Kibicuję fair play”, „Bezpieczne dziecko-Przyjaciel Sznupka”, „Bezpieczny Gimnazjalista”, „Bezpieczna młodzież”, „Sieć to nie śmietnik”, „bezpieczny czas wolny”, „zachowaj trzeźwy umysł”, „Korekta”, „Marihuana – prawdy i mity”, „Stop dopalaczom”, „Archipelag Skarbów”.

Wskaźniki monitoringu

L.p.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Liczba zawieranych małżeństw	Bank danych lokalnych GUS	1 559	
2.	Liczba rozwodów	Bank danych lokalnych GUS	641	dane za 2015 rok, ponieważ brak danych za 2016 rok
3.	Małżeństwa na 1000 ludności	Bank danych lokalnych GUS	5,1	dane za 2015 rok, ponieważ brak danych za 2016 rok

4.	Rozwody na 1000 ludności	Bank danych lokalnych GUS	2,1	dane za 2015 rok, ponieważ brak danych za 2016 rok
5.	Liczba różnych typów infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych (żłobki, przedszkola)	Wydział Polityki Społecznej	24 żłobki,	w tym: 23 niepubliczne i 1 publiczny. Liczba miejsc: 1 589, w tym: 789 w żłobku publicznym.
		Wydział Edukacji i Sportu	80 miejskich przedszkoli publicznych	(w tym 4 znajdujące się w zespołach szkolno-przedszkolnych i 1 przedszkole specjalne znajdujące się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym dla Dzieci Nieślyszących i Słabo Słyszących),
6.	Liczba osób korzystających z taniego/bezpłatnego wypoczynku organizowanego przez miasto w okresie ferii zimowych i wakacji letnich	Wydział Polityki Społecznej	1 242	-
		Wydział Kultury	34 237	
		Wydział Edukacji i Sportu	705	Akcja Lato (140 osób) oraz Akcja Zima (565 osób) - Organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży pozostających na czas wakacji zimowych i letnich w mieście Katowice.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 498	1210 osób w ramach letniego wypoczynku, 288 osób w ramach zimowego wypoczynku. Liczba osób obejmuje dzieci biorące udział w zajęciach prowadzonych przez Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe MOPS, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz dofinansowanie do wypoczynku w okresie wakacji letnich.
7.	Liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych, przeprowadzonych sesji terapeutycznych, spotkań mediacyjnych	Wydział Polityki Społecznej	brak dokładnych danych nt. liczby udzielonych porad, łącznie wykonano 872,5 godz. usług	<p>1. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”- Projekt: „Poradnia Rodzinna” W ramach zawartej umowy świadczone było: a) indywidualne poradnictwo specjalistyczne (nakierowane na diagnozę indywidualnych problemów rodziny, konsultacje wychowawcze służące zwiększeniu kompetencji rodzicielskich, wsparcie w problemach emocjonalnych, wsparcie w konfliktach rodzinnych) – w okresie od 01.03 do 30.06.2016 r. przeprowadzono łącznie 153,5 godz. poradnictwa indywidualnego, z poradnictwa skorzystało 12 osób, b) grupowe poradnictwo specjalistyczne (warsztaty kompetencji rodzicielskich) – w okresie od 01.04 do 30.06.2016 r. odbyło się 7 warsztatów (każdy po 2 godz.), w których udział wzięło 5 osób.</p> <p>2. Parafia Ewangelicko-Augsburska - Projekt: „Grupa specjalistycznego wsparcia dla osób w trudnych sytuacjach życiowych” W ramach zawartej umowy prowadzona była grupa specjalistycznego wsparcia i terapia indywidualna, z której skorzystało 21 osób, w łącznym wymiarze 92 godzin.</p> <p>3. Parafia Ewangelicko-Augsburska - Projekt: „Lokalne Centrum Pomocy i Wsparcia. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej” W ramach zawartej umowy prowadzone było poradnictwo psychologiczne oraz poradnictwo</p>

				<p>rodzinne. Ogółem w okresie od 15.03 do 15.12.2016 r. wykonanych zostało 378 godzin usług na rzecz 41 osób.</p> <p>4. Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. św. Barbary - Projekt: „Parafialna Poradnia Rodzinna”</p> <p>W ramach zawartej umowy w okresie od 1.03 do 15.12.2016 r. prowadzone było wsparcie psychologiczne w wymiarze 110 godzin,</p> <p>5. Stowarzyszenie „Po MOC” dla Kobiet i Dzieci im. M. Niepokalanej - Projekt: „Poradnictwo specjalistyczne dla kobiet i ich dzieci dotkniętych współczesnymi formami niewolnictwa lub innymi formami przemocy”</p> <p>W ramach zawartej umowy w okresie od 1.03 do 15.12.2016 r. prowadzona była m.in.: indywidualna pomoc terapeutyczna w wymiarze 125 godzin, z której skorzystało 27 osób.</p>
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 256	<p>1671 porad - psychologiczno – pedagogicznych: (w tym 537 porad dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych),</p> <p>1456 sesji terapeutycznych,</p> <p>129 spotkań mediacyjnych.</p> <p>Realizator zadania: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice,</p> <p>Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Katowice</p>
8.	Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno-pedagogicznych, terapii, mediacji	Wydział Polityki Społecznej	157	Dane jak w pkt 7.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	802	<p>541 osób poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne (w tym 226 osób z rodzin zastępczych),</p> <p>185 osób terapia,</p> <p>76 osób mediacje</p> <p>Realizator zadania: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice,</p> <p>Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Katowice.</p>
9.	Procentowy udział rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w ogólnej liczbie rodzin korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	25,83%	<p>Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS – 9 246.</p> <p>Liczba rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 2 389.</p>
10.	Liczba osób objętych wsparciem asystentów rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	291 rodzin	W 2016 roku w MOPS Katowice zatrudnionych było 24 asystentów rodziny

11.	Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w ramach programu zwalczania przemocy domowej Niebieskie Karty	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	730	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w 2016 r. to 730
12.	Liczba osób uczestniczących w realizowanych programach/ projektach profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 394	<p>Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe i kościelne na podstawie umowy zawartej z Miastem Katowice:</p> <ol style="list-style-type: none"> Świetlica specjalistyczna Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”: 57 osób korzystających, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”: 22 osoby korzystające, Świetlica specjalistyczna św. Brata Alberta prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 43 osoby korzystające, Świetlica opiekuńcza św. Wojciecha prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 43 osoby korzystające, Świetlica specjalistyczna św. Agaty prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 55 osób korzystających, Świetlica specjalistyczna św. Jacka prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 47 osób korzystających, Świetlica specjalistyczna św. Barbary prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 58 osób korzystających, Świetlica opiekuńcza prowadzona przez Stowarzyszenie „Szansa dla Każdego”: 35 osób korzystających, Świetlica specjalistyczna Katolickiej Fundacji Dzieciom: 94 osoby korzystające, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Katolickiej Fundacji Dzieciom: 31 osób korzystających, Świetlica opiekuńcza „Nikisz” prowadzona przez Polskie Towarzystwo Kulturalne: 43 osoby korzystające, Świetlica opiekuńcza dla dzieci przedszkolnych prowadzona przez Parafię św. J. Robotnika: 17 osób korzystających, Świetlica specjalistyczna Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”: 82 osoby korzystające, Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”: 421 osób korzystających, Koło zainteresowań „Ekipa” prowadzone przez Parafię Ewangelicko-Augsburską: 50 osób korzystających, Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”: 54 osoby korzystające, Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej prowadzona przez Parafię Ewangelicko-Augsburską: 40 osób korzystających, Koło zainteresowań „W Słonecznej Krainie” prowadzone przez Parafię Ewangelicko-Augsburską: 202 osoby korzystające.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	129	Projekty MOPS wymienione w C2D3
		Wydział Edukacji i Sportu	5 487	"Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki." – 2 275 osób. "Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych." – 3 212 osób.

		Wydział Kultury	1 442	
13.	Liczba miejsc świadczących tanie/bezpłatne oferty edukacyjne i rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	480	<p>Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe i kościelne na podstawie umowy zawartej z Miastem Katowice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica specjalistyczna Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”: 40 miejsc, 2. Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”: 15 miejsc, 3. Świetlica specjalistyczna św. Brata Alberta prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 30 miejsc, 4. Świetlica opiekuńcza św. Wojciecha prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 25 miejsc, 5. Świetlica specjalistyczna św. Agaty prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 30 miejsc, 6. Świetlica specjalistyczna św. Jacka prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 40 miejsc, 7. Świetlica specjalistyczna św. Barbary prowadzona przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka: 30 miejsc, 8. Świetlica opiekuńcza prowadzona przez Stowarzyszenie „Szansa dla Każdego”: 30 miejsc, 9. Świetlica specjalistyczna Katolickiej Fundacji Dzieciom: 70 miejsc, 10. Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Katolickiej Fundacji Dzieciom: 25 miejsc, 11. Świetlica opiekuńcza „Nikisz” prowadzona przez Polskie Towarzystwo Kulturalne: 30 miejsc, 12. Świetlica opiekuńcza dla dzieci przedszkolnych prowadzona przez Parafię św. J. Robotnika: 15 miejsc, 13. Świetlica specjalistyczna Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”: 55 miejsc, 14. Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”: brak określenia liczby miejsc, 15. Koło zainteresowań „Ekipa” prowadzone przez Parafię Ewangelicko-Augsburską: 30 miejsc, 16. Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”: brak określenia liczby miejsc,

				17. Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej prowadzona przez Parafię Ewangelicko-Augsburską: brak określenia liczby miejsc, 18. Koło zainteresowań „W Słonecznej Krainie” prowadzone przez Parafię Ewangelicko-Augsburską: 15 miejsc.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	184	Świetlica Specjalistyczna Nr 1 - 18 miejsc, Świetlica Specjalistyczna Nr 2 - 36 miejsc, Świetlica Specjalistyczna Nr 3 - 30 miejsc, Świetlica Specjalistyczna Nr 4 - 30 miejsc, Świetlica Specjalistyczna Nr 5 - 30 miejsc Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1 - 10 miejsc, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2 - 20 miejsc, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3 - 10 miejsc.
		Wydział Edukacji i Sportu	71	Obiekty sportowe i rekreacyjne funkcjonujące w strukturze organizacyjnej MOSiR Katowice, hale i boiska sportowe przyszkolne oraz obiekty klubowe.
		Wydział Kultury	151	
14.	Liczba osób korzystających z tanich/bezpłatnych ofert edukacyjnych i rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 394	Dane jak w pkt 12
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	310	Świetlica Specjalistyczna Nr 1 – 29 osób, Świetlica Specjalistyczna Nr 2 – 55 osób, Świetlica Specjalistyczna Nr 3 - 47 osób, Świetlica Specjalistyczna Nr 4 - 58 osób, Świetlica Specjalistyczna Nr 5 - 54 osoby, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1 - 17 osób, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2 - 30 osób, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3 - 20 osób.
		Wydział Edukacji i Sportu,	5 487	Obiekty sportowe i rekreacyjne funkcjonujące w strukturze organizacyjnej MOSiR Katowice, hale i boiska sportowe przyszkolne oraz obiekty klubowe.
		Wydział Kultury	121 709	

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług publicznych ukierunkowanych na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

W 2016 roku zidentyfikowano działania zmierzające do:

- rozwijania infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie ról społecznych,
- wzrostu liczby dzieci korzystających z bezpłatnej/taniej opieki w trakcie przerw w nauce i taniej bezpłatnej oferty edukacyjnej i rozwijającej zainteresowania dzieci i młodzieży,
- zwiększenia liczby osób/rodzin korzystających z dostępnego poradnictwa specjalistycznego oraz usług asystenckich dla mieszkańców miasta,
- rozszerzenia oferty programów i projektów profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających skierowanych do dzieci i młodzieży.

3. Rynek pracy

Cel strategiczny: rynek pracy otwarty dla każdego

Kierunki działań strategicznych

C3 K₁	Sprzysianie rozwojowi zintegrowanego systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezrobocia w mieście, rozwijanie działań na rzecz pozyskiwania i wykorzystywania środków unijnych w obszarze rynku pracy oraz promowanie przedsiębiorczości oraz wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.
C3 K₂	Rozwijanie oferty pomocowej sprzyjającej powrotowi na rynek pracy w szczególności osób długotrwale bezrobotnych oraz wykluczonych, wspieranie działań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz tworzenie systemów motywacyjnych dla pracodawców i bezrobotnych.

Działania

Cel strategiczny: rynek pracy otwarty dla każdego		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C3 D₁	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja wspólnych działań instytucji sektora publicznego, sektora prywatnego i organizacji pozarządowych w obszarze rynku pracy.2. Doskonalenie systemu współpracy instytucji i organizacji wspierających adaptację zawodową.3. Wspieranie działań sprzyjających rozwojowi usług i instrumentów rynku pracy w mieście, w tym przy wykorzystaniu środków unijnych.4. Wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie osób planujących założyć własną działalność gospodarczą.5. Diagnozowanie zasobów, potrzeb i problemów związanych z bezrobociem na terenie miasta.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Agencje Zatrudnienia, Partnerzy Rynku Pracy, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej
<p>Ad. 1. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach (PUP) w zakresie realizacji polityki rynku pracy w 2016 roku współpracował z różnymi podmiotami rynku pracy, w tym w szczególności z pracodawcami, instytucjami szkoleniowymi, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, Wydziałem Edukacji oraz Wydziałem Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Katowice, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach, agencjami zatrudnienia, Izbą Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości, Stowarzyszeniem Współpracy Regionalnej, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach współpracy z pracodawcami PUP Katowice zorganizował spotkania z partnerami rynku pracy w siedzibie urzędu celem przedstawienia informacji o formach pomocy oraz Targi Pracy umożliwiające osobom bezrobotnym i poszukującym pracy kontakt z większą liczbą pracodawców oraz z innymi instytucjami rynku pracy. We współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach PUP realizował, w ramach podpisanego porozumienia, Program Aktywizacja i Integracja. Program skierowany był do 74 osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W ramach współpracy z partnerami rynku pracy PUP Katowice realizował projekt zlecania działań aktywizacyjnych dla 300 osób bezrobotnych z ustalonym II i III profilem pomocy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z Instytutem Współpracy i Partnerstwa Lokalnego z Katowic w ramach projektu pozakonkursowego „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizował Klub Integracji Społecznej (KIS). Udział w KIS obejmował wsparcie społeczne (warsztaty grupowe, treningi umiejętności społecznych) oraz instrumenty aktywnej integracji (szkolenia zawodowe, staże u pracodawców, pośrednictwo pracy). Uczestnicy objęci byli wsparciem indywidualnym psychologa, doradcy zawodowego, trenera pracy. W roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wspierał również działania Powiatowego Urzędu Pracy w rekrutacji kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy.</p> <p>Ad. 2. W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach uczestniczył w spotkaniach warsztatowych Lokalnej</p>		

Grupy Urbact, działającej w ramach projektu „Resilient Europe – wzmocnienie potencjału elastyczności miejskich obszarów zdegradowanych”, których celem było opracowanie i realizacja działań służących wizji rozwoju Załęża w wymiarze społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym.

Ad. 3.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET) PUP Katowice realizował projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (II)” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach projektu Urząd objął wsparciem 429 osób bezrobotnych. Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, Urząd realizował projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (II)” współfinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.

W ramach projektu Urząd objął wsparciem 170 osób bezrobotnych.

Ad. 4.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach podejmował działania związane z promocją przedsiębiorczości i samozatrudnienia na lokalnym rynku pracy poprzez przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy oraz zorganizowanie w siedzibie Urzędu Dnia Otwartego pn. „Zostań przedsiębiorcą”.

Ad. 5.

W zakresie diagnozy potrzeb pracodawców oraz łagodzenia skutków bezrobocia PUP Katowice opracował monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w ramach którego przeprowadzono badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. W badaniu wzięło udział 95 respondentów. Wyniki badań wskazały, że ponad 70% pracodawców zadeklarowało zwiększenie zatrudnienia, 22% pracodawców wskazało zatrudnienie na tym samym poziomie, a tylko poniżej 2% pracodawców planuje zmniejszenie zatrudnienia.

C3 D₂

1. Tworzenie nowych i rozwijanie istniejących przedsięwzięć, projektów i programów nakierowanych na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej.
2. Rozszerzanie zakresu współpracy z pracodawcami.
3. Wzmacnianie aktywności osób niepełnosprawnych w poruszaniu się po rynku pracy.

Urząd Miasta :

-Wydział Polityki Społecznej,
Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach,
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Katowicach, Partnerzy Rynku Pracy

Ad. 1.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach podejmował działania ukierunkowane na zapobieganie długotrwałemu bezrobociu, aktywizację zawodową grup defaworyzowanych na rynku pracy oraz wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości. Działania realizowane były w szczególności w ramach następujących programów: staży u pracodawców, prac interwencyjnych, robót publicznych, szkoleń, refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, przyznania jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osób powyżej 50 roku życia. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2016 roku realizował projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (II)” Działanie 7.2 RPO WSL³. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30 roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, dla których został ustalony I lub II profil pomocy, należące co najmniej do jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne (za osobę długotrwale bezrobotną uznaje się osobę bezrobotną nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy), osoby o niskich kwalifikacjach (za osobę o niskich kwalifikacjach uznaje się osobę posiadającą wykształcenie na poziomie podstawowym, średnim I stopnia oraz ponadgimnazjalnym). Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2016 roku realizował ponadto projekt „Zatrudnienie bez przeszkód” nakierowany na zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez stworzenie warunków wzrostu zatrudnienia ukierunkowanych na trwale i długookresowe rozwiązania poprawiające sytuację osób niepełnosprawnych. Projekt realizowany był w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze G.

³ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 roku współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie realizacji Programu Aktywizacja i Integracja (PAI), realizowanego w ramach projektu pozakonkursowego „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” współfinansowanego z RPO WSL. Program składał się z 2 bloków: Bloku Aktywizacja i Bloku Integracja. Blok Aktywizacja był realizowany przez PUP w formie wykonywania przez uczestników PAI prac społecznie użytecznych. Blok Integracja realizowany był w formie zajęć warsztatowych prowadzonych przez pracowników MOPS, w trakcie których poruszane były m.in. tematy dotyczące: budowania i podnoszenia własnej wartości, motywacji do podejmowania działań związanych z poszukiwaniem zatrudnienia, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania konfliktów, asertywności, określenie celów życiowych (w tym zawodowych) oraz umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. Zajęcia były prowadzone przez specjalistów przygotowanych do prowadzenia zajęć z klientami pomocy społecznej (doradców zawodowych i psychologów MOPS).

W ramach Programu Aktywności Lokalnej – Giszowiec (PAL-G) w projekcie „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” prowadzone były działania dla mieszkańców Giszowca – osobno dla kobiet i mężczyzn: kluby społecznościowe służące m.in. wzmocnieniu ich kompetencji zawodowych i społecznych. Część z uczestników miała status osób bezrobotnych, a część – będąca w statusie osób pracujących - chciała zmienić swoją dotychczasową pracę. W ramach w/w działań odbywały się spotkania kobiet w tzw. kobiecym kręgu, prowadzone metodą study circle. Celem spotkań było wzmocnienie kompetencji społecznych i zawodowych uczestniczek, wspieranie rozwoju ich potencjału i predyspozycji, wsparcie przy realizacji wyznaczonych celów zawodowych oraz w bieżącej sytuacji związanej z poszukiwaniem pracy, a także integracja i wzmocnienie więzi między uczestniczkami. Spotkania te prowadzone były przez animatorów oraz ekspertów zewnętrznych. Średnio w spotkaniach brało udział 7 osób. Klub społecznościowy dla mężczyzn zwany „Chopy do roboty” miał na celu aktywizację społeczną oraz zawodową chętnych mężczyzn zamieszkujących Giszowiec. Podjęto próby stworzenia kręgu samopomocowego. W tym przypadku jednak bardziej sprawdziła się formuła indywidualnej pracy z ekspertami.

Ad. 2.

W ramach kontynuacji realizowanych przedsięwzięć Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach organizował w 2016 roku spotkania z pracodawcami w ramach giełd pracy, spotkań informacyjnych nt. sytuacji na rynku pracy oraz oferowanych form wsparcia, a także zorganizował Targi Pracy oraz Dni Otwarte w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości oraz Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery. Na potrzeby opracowania prognozy zapotrzebowania na zawody i specjalności Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy, Izbą Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Wydziałem Obsługi Inwestorów UM Katowice uczestniczył w przygotowaniu Barometru zawodów na rok 2017 na terenie Miasta Katowice. Celem zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach finansował koszty kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego pracodawców i pracowników.

Ad. 3.

W ramach wzmacniania aktywności osób niepełnosprawnych w poruszaniu się po rynku pracy w 2016 roku PUP Katowice kontynuował realizację Programu działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w ramach „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier”. W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach promował samozatrudnienie i przedsiębiorczość wśród osób niepełnosprawnych oraz prowadził działania mające na celu wsparcie pracodawców w zakresie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy utworzonych dla osób niepełnosprawnych. Ponadto urząd wspierał finansowo pracodawców w zakresie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy, a osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu zostały skierowane do odbycia staży u pracodawców. Źródłem finansowania wskazanych działań urzędu były środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2016 roku udzielał wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego dla mieszkańców miasta Katowice, pozostających w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym także dla osób niepełnosprawnych. Celem pomocy było zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej, jak również przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia. Pomoc skierowana była zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego

wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Stopa bezrobocia rejestrowanego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2,8%	Katowice należą do miast o najniższej stopie bezrobocia w województwie śląskim oraz są jednym z miast o najniższej stopie bezrobocia w kraju.
2.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 970	Liczba bezrobotnych w 2016 roku systematycznie spadała. W styczniu 2016 roku wyniosła 8 430 osób, w grudniu 2016 roku 5 970 osób.
3.	Liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2 383	Osoby pozostające bez pracy dłużej niż jeden rok stanowiły 39,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
4.	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 012	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS z powodu bezrobocia wyniosła w 2016 roku – 2 737.
5.	Liczba kontaktów nawiązanych i utrzymanych z pracodawcami z terenu działania urzędu	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 499	Doradcy klienta biznesowego nawiązują i utrzymują kontakty z pracodawcami z lokalnego rynku pracy.
6.	Liczba zorganizowanych giełd pracy i spotkań z pracodawcami	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	139	Giełdy pracy są organizowane w siedzibie urzędu, w przypadku gdy pracodawca chce przeprowadzić rekrutację z większą liczbą kandydatów.
7.	Liczba ofert pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	12 840	Liczba zgłoszonych ofert pracy ogółem 12 840, w tym subsydiowanych 1 995.
8.	Liczba wydanych skierowań do pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	8 661	Liczba wydanych skierowań ogółem 8 661, w tym do odbycia stażu 3 492.
9.	Liczba podjęć pracy w wyniku działań pośredników pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 881	Liczba podjęć pracy ogółem 1 881, w tym podjęcia stażu 760.
10.	Liczba podjęć pracy ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 844	Liczba podjęć pracy w wyniku działań urzędu oraz samodzielne podjęcia pracy przez osoby bezrobotne.
11.	Liczba osób objętych doradztwem zawodowym przed uzyskaniem środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	167	Osoby zainteresowane uruchomieniem własnej działalności gospodarczej mają możliwość konsultacji z doradcą zawodowym.
12.	Liczba złożonych wniosków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienie)	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	526	Liczba złożonych wniosków ogółem 526, w tym 257 w ramach środków Funduszu Pracy, 74 w ramach projektu PO WER ⁴ , 190 w ramach projektu RPO WSL oraz 5 w ramach środków PFRON.
13.	Liczba osób, którym przyznano środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienie)	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	271	Liczba przyznanych dotacji ogółem 271, w tym 146 w ramach środków Funduszu Pracy, 25 w ramach projektu PO WER, 97 w ramach projektu RPO WSL oraz 3 w ramach środków PFRON.

⁴ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

14.	Liczba osób skierowanych do pracy w ramach zawartych umów o roboty publiczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	267	Liczba wydanych skierowań 267, zatrudnienie podjęły 94 osoby.
15.	Liczba osób zatrudnionych w ramach zawartych umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	57	Liczba zatrudnionych osób na doposażonych stanowiskach pracy ogółem 57, w tym 48 w ramach środków Funduszu Pracy, 9 osób w ramach środków PFRON.
16.	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	131	Liczba osób skierowanych ogółem 131, w tym 114 skierowanych na szkolenia w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy, 6 w ramach bonu szkoleniowego oraz 11, którym sfinansowano koszty egzaminów i licencji.
17.	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	127	Liczba osób ogółem 127, w tym 111 szkolenia w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy, 6 w ramach bonu szkoleniowego oraz 10 którym sfinansowano koszty egzaminów i licencji.
18.	Liczba osób objętych usługami: - poradnictwa zawodowego, - pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	816	Ogółem 816 osób, w tym 103 objęte poradnictwem zawodowym oraz 713 informacjami zawodowymi o rynku pracy oraz zawodach stanowiącymi pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.
19.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie dotacji na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	0	W 2016 roku do urzędu nie wpłynęły wnioski osób zarejestrowanych o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.
20.	Liczba osób, którym przyznano środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	0	W 2016 roku do urzędu nie wpłynęły wnioski osób zarejestrowanych o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.
21.	Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 168	Ogółem 12 840 ofert pracy, w tym 1 168 dla osób niepełnosprawnych.
22.	Liczba podjęć pracy przez osoby niepełnosprawne w wyniku wydanych skierowań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	47	Pracodawcy zgłaszający oferty pracy dla osób niepełnosprawnych wymagają pełnej sprawności fizycznej.
23.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym została udzielona pomoc w ramach poradnictwa zawodowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	28	Osoby niepełnosprawne obsługiwane są przez doradców klienta, którzy w uzasadnionych przypadkach wskazali na konieczność objęcia usługami poradnictwa zawodowego 28 osób.
24.	Liczba osób niepełnosprawnych skierowanych na szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	W 2016 roku 2 osoby bezrobotne z orzeczoną stopniem niepełnosprawności złożyły wnioski o przeszkolenie w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy.
25.	Liczba osób niepełnosprawnych, które ukończyły szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	W 2016 roku 2 osoby bezrobotne z orzeczoną stopniem niepełnosprawności ukończyły szkolenie w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy.
26.	Liczba wniosków złożonych przez pracodawców o zwrot kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	17	Liczba złożonych wniosków ogółem 17, w tym 16 w ramach środków algorytmowych PFRON oraz 1 wniosek w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze G.

27.	Liczba dokonanych zwrotów kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	9	Liczba dokonanych refundacji ogółem 9, w tym 8 w ramach środków algorytmowych PFRON oraz 1 w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze G.
28.	Liczba projektów nakierowanych na wsparcie osób zarejestrowanych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostający bez pracy w Mieście Katowice (II)” - Poddziałanie 1.1.1 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (II)” - Działanie 7.2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.
29.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	599	Liczba osób ogółem 599, w tym 429 w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (II)” - Poddziałanie 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 170 w ramach projektu „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (II)” - Działanie 7.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności instrumentów rynku pracy dla osób poszukujących zatrudnienia oraz wzrost ich potencjału adaptacyjnego w sferze społeczno-zawodowej.

Ilość osób objętych w 2016 roku instrumentami rynku pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia, finansowanych ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 1 927 osób.

4. Przeciwdziałanie uzależnieniom

Cel strategiczny rozwijanie profilaktyki oraz działań służących rozwiązywaniu problemu uzależnień

Kierunki działań strategicznych

C4 K₁	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi.
C4 K₂	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom/rodzinom z problemem uzależnienia i współuzależnienia oraz zagrożonych uzależnieniami, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
C4 K₃	Prowadzenie działalności diagnostycznej, informacyjnej i edukacyjnej oraz wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemu uzależnień.

Działania

Cel strategiczny: rozwijanie profilaktyki oraz działań służących rozwiązywaniu problemu uzależnień		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C4 D₁	1. Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi. 2. Prowadzenie ustawowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Zdrowia Nadzoru Właścicielskiego i Przekształceń Własnościowych we współpracy z Miejską Izbą Wyrzeźwień i Ośrodkiem Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, instytucje służby zdrowia
<p>Ad. 1. W Katowicach specjalistyczną terapię uzależnień (głównie w formie grup terapeutycznych) realizowały 3 placówki leczenia uzależnienia i współuzależnienia, finansowane w ramach kontraktu z NFZ. Ponadto z budżetu Miasta Katowice sfinansowano terapię w oddziale dziennym ze specjalnym programem dla osób z deficytami poznawczymi (kierowanymi przez MOPS), ponadto grupę terapeutyczną dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym oraz innych dysfunkcji, a także grupy terapeutyczne dla osób eksperymentujących i uzależnionych od środków psychoaktywnych. Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu realizowały dla osób uzależnionych: grupy edukacyjno-motywacyjne (8 tygodniowe), terapię indywidualną, zjazdy absolwentów (1 raz w miesiącu), integracyjne spotkania okolicznościowe oraz porady prawne, konsultacje lekarza psychiatry, pomoc współuzależnionym, motywowanie do leczenia osób opuszczających Izbę Wyrzeźwień.</p> <p>Ad. 2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła regularne działania związane ze zobowiązaniem do leczenia odwykowego; współpracowała przy realizacji tego zadania z różnymi instytucjami (Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Miejską Izbą Wyrzeźwień i Ośrodkiem Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, placówkami służby zdrowia zajmującymi się terapią uzależnienia od alkoholu, Sądem Rejonowym) oraz prowadziła rozmowy motywujące z osobami z problemem alkoholowym oraz z ich rodzinami.</p> <p>Szczegółowe dane dotyczące realizowanych działań znajdują się w sprawozdaniach z realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none">- Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok (Uchwała nr XXXVIII/734/17 Rady Miasta Katowice z dnia 30 marca 2017 r.),- Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok (Uchwała nr XXXVIII/735/17 Rady Miasta Katowice z dnia 30 marca 2017 r).		
C4 D₂	1. Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Sportu i Turystyki, - Wydział Edukacji we współpracy z Zespołem

		Obsługi Jednostek Oświatowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
<p>W 2016 roku Miasto Katowice finansowało 35 klubów sportowych w ramach przyznanej dotacji na realizację zadania pn. „Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych”.</p> <p>We wszystkich katowickich szkołach realizowane były w ramach godzin wychowawczych: trójczłonowy (zależności od etapu edukacji) program profilaktyczny „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Szupka”, „Bezpieczny Gimnazjalista” oraz „Bezpieczna Młodzież”. W 52 szkołach realizowane były w trakcie całego roku szkolnego, w formie zajęć pozalekcyjnych, Środowiskowe Programy Profilaktyczne tj.: „Korekta”, „Marihuana – prawdy i mity”, „Stop dopalaczom”, „Archipelag Skarbów”, „Narkotyki i Nastolatki – jak rozmawiać z dziećmi o marihuanie”. Miejskie programy profilaktyczne realizowane były także dla przedszkolaków. Katowickie szkoły podstawowe i gimnazja uczestniczyły w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj trzeźwy Umysł”. Regularne oddziaływania profilaktyczne realizowane także były poprzez placówki wsparcia dziennego: 8 placówek prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach i 14 prowadzonych przez organizacje pozarządowe.</p> <p>Szczegółowe dane dotyczące realizowanych działań znajdują się w sprawozdaniach z realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok (Uchwała nr XXXVIII/734/17 Rady Miasta Katowice z dnia 30 marca 2017 r.), – Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok (Uchwała nr XXXVIII/735/17 Rady Miasta Katowice z dnia 30 marca 2017 r.). 		
C4 D₃	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców Katowic informacji dotyczącej oferty wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem. 2. Zlecenie zadań do realizacji w ramach profilaktyki uzależnień wyspecjalizowanym podmiotom, w tym zwłaszcza organizacjom pozarządowym. 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z uzależnieniami na terenie miasta. 	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe,
<p>Ad. 1. W wielu instytucjach (placówkach służby zdrowia, komisariatach Policji, jednostkach organizacyjnych MOPS Katowice, Urzędzie Miasta Katowice) rozpowszechniono „Informator Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” zawierający spis teleadresowy miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, informację o procedurze zobowiązania do leczenia odwykowego, objawy ostrzegawcze oraz wskazówki postępowania dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu.</p> <p>Ad. 2. Zadania w ramach programów profilaktyki uzależnień zlecano do realizacji, poprzez dotowanie zadań lub wykup usług w oparciu o Prawo Zamówień Publicznych, wyspecjalizowanym podmiotom w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Podmiotami tymi były w przeważającej mierze organizacje pozarządowe. Realizowały one zadania w różnych obszarach profilaktyki np. pracy z dziećmi i młodzieżą (świetlice i kluby środowiskowe, środowiskowe programy profilaktyczne w formie uczniowskich klubów sportowych), pracy z osobami zagrożonymi lub już uzależnionymi (punkty konsultacyjne), a także osobami utrzymującymi trzeźwość (kluby abstynentów, obóz terapeutyczno-intergracyjny, wyjazdy dla rodzin zawierające program terapeutyczny, kulturalny i rozwoju duchowego).</p> <p>Ad. 3 Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 roku zostało poszerzone o diagnozę problemów alkoholowych w Katowicach ukazującą dynamikę tych problemów na przestrzeni kilku ostatnich lat.</p> <p>Szczegółowe dane dotyczące realizowanych działań znajdują się w sprawozdaniach z realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok (Uchwała nr XXXVIII/734/17 Rady Miasta Katowice z dnia 30 marca 2017 r.), – Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2016 roku (Uchwała nr XXXVIII/735/17 Rady Miasta Katowice z dnia 30 marca 2017 r.). 		

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Wydatki Budżetu Gminy w Dziale 851 - Ochrona zdrowia oraz wydatki w rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Wydział Polityki Społecznej	5 250 885,73 zł	W tym: - Wydział Polityki Społecznej: 2 064 517,83 zł, - Wydział Sportu i Turystyki: 400 000,00 zł, - Wydział Zarządzania Kryzysowego: 79 986,24 zł, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 1 560 765,91 zł, - Miejska Izba Wyrzeźwiń i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu: 675 668,92 zł, - Szkoły: 469 946,83 zł. W załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania środki finansowe w rozdziale 85154 zostały ujęte w podziale na poszczególne cele strategiczne zgodnie z ich przeznaczeniem.
2.	Wydatki Budżetu Gminy w Dziale 851 - Ochrona zdrowia oraz wydatki w rozdziale 85153 - Zwalczanie narkomanii	Wydział Polityki Społecznej	2 102 143,66 zł	W tym: - Wydział Polityki Społecznej: 444 979,00 zł, - Wydział Sportu i Turystyki: 400 000,00 zł, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 785 646,72 zł, Szkoły: 471 517,94 zł. W załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania środki finansowe w rozdziale 85153 zostały ujęte w podziale na poszczególne cele strategiczne zgodnie z ich przeznaczeniem.
3.	Liczba osób korzystających z pomocy w postaci grup terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej	205	W tym: - 22 osoby na oddziale dziennym prowadzonym przez Centrum Psychiatrii, - 28 uczestników grupy Dorosłych Dzieci Alkoholików, - 109 uczestników grup prowadzonych w Miejskiej Izbie Wyrzeźwiń i Ośrodku Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, - 46 uczestników grupy zapobiegania nawrotom prowadzonej przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii.
4.	Liczba osób, które uczestniczyły w grupach wsparcia, obozach terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej	264	W tym: - 152 osoby w grupach prowadzonych przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”, - 12 osób w grupach prowadzonych przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Jędrus”, - 57 uczestników Złotu Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym, - 43 uczestników obozu terapeutyczno-integracyjnego.

5.	Liczba porad w ramach indywidualnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej z powodu uzależnienia lub współuzależnienia	Wydział Polityki Społecznej	2 395	W tym: - 728 porad prowadzonych przez Punkt Konsultacyjny Ośrodka Interwencji Kryzysowych Stowarzyszenia Ad Vitam Dignam, - 192 porad w ramach działań Katowickiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Dwójka”, - 795 porad w Miejskiej Izbie Wytrzeźwień i Ośrodku Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, - 680 porad w poradni Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii.
6.	Liczba porad telefonicznych udzielonych w ramach telefonu zaufania prowadzonych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym	Wydział Polityki Społecznej	2 903	
7.	Liczba osób, wobec których podjęto procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego	Wydział Polityki Społecznej	262	Dotyczy tylko wniosków, które wpłynęły w 2016 r., oprócz tego kontynuowano sprawy z poprzednich lat.
8.	Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	22	W tym: - 8 prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, - 14 prowadzonych przez organizacje pozarządowe.
9.	Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą placówek wsparcia dziennego	Wydział Polityki Społecznej	1 516	W tym: - 310 dzieci w placówkach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, - 1 206 dzieci w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.
10.	Liczba osób objętych programami profilaktycznymi	Wydział Polityki Społecznej	24 000	Na tę liczbę składają się m.in. wszyscy uczniowie, do których dociera przynajmniej jedno z oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach programów finansowanych przez miasto Katowice.
11.	Liczba umów zawartych na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień (z rozróżnieniem umów na dotacje i umów w oparciu o prawo zamówień publicznych)	Wydział Polityki Społecznej	75 w tym: 60 dotacji, 18 zleceń w oparciu o Prawo zamówień publicznych	W tym: - Wydział Polityki Społecznej: 25 dotacji, 16 zleceń w oparciu o Prawo zamówień publicznych, - Wydział Sportu i Turystyki: 35 dotacji, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 2 zlecenia w oparciu o Prawo zamówień publicznych
12.	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację umów (z wyróżnieniem organizacji pozarządowych)	Wydział Polityki Społecznej	3 281 857,83 zł (organizacje pozarządowe: 3 196 349,48 zł)	W tym: - Wydział Polityki Społecznej: 2 335 556,83 zł, (w tym organizacje pozarządowe: 2 267 648,48 zł), - Wydział Sportu i Turystyki: 800 000 zł (tylko organizacje pozarządowe); - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 146 301,00 zł.
13.	Liczba podmiotów, z którymi zawarto umowy na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień (w tym ze wskazaniem liczby organizacji)	Wydział Polityki Społecznej	56	W tym: - Wydział Polityki Społecznej: (20 organizacji pozarządowych), - Wydział Sportu i Turystyki: 35 (tylko organizacje pozarządowe),

	pozarządowych)			- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 2 (tylko organizacje pozarządowe, jedna zawarła również umowę z Wydziałem Polityki Społecznej).
--	----------------	--	--	---

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości kompleksowych usług publicznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie i ograniczenie skutków uzależnień.

W 2016 roku utrzymano wysoki wskaźnik liczby dzieci i młodzieży objętej profilaktyką realizowaną w szkołach oraz poprzez specjalistyczne placówki wsparcia dziennego. Oddziaływania terapeutyczne wobec osób dorosłych stanowią uzupełnienie działań leczniczych finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

5. Wspieranie osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny: Katowice - miasto przyjazne dla niepełnosprawnych - integracja działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnej sprawności

Kierunki działań strategicznych

C5 K₁	Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie.
C5 K₂	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez ograniczanie barier komunikacyjnych, architektonicznych i społecznych.
C5 K₃	Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej w celu poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Działania

Cel strategiczny: Katowice - miasto przyjazne dla niepełnosprawnych - integracja działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnej sprawności		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C5 D₁	1. Rozwój infrastruktury wsparcia (w tym mieszkań treningowych i chronionych) oraz usług społecznych w środowisku zamieszkania (praca socjalna, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, wolontariat dla osób niepełnosprawnych). 2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, organizacje pozarządowe.
Ad. 1. Na terenie miasta Katowice funkcjonowały w 2016 roku 3 mieszkania chronione, które zapewniają odpowiednie wsparcie w środowisku i umożliwiają samodzielne życie osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, są trudne do realizacji. W 2016 roku w ramach Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!” w projekcie „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” funkcjonowało mieszkanie treningowe dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. Na ten cel otrzymano mieszkanie z zasobów miasta Katowice. Ponadto w Programie „Teraz My!” w 2016 roku pracowało 4 wolontariuszy, którzy wspierali 6 osób niepełnosprawnych i świadczyli usługi o charakterze społecznym w środowisku zamieszkania tych osób. Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach miała na celu ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.		
Ad. 2. W 2016 roku na skutek działań o charakterze uspołeczniającym i edukacyjnym podejmowanych przez Program „Teraz My!” 3 uczestników Programu znalazło zatrudnienie. Ponadto, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach świadczenia opiekuńczych usług specjalistycznych prowadzone były		

<p>m.in. treningi umiejętności społecznych oraz wsparcie klientów w sytuacjach kryzysowych, czego efektem była poprawa funkcjonowania społecznego osób korzystających z tej formy pomocy. Na skutek udzielanego wsparcia w roku sprawozdawczym 6 osób podjęło zatrudnienie.</p> <p>W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w celu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych objął usługami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego 1 898 osób. Zorganizowano 20 giełd pracy, w których uczestniczyło 370 osób, z czego do udziału w dalszych rozmowach z pracodawcami zakwalifikowało się 99 osób. Wydano skierowania do pracy 480 osobom. W wyniku realizacji zadań zaplanowanych w ramach pośrednictwa pracy zatrudnienie podjęło 296 osób. Osoby niepełnosprawne korzystały z oferowanych przez urząd form wsparcia, w ramach staży u pracodawców, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, robót publicznych, refundacji kosztów doposażenia stanowisk pracy, szkoleń oraz dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. Urząd skierował swoje działania aktywizacyjne również do grupy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. W ogólnej liczbie osób bezrobotnych niepełnosprawnych osoby z zaburzeniami psychicznymi (78 osób) stanowiły 22%. Zatrudnienie podjęło 25 osób, tj. 32% spośród osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>		
C5 D₂	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekształcanie i dostosowywanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. 2. Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej osób niepełnosprawnych. 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z niepełnosprawnością na terenie miasta. 	<p>Urząd Miasta Katowice:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Budynków i Dróg we współpracy z Komunalnym Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach oraz Miejskim Zarządem Ulic i Mostów Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
<p>Ad. 1.</p> <p>W 2016 roku realizowane było przyznawanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ponadto, udzielanie w ramach pracy socjalnej pomocy formalno – prawnej i organizacyjnej dotyczącej sporządzenia projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę niepełnosprawną, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymagała.</p> <p>Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach w 2016 roku zrealizował następujące zadania w ramach dostosowywania przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybudował przejścia dla pieszych na ulicach: Rolnej, Panewnickiej, Mikołowskiej – Stalmacha, Wróblewskiego, Sołtysiej, Fitelberga, Łabędziej, Przemysłowej, – wybudował wyniesione przejścia dla pieszych na ulicach: Samsonowicza (3 przejścia), Sokolskiej, Kamieńskiej, – wykonał obniżenie krawężników przy przejściach dla pieszych na ulicach: Siwka, Kruczej, Ściegiennego, Rolnej (8 przejść), Jabłoniowej, Wandy – Hallera, Wandy, Krasińskiego, Kopernika, Dębowej, Boya Żeleńskiego, – wykonał naprawę krawężników oraz nawierzchni na przejściach dla pieszych na ulicach: Wita Stwosza, Hallera 60, Barbary, Francuskiej, – wykonał obniżenie krawężnika wejścia na chodnik na ulicy Warmińskiej, – wykonał naprawę podjazdu na ulicy Czajek, – wykonał przebudowę przejść dla pieszych na ulicach: Krasińskiego, Wojciecha, Harcerzy Września, – wykonał budowę podjazdów dla wózków inwalidzkich na ulicach: Kotlarza nr 10 (2 podjazdy), Szczecińskiej (1 podjazd), – wykonał projekty dot. 21 stanowisk postojowych – kopert dla pojazdów osób niepełnosprawnych na terenie miasta Katowice, z czego część oznakowania nie mogła zostać ukończona w okresie zimowym, – w ramach budowy oraz przebudowy sygnalizacji świetlnej zabudowano 24 sztuki buczków akustycznych na skrzyżowaniach i ulicach miasta, – oklejał żółtą taśmą odbłaskową miejsca o ograniczonej widoczności, – uwzględniał koncepcje oraz wytyczne dla nowo projektowanych oraz remontowanych inwestycji miejskich pod kątem większej dostępności dla osób niepełnosprawnych. 		

Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach w ramach realizowanych w 2016 roku przedsięwzięć, wykonywał również zadania, które w części swojego zakresu wpisują się w działania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez dostosowywanie lokali mieszkalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych (zależnie od zgłaszanych potrzeb), zwiększanie osobom niepełnosprawnym dostępności do budynków i lokali w ramach prowadzonych prac remontowo - budowlanych.

Ad. 2.

W 2016 roku realizowano działania mające na celu aktywizację oraz wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez:

1) Prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ)

Warsztaty Terapii Zajęciowej stwarzają osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do możliwie należącego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Warsztaty realizują cele tj.: aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W świetle przyjętych celów podstawowymi formami rehabilitacji prowadzonej przez warsztaty są rehabilitacja społeczna oraz rehabilitacja zawodowa. Na terenie miasta Katowice w 2016 roku działało 5 Warsztatów Terapii Zajęciowej:

- WTZ „PROMYK” prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki, 40-413 Katowice, ul. Szopienicka 58a, dla 40 osób,
- WTZ prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, 40-405 Katowice, ul. Oswobodzenia 92, dla 35 osób,
- WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych SPES, 40-774 Katowice, ul. Panewnicka 463, dla 30 osób,
- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, 40-474 Katowice, ul. Wojciecha 23, dla 30 osób,
- WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych „UNIKAT”, 40-139 Katowice, ul. Kotlarza 10 B, dla 30 osób.

2) Prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy (ŚDS)

W mieście Katowice w 2016 roku funkcjonowały 4 Środowiskowe Domy Samopomocy, w tym dwa z nich przeznaczone były dla osób przewlekle psychicznie chorych, a dwa dla osób z upośledzeniem umysłowym:

- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gliwickiej 74A, dla 25 osób,
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Tysiąclecia 41 i 45, dla 34 osób,
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Oswobodzenia 92, dla 34 osób,
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4, dla 20 osób.

Środowiskowe Domy Samopomocy w Katowicach są to placówki pobytu dziennego przeznaczone dla osób, które z powodu swojej niepełnosprawności mają trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem, w zaspokajaniu swoich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnieniem i integracją społeczną. Środki finansowe na działalność powyższych ŚDS pochodzą z dotacji Wojewody Śląskiego. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy miasto Katowice przeznacza na działalność ŚDS kwotę stanowiącą iloczyn liczby miejsc w ŚDS, liczby miesięcy działalności w danym roku oraz wysokości średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji przypadającej na jednego uczestnika zajęć w ŚDS.

3) Dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych

W 2016 roku dokonano oględzin dwunastu lokali obwodowych komisji wyborczych pod względem dostosowania ich do potrzeb wyborców niepełnosprawnych znajdujących się przy: ul. Chrobrego 4 OKW 96, ul. Chrobrego 5 OKW 98 i 99, ul. Płochy 6 OKW 3, ul. Gen. Jankego 160 OKW 19 i 20, ul. Stellera 4 OKW 26, ul. Goetla 2 OKW 35 i 36, ul. Ścigały 17 OKW 138, ul. Grzegorzka 4 OKW 39 i 40, ul. Deszczowa 14 OKW 42, ul. Wiosny Ludów 22 OKW 45 i 46, Pl. Wyzwolenia 18 OKW 51, ul. Paderewskiego 46 OKW 86. Ponadto dokonano oględzin: przejścia podziemnego przy ul. Sokolskiej, przejścia podziemnego przy ul. Kościuszki od Osiedla Zgrzebnioka oraz miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych w strefie kultury przy NOSPR, Centrum Kongresowym i Muzeum Śląskim, dostępności dworca PKP przy Placu

Szewczyka dla osób niepełnosprawnych, dostępności peronów dla osób niepełnosprawnych na stacji kolejowej Katowice-Ligota oraz połączenia pieszego w ciągu ulic Kłodnicka i Hetmańska.

- 4) Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych „Katowice bez barier” (www.katowice.bezbarier.info)

Informator dla osób niepełnosprawnych „Katowice bez barier” pomaga osobom niepełnosprawnym odnaleźć drogę do właściwych, kompetentnych organów i instytucji oraz umożliwia zaplanowanie czynnego spędzania wolnego czasu w dostępnych miejscach oraz budynkach użyteczności publicznej. Informator skierowany jest nie tylko do osób niepełnosprawnych, ale także do ich rodzin, opiekunów i wszystkich tych, którzy pracują z osobami niepełnosprawnymi oraz działają na ich rzecz. Informacje o dostosowaniu budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych zostały zebrane przez osoby niepełnosprawne, są to więc informacje sprawdzone i rzetelne. Realizację wykonania projektu internetowego informatora dla osób niepełnosprawnych wykonało katowickie Stowarzyszenie „Aktywne Życie” z siedzibą w Katowicach. W ramach zadania umieszczono informacje o 45 nowo oddanych obiektach oraz dokonano powtórnych oględzin 135 obiektów już znajdujących się w informatorze.

- 5) Internetowe Mapy Systemu Informacji Przestrzennej Katowic

System, w ramach którego niepełnosprawni mieszkańcy miasta mogą przez Internet zgłaszać wszelkie utrudnienia, na jakie natkną się w czasie poruszania się po mieście. Zgłoszenia można dokonać poprzez Internetową Mapę Systemu Informacji Przestrzennej Katowic (ortofotomapę), która znajduje się na stronie głównej Urzędu Miasta Katowice w zakładce „Zgłoś zdarzenie” z zamieszczoną instrukcją obsługi. Zdarzenia przestrzenne – typ zdarzenia – podtypy zdarzenia są podzielone na stałe lub tymczasowe utrudnienia dla osób niepełnosprawnych. Aktywne korzystanie z ortofotomapy i zgłaszanie utrudnień przez niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, przyczyni się zarówno do poprawy bezpieczeństwa w naszym mieście, jak i zwiększy komfort życia niepełnosprawnych mieszkańców Katowic. Pracą nad w/w Mapami zajmują się poszczególne Wydziały na różnych płaszczyznach:

- Wydział Geodezji – od strony administracyjnej samej mapy,
- Wydział Informatyki – od strony sprzętu, na którym uruchomiony jest program,
- Wydział Zarządzania Kryzysowego – od strony obsługi i realizacji zdarzenia.

- 6) Udzielanie informacji i pomocy przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych

Zakres udzielanych w 2016 roku informacji oraz wsparcia obejmowało tematykę: lokalową, likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, organizacji ruchu – miejsc parkingowych, pomocy socjalnej, usług opiekuńczych oraz wszelkich informacji dotyczących wsparcia osób niepełnosprawnych.

- 7) Program „Teraz My”, który realizował w 2016 roku działania mające na celu aktywizację społeczną osób niepełnosprawnych poprzez:

- zajęcia uspołeczniające dla dorosłych osób z autyzmem,
- zajęcia z zakresu reintegracji społeczno – zawodowej (spotkania dyskusyjnego klubu filmowego),
- spotkania edukacyjne – Program „Amor” mający na celu przygotowanie osób niepełnosprawnych do pełnienia ról osobistych w dorosłym życiu, ze szczególnym uwzględnieniem sfery psychoseksualnej,
- spotkania integracyjne – piknik integracyjny w Parku Śląskim, cykl spotkań wakacyjnych „Zakręć się na lato”, w ramach którego zorganizowano 5 wyjść/wycieczek dla osób niepełnosprawnych i osób z ich otoczenia.

- 8) Program Aktywności Lokalnej w Giszowcu (PAL-G), który realizował następujące działania:

spotkania osób z niepełnosprawnością miały na celu przede wszystkim nawiązanie i budowanie pozytywnych relacji między uczestnikami, rozwinięcie ich kompetencji społecznych, a także zainicjowanie klubu samopomocowego. Realnym efektem spotkań był wzrost poziomu samooceny poszczególnych osób, otwarcie się na relacje z innymi, a także rozwinięcie umiejętności i talentów, dzięki regularnej pracy z animatorem, wspieranej przez specjalistów w określonych dziedzinach. W spotkaniach, które odbywały się regularnie co tydzień, brało średnio udział 16 osób.

- 9) Udzielanie porad z zakresu: rodzajów i form wsparcia świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności, rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, rehabilitacji społecznej i zawodowej, programów PFRON na rzecz niepełnosprawnych, działalności instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ad. 3.

Diagnozowanie potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych realizowane było na potrzeby planowanych do realizacji programów, w tym także współfinansowanych ze środków unijnych. W oparciu o diagnozę

opracowany został w 2016 roku projekt „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 Katowice bez barier” będącego kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych.		
C5 D3	1. Tworzenie przedsięwzięć programów/ projektów aktywizacyjnych i wdrażanie ich w odpowiedzi na potrzeby osób niepełnosprawnych i ich rodzin. 2. Inicjowanie i pogłębianie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przy wykorzystaniu formuły zespołów złożonych z przedstawicieli organizacji i instytucji zaangażowanych w pomoc osobom niepełnosprawnym.	Urząd Miasta Katowice: -Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Edukacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach
<p>Ad. 1</p> <p>W oparciu o diagnozę potrzeb osób niepełnosprawnych opracowany został w 2016 roku projekt „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 Katowice bez barier” będącego kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>W odpowiedzi na potrzeby osób niepełnosprawnych i ich rodzin MOPS Katowice w ramach programu „Teraz My!” zrealizował w 2016 roku trening usamodzielniania w formie mieszkania treningowego dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, który umożliwił zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych, usprawniając tym samym funkcjonowanie tych osób w środowisku rodzinnym i zapewniając rodzicom odpoczynek podczas pobytu ich dzieci w mieszkaniu treningowym. Ponadto zrealizowano cykl spotkań edukacyjnych na temat seksualności osób niepełnosprawnych (Program „Amor”), które były odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych.</p> <p>Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” w ramach Programu Aktywności Lokalnej Zawodzie w projekcie „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowanym przez Miasto Katowice za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach podjęło następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywizację uczestnika z niepełnosprawnością ruchową do podjęcia działań rozwijających jego zainteresowania i pasje, - nawiązanie współpracy z Klubem Pover Kuźnik w Chorzowie, co stworzyło uczestnikowi z niepełnosprawnością ruchową możliwość rozwoju zainteresowań i pasji. <p>W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach realizował „Program wyrównywania różnic między regionami III” w ramach obszaru G, współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Urząd inicjował i kontynuował współpracę z pracodawcami z otwartego i chronionego rynku pracy, co skutkowało zgłaszaniem ofert pracy stałej oraz na subsydiowane miejsca pracy. W celu wspierania pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy Urząd realizował program ukierunkowany na zwrot kosztów zatrudnienia asystenta pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w miejscu pracy.</p> <p>Realizacja „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier” dotyczyła takich zadań jak: organizacja zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju (72 korzystających dzieci), wzbogacenie jednostek oświatowych o pomoce do zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, bieżąca działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych, objęcie dzieci do 6 roku życia rehabilitacją w ośrodkach świadczących pomoc z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju, organizacja kształcenia specjalnego i zajęć rewalidacyjnych w szkołach ogólnodostępnych, dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych w placówkach przedszkolnych (w 2016 roku w Miejskim Przedszkolu Nr 20) i szkolnych (2016 roku w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych Nr 6).</p> <p>Ad. 2.</p> <p>W 2016 roku w drodze aneksowania umów oraz otwartych konkursów ofert Miasto Katowice zleciło do realizacji organizacjom pozarządowym zadania, których zakres merytoryczny dotyczył wspierania działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną. Aneksowano umowy wieloletnie oraz zawarto nowe umowy z następującymi organizacjami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria przy ul. Francuskiej 29, zadanie „Przeciąg w mieście - warsztaty wspierające działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną”, 2. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski Osobom z Upośledzeniem Umysłowym 		

- Oddział „ODRODZENIE” przy ul. Radockiego 280, zadanie „Prowadzenie terapii integracyjno – wspomagającej dla dzieci z dysfunkcjami w rozwoju psychoruchowym”,
3. Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki przy ul. Teofila Ociepki 8a, zadanie „Świetlica środowiskowa”,
 4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Warszawie Koło w Katowicach-Giszowcu przy ul. Gościnniej 8, zadanie „Organizacja zajęć z zakresu rehabilitacji społecznej, terapii zajęciowej, edukacji podtrzymującej nabyte umiejętności dla niepełnosprawnych mieszkańców miasta Katowice”,
 5. Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych SPES przy ul. Kościuszki 46, zadanie „Poradnictwo specjalistyczne” realizowane przez Ośrodek Pomocy Kryzysowej Stowarzyszenia na Rzecz Niepełnosprawnych SPES,
 6. Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria przy ul. Francuskiej 29, zadanie „ARTERIOWICZE - program wsparcia osób z niepełnosprawnością w ramach integracji i aktywizacji społecznej”,
 7. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział „ODRODZENIE” przy ul. Radockiego 280, zadanie „Asystent rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym”,
 8. Regionalne Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Autystycznych i Ich Rodzin przy ul. Panewnickiej 234 F, zadanie „Pomoc Dorosłym z Autyzmem”,
 9. Stowarzyszenie FAON ul. Kossutha 11, zadanie „Asystent Osoby Niepełnosprawnej”,
 10. Stowarzyszenie Klub Śląskich Amazonek z siedzibą w Katowicach przy ul. Ligockiej 103, zadanie „Wieloprofilowa pomoc kobietom w różnych okresach leczenia nowotworu piersi”,
 11. Archidiecezjalny Dom Hospicyjny bł. Jana Pawła II przy ul. Różyckiego 14d, zadanie „Wieloprofilowa pomoc osobom przewlekle i nieuleczalnie chorym, w tym w szczególności w różnych fazach choroby nowotworowej, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia działań w środowisku domowym”,
 12. Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski koło w Katowicach przy ul. Kossutha 11, zadanie „Niewidomi na szlaku”,
 13. Regionalna Fundacja Pomocy Niewidomym z siedzibą w Chorzowie przy ul. Dąbrowskiego 55a, zadanie „Kompleksowa rewalidacja dzieci niewidomych i niedowidzących ze sprzężoną niepełnosprawnością, w wieku do lat 8 z terenu miasta Katowice”,
 14. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „SIÓDEMKA” przy ul. Olchawy 1/4, zadanie „Wieloprofilowa stymulacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych poprzez udział w specjalistycznych zajęciach”,
 15. Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie z siedzibą w Katowicach przy ul. Ks. Wilczewskiego 5, zadanie „Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną”,
 16. Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane Ich Opiekunów i Przyjaciół Zarząd Główny przy ul. Wiejskiej 2, zadanie „Aktywność kluczem do zdrowia”,
 17. Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu z siedzibą w Katowicach przy ul. Kossutha 11, zadanie „Terapia psychologiczna dzieci i młodzieży z wadą słuchu oraz pomoc psychologiczna ich rodzin”,
 18. Fundacja Pomocy Nowy Świat przy ul. Kossutha 11, zadanie "Koń moim terapeutą - zajęcia hipoterapeutyczne dla uczniów z autyzmem”,
 19. Śląskie Stowarzyszenie Osób Dotkniętych Chorobą Parkinsona przy ul. Medyków 14, zadanie „Zorganizowanie i prowadzenie specjalistycznych porad związanych z chorobą Parkinsona w formie infolinii telefonicznej - Telefonu Zaufania”,
 20. Fundacja ARKA przy ul. Gliwickiej 15, zadanie „Innowacyjne formy indywidualnej terapii w ARCE NOEGO”,
 21. Stowarzyszenie „Hipoterapia, Hipika i Środowisko” przy ul. Strumiennej 8, zadanie „Hipoterapia – od rehabilitacji do pasji”,
 22. Stowarzyszenie Aktywne Życie z siedzibą w Katowicach przy ul. Panewnicka 327d/2, zadanie „Widzę, słyszę, czuję - świat postrzegany przez dzieci z niepełnosprawnością - warsztaty plastyczne w dniu walki z dyskryminacją osób niepełnosprawnych”,
 23. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym oddział „Odrodzenie”, zadanie „Terapia i pielęgnacja dzieci z upośledzeniem

- umysłowym oraz kompleksowe wsparcie dla ich rodzin”,
24. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział „Odrodzenie”, zadanie „Środowiskowa terapia domowa – Prowadzenie kompleksowej terapii i rehabilitacji domowej dzieci z upośledzeniem umysłowym i fizycznym oraz wieloaspektowe wsparcie dla ich rodzin”,
 25. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym oddział „Odrodzenie”, zadanie „Wspieranie rozwoju umysłowego dzieci niepełnosprawnych poprzez prowadzenie wysoko specjalistycznej terapii EEG Biofeedback”,
 26. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym oddział „Odrodzenie”, zadanie „STOP DEFICYTOM”,
 27. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Szansa”, zadanie „Aktywizacja, rehabilitacja i terapia, integracja oraz uspołecznienie, rozwój zainteresowań mieszkających w Katowicach osób z upośledzeniem umysłowym w Klubie Aktywizacji Dorosłych”,
 28. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Szansa”, zadanie „Rehabilitacja i terapia psychomotoryczna, logopedyczna, kondycyjno – ruchowa osób niepełnosprawnych oraz terapia rodziców – mieszkańców Katowic w Punkcie Terapeutycznym”,
 29. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Warszawie Koło w Katowicach – Giszowcu, zadanie „Stworzenie nowej placówki dla podopiecznych z niepełnosprawnością intelektualną i dużymi deficytami fizycznymi powyżej 25 r.ż.”,
 30. Śląski Oddział Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich, zadanie „ZIMOWISKO MALTAŃSKIE – metodą na aktywizację społeczną dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności intelektualnej”,
 31. Regionalne Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Autystycznych i Ich Rodzin przy ul. Panewnickiej 234 F, zadanie „Obchody Światowego Dnia Autyzmu”,
 32. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SIÓDEMKA przy ul. Olchawy 1/4, zadanie „Tacy sami – Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych”,
 33. Śląska Liga Walki z Rakim z siedzibą w Katowicach przy ul. Sokolskiej 70, zadanie „Aktywizacja osób niepełnosprawnych w wyniku leczenia nowotworów głowy, szyi!”,
 34. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Szansa” przy ul. PCK 2, zadanie „Aktywizacja psycho-ruchowa osób niepełnosprawnych i ich rodzin trening relaksacyjny na turnusie rehabilitacyjnym Śląskiego Stowarzyszenia „Szansa” w Dźwirzynie od 01 czerwca do 15 czerwca 2016 r.”,
 35. Stowarzyszenie Aktywne Życie przy ul. Panewnicka 327d/2, zadanie „Organizacja SIÓDMEGO KATOWICKIEGO TURNIEJU RUGBY NA WÓZKACH”,
 36. Stowarzyszenie Wspieranie Działań Twórczych „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10b, zadanie „UNIKATOWA Małopolska”,
 37. Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski Koło Terenowe Katowice przy ul. Kossutha 11, zadanie „Jubileusz 65 lat Koła Polskiego Związku Niewidomych w Katowicach”,
 38. Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator 23” przy ul. Medyków 27, zadanie „V Sportowo Rekreacyjny Rajd Górski Dzieci i Młodzieży Województwa Śląskiego „Hala Miziowa 2016”,
 39. Centrum Edukacji i Rehabilitacji „ARTERIA” przy ul. Francuskiej 29, zadanie „Obchody Świąt Bożego Narodzenia 2016”,
 40. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym oddział „Odrodzenie” przy ul. Radockiego 280, zadanie „Święta, święta...” – Rodzinne Spotkanie Integracyjne dla członków Stowarzyszenia „Odrodzenie” – mieszkańców Katowic”,
 41. Rzymskokatolicka Parafia św. Józefa przy ul. Gliwickiej 76, zadanie „Wieczera Wigilijna dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych”,
 42. Rzymskokatolicka Parafia Podwyższenia Krzyża św. i św. Huberta przy ul. Barlickiego, zadanie „Paczki świąteczne”,
 43. Fundacja Cambio przy ul. Kazimierza Gołby, zadanie „Wieczera Wigilijna dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych”,
 44. Regionalne Stowarzyszenie na Rzecz Osób Autystycznych i ich Rodzin przy ul. Panewnickiej 234F, zadanie „Organizacja Mikołaja w Stowarzyszeniu”,

45. Katowicki Związek Inwalidów Narządu Ruchu przy ul. Smugowej 43A, zadanie „Spotkanie świąteczno-noworoczne dla osób niepełnosprawnych”,
46. Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych UNIKAT przy ul. Kotlarza 10b, zadanie „UNIKATOWE Spotkanie wigilijne - uroczysta wigilia”,
47. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Katowice przy ul. Barbary 25, zadanie „Miejska Dżungla – Akcja parkingowa”,
48. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Warszawie Koło w Katowicach – Giszowcu przy ul. Gościnniej 8, zadanie „Nie jesteś sam – spotkanie wigilijne”.

Miasto Katowice wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych w 2016 roku realizowało zadanie usługi transportowej dla osób niepełnosprawnych dofinansowanych ze środków miasta. Wykonawcą zadania była firma „Przewóz Osób i Bagażu Adam Malinowski” z siedzibą w Katowicach przy ul. Bromboszcza 15/17. Transport adresowany był dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic z widoczną dysfunkcją narządu ruchu oraz osób niewidomych i niedowidzących w kolejności:

- osoby na wózkach inwalidzkich wraz z opiekunem - w pierwszej kolejności,
- osoby niepełnosprawne z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z widocznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- osoby niewidome i niedowidzące z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z kodu „0”.

Transport realizowany był od poniedziałku do soboty w godzinach od 6:00 do 22:00 oraz w niedzielę i święta w godzinach od 08:00 do 20:00. Usługa była wykonywana dla mieszkańców Katowic na terenie miasta Katowice i gmin sąsiednich (tj. Chorzów, Mikołów, Mysłowice, Tychy, Ruda Śląska, Sosnowiec, Siemianowice Śląskie, Czeladź). Dokumentami uprawniającymi do przewozów były:

- orzeczenie o niepełnosprawności lub znaczną i umiarkowaną stopniu niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (orzeczenie o zaliczeniu do: I grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o znaczną stopniu niepełnosprawności oraz II grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowaną stopniu niepełnosprawności);
- orzeczenie wydane przez KRUS do 31.12.1997 r. o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym,
- orzeczenie wydane przez MSWiA przed 01.01.1998 r. wraz z dokumentem tożsamości ze zdjęciem i z adresem.

Miasto Katowice dopłacało ze środków własnych do opłaty ponoszonej przez pasażera – 5,00 zł/km netto.

Cennik usługi transportowej w 2016 roku:

- opłata stała 3,00 zł,
- opłata zmienna za kilometr 1,20 zł,
- opłata postojowa za godzinę 10,00 zł.

Liczba wykonanych przewozów wyniosła 2394, w tym na wózkach inwalidzkich 461.

Osoba niepełnosprawna może także skorzystać z pomocy usługi zainstalowanego mobilnego urządzenia świadczącego usługę tłumacza języka migowego on-line w systemie TOKTUTOK, umieszczonego w Biurze Obsługi Mieszkańców w Urzędzie Miasta Katowice.

W Katowicach funkcjonuje Miejski System Powiadamiania Ratunkowego „Sygnał życia”. System kierowany jest do grupy osób starszych i niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenia o zagrożeniu i przekazać podstawowe informacje przez telefon, niezbędne do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Miejski System Powiadamiania Ratunkowego wymaga od uczestnika posiadania telefonu komórkowego lub stacjonarnego z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia wystarczy naciśnięcie przycisku, a dyspozytor w Wojewódzkim Pogotowiu Ratunkowym uzyska informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej. Aby zarejestrować się w bazie należy wypełnić ankietę (dostępną w MOPS i u Pełnomocnika Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych) a następnie złożyć ją w Kancelarii Urzędu Miasta Katowice (punkt podawczy) w godzinach pracy urzędu lub wysłać pocztą. Pracownicy socjalni MOPS docierają również bezpośrednio do miejsca zamieszkania osób niepełnosprawnych, które mają problem z wypełnieniem ankiety lub jej złożeniem. Następnie informacje o nowych osobach zarejestrowanych w bazie są przekazywane do Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego. Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic to projekt kierowany do młodych rodziców na temat

obserwacji niemowląt pod względem nieprawidłowości rozwojowych. Wskazówki zostały ujęte w wydanej i rozprowadzonej ulotce pt. „Drodzy Rodzice” w ilości 2500 sztuk. Materiały rozprowadzone zostały m.in. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

„Miejska Dżungla” to projekt, którego głównym celem było łamanie barier mentalnych w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi oraz zwrócenie uwagi na bariery architektoniczne przeszkadzające osobom niepełnosprawnym w pełni uczestniczyć w życiu społecznym. W ramach projektu organizowana była akcja parkingowa, podczas której młodzież z katowickich szkół w asyście Policji i Straży Miejskiej wręczała ulotki „Nigdy nie parkuję na miejscu dla osoby niepełnosprawnej” kierowcom nieuprawnionym do parkowania na miejscach dla osoby niepełnosprawnej oraz informowali o przepisach „Prawo o ruchu drogowym” i wynikającej karze w przypadku nie stosowania się do przepisów zawartych w Ustawie. Ważnym elementem projektu były konkursy oraz odbywające się prelekcje osób niepełnosprawnych, które opowiadały o swoim codziennym życiu z niepełnosprawnością, o swoich pasjach i zainteresowaniach, pokazując, że osoby niepełnosprawne mają takie same marzenia i potrzeby jak osoby pełnosprawne.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych i mieszkaniach treningowych dla osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	20	1. Mieszkanie chronione dla osób z upośledzeniem umysłowym ul. Gliwicka 74a – 7 miejsc, 2. Mieszkanie chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych ul. Łętowskiego 6a – 6 miejsc, 3. Mieszkanie treningowe ul. Chopina 9/3 – 7 miejsc.
2.	Liczba osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie korzystających z pomocy w postaci mieszkań chronionych/treningowych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	30	1. Mieszkanie chronione dla osób z upośledzeniem umysłowym ul. Gliwicka 74a – 9 osób, 2. Mieszkanie chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych ul. Łętowskiego 6a – 7 osób, 3. Mieszkanie treningowe ul. Chopina 9/3 – 14 osób.
3.	Liczba osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie korzystających z usług społecznych w środowisku zamieszkania (usługi opiekuńcze, praca socjalna, wolontariat)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	580	13 - osoby korzystające ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 567 – osoby korzystające z usług świadczonych przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi.
4.	Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w danym roku	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 400	W tym 119 osób, którym przyznano dofinansowanie w ramach programu celowego PFRON „Aktywny Samorząd”.
5.	Procentowy (%) udział osób niepełnosprawnych wśród zarejestrowanych bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	6,0%	358 osób niepełnosprawnych bezrobotnych w ogólnej liczbie 5 970 zarejestrowanych osób bezrobotnych.
6.	Liczba niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy uzyskali pomoc w ramach realizowanych programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	119	Dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

7.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscu ich zamieszkania w ramach środków PFRON	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	
8.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidowania barier w komunikowaniu się (w tym przy wykorzystaniu komputerów, czytników i telefonów)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	30	
9.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidacji barier technicznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	14	
10.	Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	508	Liczba osób zawiera dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych 357 osobom niepełnosprawnym oraz 151 opiekunom osób niepełnosprawnych.
11.	Liczba osób korzystających ze Środowiskowych Domów Samopomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	135	1. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 ul. Tysiąclecia 41 – 43 osoby, 2. Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 dla Osób Upośledzonych Umysłowo ul. Gliwicka 74a – 29 osób, 3. Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 – 43 osoby, 4. Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 – 20 osób.
12.	Liczba osób niepełnosprawnych, które brały udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych bądź rekreacyjnych dofinansowanych ze środków PFRON do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	182	- Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Szansa” - Wycieczka osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w rejon Sandomierza; - Polski Związek Głuchych XII Integracyjny Rajd Osób Niesłyszących z Koła PTTK 38 „CISZA” – Beskid Żywiecki 2016; - Automobilklub Śląski Turystyczny Puchar Polski Karliczek 2016, Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska-Śląskie. Sekcja Terenowa „Gwiazdki” Katowice - XI Śląski Mityng Olimpiad Specjalnych w Kolarstwie; - Uczniowski Klub Sportowy GLADIATOR 23 - III Sportowo Rekreacyjny Rajd Górski Dzieci Młodzieży Województwa Śląskiego; - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski Katowice - wycieczka osób niepełnosprawnych z opiekunami do Łąka Zdrój; - Stowarzyszenie Żeglarzy - Rejs po Pojezierzu Iławskim.
13.	Liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach zespołów doradczych na rzecz osób	Wydział Polityki Społecznej	11	

	niepełnosprawnych			
14.	Liczba podmiotów realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	39	
15.	Liczba odbiorców działań na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	4 127	

Wskaźniki rezultatu: Wzrost poziomu integracji i aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

W 2016 roku zidentyfikowano działania zmierzające do pozyskiwania dodatkowych środków finansowych z różnych źródeł w celu wsparcia większej ilości osób niepełnosprawnych zamieszkujących w mieście Katowice.

6. Przeciwdziałanie bezdomności

Cel strategiczny: ograniczenie zjawiska bezdomności w Katowicach

Kierunki działań strategicznych

C6 K₁	Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności na terenie miasta.
C6 K₂	Doskonalenie istniejącego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, w tym poprzez rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.
C6 K₃	Poszerzenie oferty innowacyjnych przedsięwzięć/programów/projektów nakierowanych na aktywizowanie osób i rodzin zagrożonych bezdomnością i bezdomnych w działaniach na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Działania

Cel strategiczny: ograniczenie zjawiska bezdomności w Katowicach.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C6 D₁	<ol style="list-style-type: none"> Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności na terenie miasta. Monitorowanie zjawiska bezdomności, monitorowanie rezultatów podejmowanych działań nakierowanych na zapobieganie zjawisku bezdomności i wspieranie osób bezdomnych. 	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
<p>Ad. 1. Identyfikacja problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności następuje między innymi poprzez dialog z partnerami społecznymi w przedmiotowym obszarze oraz regularne spotkania „Forum” składającego się z przedstawicieli instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki osób zagrożonych bezdomnością oraz osób bezdomnych takimi jak: Policja, Straż Miejska, Pogotowie Ratunkowe, organizacje pozarządowe, Izba Wyrzeźwień, przedstawiciele PKP, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice.</p> <p>Ad. 2. Monitorowanie zjawiska bezdomności następuje między innymi poprzez wspólne objazdy Straży Miejskiej z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, pomieszczeń niemieszkalnych znajdujących się na terenie Katowic, jak również prowadzenie rejestru pomieszczeń niemieszkalnych, aktualizowanego przez pracowników MOPS, Policji oraz Straży Miejskiej.</p> <p>Ponadto w 2016 roku realizowane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach działania wykorzystujące metodę streetworkingu, których celem było bezpośrednie dotarcie streetworkera do osoby bezdomnej oraz zachęcenie jej do podjęcia działań zmierzających do wyjścia z bezdomności.</p> <p>W ramach monitorowania zjawiska bezdomności na terenie Katowic w 2016 roku odbywało się także liczenie osób bezdomnych. W dniu liczenia na terenie Katowic przebywały 694 osoby bezdomne.</p>		
C6 D₂	<ol style="list-style-type: none"> Rozbudowa infrastruktury wsparcia (w tym mieszkań readaptacyjnych i mieszkań z zasobów Urzędu Miasta dla bezdomnych osób i rodzin). Rozwijanie zindywidualizowanych form wsparcia, w tym asystentury oraz innych form usług społecznych na potrzeby bezdomnych osób i rodzin (praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne i inne). Inicjowanie i intensyfikowanie/pogłębianie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przy wykorzystaniu formuły zespołów złożonych z przedstawicieli 	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Straż Miejska Katowice

	organizacji i instytucji zaangażowanych w pomoc bezdomnym.	
<p>Ad. 1. W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach działań na rzecz rozbudowy infrastruktury wsparcia między innymi zapraszał na spotkania „Forum” organizacji i instytucji działających w obszarze pomocy osobom bezdomnym, nowo powstałe organizacje pozarządowe nakierowane w swoich działaniach na pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i osobom bezdomnym.</p> <p>Ad. 2. W 2016 roku w ramach projektu "Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowane było przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wsparcie dla osób wykluczonych społecznie i zawodowo między innymi poprzez świadczenie usługi asystenta osoby bezdomnej, skierowanej do osób przebywających w placówkach wsparcia, jak również świadczenie usługi streetworkera, którego zadaniem było udzielanie wsparcia osobom bezdomnym przebywającym w pomieszczeniach niemieszkalnych.</p> <p>Miasto Katowice w 2016 roku udzielało dotacji dla trzech organizacji pozarządowych w ramach zadania „Udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta prowadzącego: Ogrzewalnię przy ul. Sądowej 1, która dysponowała 38 miejscami oraz Noclegownię dla osób bezdomnych przy ul. Brackiej 18, która udzielała schronienia 40 osobom bezdomnym, - Górnośląskiego Towarzystwa Charytatywnego prowadzącego Noclegownię przy ul. Sienkiewicza 23, która dysponowała 25 miejscami, - Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczyńnego prowadzącego Schronisko dla bezdomnych przy ul. Gliwickiej 89A, które dysponowało 10 miejscami. <p>Ad. 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 roku podejmował działania zmierzające do inicjowania i intensyfikowania współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej poprzez regularne spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki osób zagrożonych bezdomnością oraz bezdomnych, takimi jak: Policja, Straż Miejska, Służby Ratownictwa Medycznego, organizacje pozarządowe, Miejska Izba Wyrzeźwien, przedstawiciele PKP, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice.</p>		
C6 D3	1. Tworzenie przedsięwzięć programów/projektów aktywizacyjnych i wdrażanie ich w odpowiedzi na potrzeby osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
<p>Realizowany od maja 2015 roku projekt "Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” ma na celu wsparcie dla osób wykluczonych społecznie i zawodowo poprzez między innymi świadczenie usługi asystenta osoby bezdomnej, skierowanej do osób przebywających w placówkach wsparcia, jak również świadczenie usługi streetworkera, którego zadaniem jest udzielanie wsparcia osobom przebywającym w pomieszczeniach niemieszkalnych.</p>		

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Procentowy (%) udział bezdomnych wg płci, wieku, poziomu wykształcenia i innych zmiennych społeczno - demograficznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	<p>Płeć: Mężczyźni - 75% Kobiety - 25%</p> <p>Wiek: przedział wiekowy 18-40 - 21% 41-61 - 61% pow. 60 - 18%</p> <p>Wykształcenie: podstawowe - 38% zawodowe - 50% średnie - 11% wyższe - 1%</p>	

2.	Liczba realizowanych programów/ projektów aktywizacyjnych dla osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1	"Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach"
3.	Liczba osób uczestniczących w realizowanych programach/ projektach dla osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	71	Osoby bezdomne biorące udział w projekcie "Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach"
4.	Liczba miejsc w różnych typach infrastruktury wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	Noclegownie: 113 Jadłodajnie: 510	.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	417	1. Schronisko ul. Krakowska 138, 2. Schronisko ul. Orkana 7a, 3. Noclegownia ul. Sienkiewicza 23, 4. Schronisko ul. Dębowa 23, 5. Noclegownia ul. Bracka 18, 6. Ogrzewalnia ul. Sądowa 1, 7. Noclegownia ul. Gliwicka 89a
5.	Liczba osób korzystających z materialnych form wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	604	- zasiłki celowe, - zasiłki okresowe, - zasiłki stałe,
6.	Liczba osób korzystających z niematerialnych form wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	7497	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	687	- schronienie, - posiłki, - odzież,
7.	Liczba osób (narastająco) korzystających z różnych typów infrastruktury wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	Noclegownie: 1 377 Jadłodajnie: 6 120	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	850	- schroniska, - noclegownie, - ogrzewalnie, - jadłodajnie,
8.	Liczba interwencji podejmowanych w środowisku osób bezdomnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	56	
9.	Liczba wejść/wizyt w skupiskach osób bezdomnych przedstawicieli instytucji/organizacji (np. Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe)	Wydział Polityki Społecznej,	Brak danych dot. liczby wejść	433 - liczba osób, z którymi nawiązano kontakt podczas wejść
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	545	- pracownicy socjalni, - streetworkerzy,
10.	Liczba zespołów skupiających przedstawicieli podmiotów pracujących w obszarze	Wydział Polityki Społecznej	1	

	bezdromności	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	4	Spotkania „Forum” organizacji i instytucji działających w obszarze pomocy osobom i rodzinom bezdomnym. Gospodarzem spotkań jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
11.	Liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach zespołów doradczych dotyczących problemu bezdomności.	Wydział Polityki Społecznej	5	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	15	Uczestnicy „Forum”: - Policja - Straż Miejska, - Służby Ratownictwa Medycznego, - Izba Wytrzeźwień, - Przedstawiciele PKP, - Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, - Przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice, - Kierownik Schronisk dla mężczyzn MOPS, - Kierownik schronisk dla kobiet MOPS 10. TPBA ul. Bracka 18 11. GTCH ul. Sienkiewicza 23 12. CHSD ul. Gliwicka 89a 13. Caritas ul. Dębowa 23 14. Siostry Misjonarki Miłości ul. Krasińskiego 27b 15. Fundacja „Footprints”
12.	Liczba osób bezdomnych, które otrzymały lokal z zasobów miasta/innych zasobów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	35	

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie oferty pomocowej dla osób bezdomnych wpływającej korzystnie na poprawę ich sytuacji.

W 2016 roku zidentyfikowano działania zmierzające do:

- zwiększenia oferty pomocowej dla osób bezdomnych poprzez usługę streetworkera oraz asystenta osoby bezdomnej realizowane w ramach projektu „Włącz się”,
- pogłębiania współpracy podmiotów działających w obszarze pomocy osobom bezdomnym.

Wskaźnik rezultatu: Uzyskanie pełnej diagnozy mapy bezdomności w Katowicach oraz przemian w niej zachodzących w okresie realizacji Strategii.

W ramach uzyskania pełnej diagnozy o osobach bezdomnych na terenie Katowic w 2016 roku odbywało się liczenie osób bezdomnych. W dniu liczenia na terenie Katowic przebywały 694 osoby bezdomne.

7. Problemy osób w wieku senioralnym

Cel strategiczny: wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym, w tym poprzez rozwój wolontariatu i integracji międzypokoleniowej zabezpieczających potrzeby seniorów

Kierunki działań strategicznych

C7 K₁	Wspieranie aktywności osób starszych i ich integracji międzypokoleniowej.
C7 K₂	Podnoszenie jakości życia seniorów, w tym poprzez rozwijanie infrastruktury pomocowej w środowisku zamieszkania seniorów oraz eliminowanie barier architektonicznych i czynników środowiskowych utrudniających niesamodzielnym seniorom pełnoprawne funkcjonowanie w przestrzeni miejskiej.
C7 K₃	Wspieranie akcji edukacyjnych oraz inicjatyw kulturalnych na rzecz seniorów oraz szkolenie seniorów dla poprawy bezpieczeństwa i wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania, a także ich aktywizacja społeczna i obywatelska (ze szczególnym uwzględnieniem wolontariatu seniorów).

Działania

Cel strategiczny: wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym, w tym rozwój wolontariatu i integracji międzypokoleniowej zabezpieczających potrzeby seniorów		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C7 D₁	1. Promowanie aktywności osób starszych na rzecz zdrowia i sprawności życiowej oraz programów integracji międzypokoleniowej	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
	2. Szkolenie seniorów do wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe, Policja, Straż Miejska oraz Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe
	3. Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej oraz rozwój wolontariatu seniorów.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe
<p>Ad. 1.</p> <p>Miasto Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje projekty, które mają za zadanie: przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, zagospodarowanie czasu wolnego (m.in. poprzez rozwijanie umiejętności i indywidualnych zainteresowań), zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym, działalność prozdrowotną i edukacyjną, prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć sportowych. W ramach zajęć w klubach seniora osoby starsze mają możliwość skorzystania z następującej oferty: wyjścia na koncerty, do kina, do teatru, porady specjalistyczne, w tym zdrowotne, prawne, warsztaty zajęciowe, wykłady oraz pogadanki, spotkania z ciekawymi ludźmi. Kluby Seniora znajdują się w Katowicach przy ul. Witosa 17, ul. Hetmańska 1, ul. Panewnicka 75, ul. Grażyńskiego 5, Al. Korfantego 84a.</p> <p>W mieście Katowice działa również 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej, gdzie seniorzy mają zorganizowany czas wolny i mogą korzystać z posiłków.</p> <p>Ponadto miasto Katowice, zgodnie z Uchwałą nr XXIV/482/16 Rady Miasta Katowice z dnia 27 kwietnia 2016 roku realizuje Miejski Program „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021.</p> <p>W ramach zadań związanych z profilaktyką i promocją zdrowia Fundacja Bażantowo realizowała w 2016 roku projekt „Zdrowy i aktywny senior”, w ramach którego dofinansowano zajęcia ruchowe (fitness, basen, tenis) dla 114 mieszkańców w wieku pow. 60 roku życia.</p> <p>W ramach projektu realizowanego przez Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach pn. „Od przedszkola do seniora” zorganizowano zajęcia z nordic walking dla seniorów. Zajęcia odbywały się dwa razy</p>		

w tygodniu, a uczestnicy wykonywali ćwiczenia głównie na wolnym powietrzu. Zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach przy udziale studentów studiów stacjonarnych. Z zajęć skorzystało 150 mieszkańców.

W 2016 roku przez pracowników Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 8 i nr 9 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach był realizowany program „Radość życia wszystko mogę”. Spotkania grup wsparcia odbywały się raz w tygodniu (po 3 godziny) w dwóch Miejskich Domach Kultury – w Katowicach - Kostuchnie i w Katowicach – Murckach. Zgodnie z założeniami programu grupa miała charakter otwarty, z przeznaczeniem dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic. Celem głównym programu była poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez ich zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu.

Ad. 2.

W roku 2016 prowadzony był program „Bezpieczn@ Przystań 2015-2016”, realizowany przez policjantów Komendy Miejskiej Policji w Katowicach wspólnie z zespołem ekspertów, w skład którego wchodziłi przedstawiciele Urzędu Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Pożarnej, Kurii Metropolitalnej Archidiecezji Katowickiej, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Zespołu Szkół Poligraficzno-Mechanicznych oraz Rady Seniorów w Katowicach. Celem programu było przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa katowickich seniorów, głównie poprzez nabycie wiedzy na temat zagrożeń i umiejętności w zakresie skutecznego im przeciwdziałania. W ramach programu organizowane były prelekcje dla osób w podeszłym wieku dotyczące bezpieczeństwa na ulicy, w domu, w Internecie, itp.

Ad. 3.

W roku 2016 realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Główny cel pomocy w ramach programu to utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych, poszerzenie kontaktów społecznych, aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

C7 D2	1. Rozwijanie oferty promocyjnych usług dostępnych w mieście dla osób starszych na bazie Karty Aktywnego Seniora i zasięgu programów pomocowych dla osób w wieku 70+	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe, miejskie instytucje kultury i podmioty gospodarcze.
	2. Rozwijanie infrastruktury pomocowej dla niesamodzielnych seniorów w ich środowisku zamieszkania	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
	3. Diagnostowanie potrzeb i problemów związanych z procesem starzenia się społeczeństwa na terenie miasta.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe

Ad. 1.

W 2016 roku realizowano na terenie miasta Katowice program „Siedemdziesiąt plus”. Program miał na celu zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych, potrzeb mieszkaniowych, ułatwianie udziału w życiu społecznym oraz zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Zadania na rzecz seniorów realizowały miejskie instytucje kultury:

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”

Teatr w ramach programu przygotował wystawę prof. Ewy Zawadzkiej „No comment” w Galerii Ateneum ul. 3 Maja 25. Teatr oferował zniżki w ramach programu „Senior 60 +” oraz „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”, a także osobom niedosłyszącym możliwość korzystania ze słuchawek na podczerwień podczas spektakli.

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA

Galeria oferowała zniżki na zakup biletów na wystawy. Odbyły się 2 warsztaty ekspresji twórczej przeznaczone wyłącznie dla seniorów. Ponadto zrealizowano działania skierowane do osób

dorosłych, w których uczestniczyli również seniorzy: Klub Sztuk Przy Galerii, akcje artystyczne w ramach projektu DO SZTUKI GOTOWI START!.

- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”
Instytucja w 2016 roku zorganizowała 11 koncertów przeznaczonych dla seniorów w zakresie projektu „Czas na muzykę”, na który składały się: koncert „Karnawałowe rendez-vous” (w sali koncertowej Filharmonii Śląskiej im. Henryka Mikołaja Góreckiego), koncert „Kobiety Śląska – koncert z dedykacją” (w sali Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”), koncert w ramach akcji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „60+Kultura” (w sali Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”), koncerty edukacyjne (W Dziennym Domu Pomocy Społecznej nr 6 w Katowicach).
- Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. K. Bochenek
Instytucja realizuje zadania przeznaczone dla seniorów poprzez projekt Akademia Doświadczenia - zakres tematyczny zrealizowanych warsztatów: „Amigurumi – japońskie szydełkowanie”, „Senior w kuchni, czyli zdrowe i świadome odżywianie”, „Pielęgnacja skóry dojrzałej oraz wizaż”, „Styl i szyk, czyli spotkanie ze stylistką”, „Spotkania z podróżnikiem”, „Warsztaty biżuteryjne”, wykłady pt. „Zaprzyjajnij się ze swoim kręgosłupem”, wykłady pt. „Stopy – lustro życia i stylu życia”, „Marsz po zdrowie – kijki w dłoń – Nordic Walking”.
- Muzeum Historii Katowic
Muzeum zorganizowało następujące wydarzenia, w których uczestniczyli seniorzy: cykl koncertów muzyki dawnej w wykonaniu zespołu Extempore, oprowadzania kuratorskie w specjalnej formie dla seniorów po wystawach czasowych „Bellmer/Visat”, „Sztuka konserwacji”, wykłady i konferencje historyczne dla seniorów, wycieczka dla seniorów.
- Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”
Zespół zorganizował cztery bezpłatne koncerty w ramach koncertów dla mieszkańców Katowic w Pałacu Goldsteinów, w których przeważającą część publiczności stanowiły osoby starsze.
- Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach
Biblioteka realizowała corocznie imprezy skierowane do osób w wieku senioralnym: Dzień Babci i Dziadka, Światowy Dzień Chorego - imprezy przeprowadzane w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w szpitalu, Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, Europejski Dzień Seniora – zajęcia integracyjne dla seniorów. Zajęcia cykliczne, skierowane dla osób w wieku 60+: warsztaty umiejętności, konwersatoria języka angielskiego, Seniorzy i Wirtualny Świat – zajęcia dla seniorów obejmujące podstawy obsługi komputera, korzystania z Internetu oraz obsługi katalogu bibliotecznego OPAC. Programy i projekty specjalne: Bezpieczn@ Przystań - spotkania dla osób w wieku 60+ realizowane we współpracy z Komendą Miejską Policji, cykl warsztatów dla seniorów „Aktywny senior”.
Usługi specjalne: Filia nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej przy ul. Ligonja 7 obsługiwała czytelników niewidomych i niedowidzących, którym udostępniano literaturę w formie nagrań na kasetach, płytach CD oraz w formacie Czytaka, możliwość dostarczenia książek i prasy do domu, w Filii nr 34, znajdującej się w Centralnym Szpitalu Klinicznym, książki dostarczane były do łóżka pacjenta.
- Miejskie Domy Kultury
Instytucje realizowały szereg wydarzeń i zajęć skierowanych do osób starszych, m.in. spotkania kół seniorów, zajęcia komputerowe, warsztaty artystyczne i rękodzieła, spotkania okolicznościowe, spotkania w ramach popularnych wśród seniorów sekcji np. szachowych, skata, plastyczne, brydżowe, kolekcjonerskie, zajęcia gimnastyczne, wycieczki terenowe, spotkania z artystami, podróżnikami, a także bezpłatne poradnictwo prawne.

Ad. 2.

Pomoc dla niesamodzielných seniorów w ich środowisku zamieszkania polega głównie na świadczeniu usług opiekuńczych. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze

<p>specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.</p> <p>Kolejną formą pomocy są Dniowe Domy Pomocy Społecznej, które zapewniają swoim pensjonariuszom następujące rodzaje usług: pobyt w godz. 8.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku oraz wyżywienie (śniadanie i obiad) na miejscu, posiłki na wynos, usługi higieniczne (natrysk, usługi pralnicze), terapię zajęciową, trening umiejętności, ogólną rehabilitację ruchową, porady i wsparcie psychologiczne indywidualne, grupowe zajęcia psychologa ze społecznością pensjonariuszy, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, zebrania społeczności, imprezy organizowane na terenie i poza ośrodkiem wsparcia.</p> <p>Osoby wymagające z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.</p> <p>Osoby wymagającej całonocnej opieki z powodu wieku lub choroby mogą zostać objęte pomocą w postaci umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej. Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.</p> <p>Ad. 3.</p> <p>W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach diagnozują problemy osób starszych, zachęcają do podejmowania aktywności wolontaryjnej, kierują osoby potrzebujące do skorzystania z szerokiej oferty dostępnych form pomocy. Diagnozowanie potrzeb i problemów osób w wieku seneioralnym realizowane było m.in. na potrzeby planowanych do realizacji projektów/programów, w tym także współfinansowanych ze środków unijnych. W oparciu o diagnozę opracowany został w 2016 roku Miejski Program „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021 przyjęty uchwałą Nr XXIV/482/16 Rady Miasta Katowice z dnia 27 kwietnia 2016 r.</p>		
C7 D₃	1. Ograniczanie czynników utrudniających osobom niepełnosprawnym i niesamodzielnym seniorom pełnoprawne i bezpieczne funkcjonowanie w środowisku zamieszkania	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe
<p>Program „Bezpieczna Przystań” adresowany jest do seniorów oraz wszystkich mieszkańców Katowic, którym na sercu leży bezpieczeństwo osób starszych. Program ten ma na celu wzrost bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa seniorów, ograniczenie liczby zdarzeń kryminalnych, z ich udziałem. Program ukierunkowany jest na edukację dot. bezpiecznych zachowań wśród seniorów, jak również wzmocnienie społecznego zaangażowania w troskę o bezpieczeństwo osób starszych. W 2016 roku w ramach programu odbyły się 23 spotkania edukacyjno- profilaktyczne, w których uczestniczyło około 590 seniorów.</p>		

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Liczba miejsc pobytu w Domach Pomocy Społecznej na terenie Katowic oraz liczba osób korzystających	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba miejsc - 283 Liczba osób - 965	1. DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22 – 88 miejsc, 2. DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 – 98 miejsc, 3. DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 – 97 miejsc. Liczba osób korzystających z DPS na terenie Katowic – 332 osoby. Liczba osób korzystających z DPS poza Katowicami – 633 osoby.

2.	Liczba osób korzystających z mieszkań chronionych dla osób starszych i dla osób starszych lub niepełnosprawnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	9	Mieszkanie chronione dla osób starszych ul. Łętowskiego 6a – 8 miejsc. Mieszkania dla osób niepełnosprawnych także w pkt.5 Wspieranie osób niepełnosprawnych.
3.	Liczba miejsc i osób korzystających z Rodzinnego Domu Pomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba miejsc - 8 Liczba osób - 8	Rodziny Dom Pomocy ul. Krupińskiego 11.
4.	Liczba osób korzystających z dziennych domów pomocy społecznej na terenie Katowic	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	535 - pobyt, 360 - posiłki na wynos	1. DDPS nr 1 ul. Czecha 2 – 60 osób w ramach pobytu/26 osób w ramach posiłków na wynos, 2. DDPS nr 2 ul. Głogowska 23 - 60 osób w ramach pobytu/36 osób w ramach posiłków na wynos, 3. DDPS nr 3 ul. Tysiąclecia 45 - 46 osób w ramach pobytu/26 osób w ramach posiłków na wynos, 4. DDPS nr 4 ul. Wiślana 9 - 58 osób w ramach pobytu/45 osób w ramach posiłków na wynos, 5. DDPS nr 5 ul. Świdnicka 35a - 55 osób w ramach pobytu/43 osoby w ramach posiłków na wynos, 6. DDPS nr 6 ul. Oblatów 24- 120 osób w ramach pobytu/88 osób w ramach posiłków na wynos, 7. DDPS nr 7 ul. Gliwicka 74a - 62 osoby w ramach pobytu/32 osoby w ramach posiłków na wynos, 8. DDPS ul. Dębowa 23 - 33 osoby w ramach pobytu/28 osób w ramach posiłków na wynos, 9. DDPS ul. Brata Alberta 4- 41 osób w ramach pobytu/36 osób w ramach posiłków na wynos.
5.	Liczba specjalistycznych miejsc leczenia osób starszych, na oddziałach geriatrycznych i innych oddziałach szpitalnych w Katowicach	Wydział Zdrowia NWiPW	158 łóżek geriatrycznych	- „EMC Silesia” sp. z o.o. ul. Morawa 31 Katowice – 60 łóżek, - Katowickie Centrum Onkologii ul. Józefowska 119 – 58 łóżek, - Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 7 ul. Ziołowa 45-47 – 40 łóżek
6.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej dla osób starszych do ogólnej liczby miejsc w domach pomocy społecznej dla osób starszych w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba osób – 169 Liczba miejsc - 283	Stan na 31.12.2016 r. liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps dla osób w podeszłym wieku oraz w dps dla osób przewlekle somatycznie chorych w Katowicach Liczba miejsc w 2 dps dla osób w podeszłym wieku oraz 1 dps dla osób przewlekle somatycznie chorych w Katowicach
7.	Liczba Klubów Seniora działających w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	5	
8.	Liczba osób korzystających z Karty Aktywnego Seniora	Wydział Polityki Społecznej	1 818	wydanych kart w 2016 roku

9.	Liczba uczestniczących w programie Siedemdziesiąt plus	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 479	<p>1 595 – liczba osób, które skorzystały ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej),</p> <p>1 435 – liczba osób, które skorzystały z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (w tym 395 osób z tytułu wieku oraz 1040 osób z tytułu niepełnosprawności),</p> <p>712 – liczba osób, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, w tym</p> <p>449 osób skorzystało również z dodatku energetycznego wypłacanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne.</p> <p>Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 150 osób w formie turnusu rehabilitacyjnego, - 2 osoby w formie usuwania barier w komunikowaniu się, - 7 osób w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego
10.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 793	<p>1 793 osoby skorzystały z usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.</p> <p>W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług.</p>
11.	Liczba osób w wieku senioralnym korzystających z usług opiekuńczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 303	<p>1 303 – liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym (wiek poprodukcyjny -kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej).</p> <p>W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług.</p>
12.	Liczba organizacji pozarządowych realizujących programy na rzecz osób starszych na zlecenie miasta lub we współpracy z jednostkami samorządowymi	Wydział Polityki Społecznej	13	
13.	Liczba szkoleń dla seniorów dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa	Wydział Polityki Społecznej	14	

14.	Liczba seniorów uczestniczących w szkoleniach dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa	Wydział Polityki Społecznej	301	Dane w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2016”.
-----	---	-----------------------------	-----	--

Wskaźnik rezultatu: Poprawa warunków pozwalających osobom w wieku senioralnym utrzymywanie jak najdłuższej aktywności osobistej, zawodowej i społecznej oraz zapewnienie wsparcia i opieki osobom niesamodzielnym.

W 2016 roku zidentyfikowano działania zmierzające do:

- wzrostu ilości przedsięwzięć nakierowanych na poprawę funkcjonowania seniorów w środowisku,
- pobudzania ich aktywności życiowej i poprawę bezpieczeństwa,
- rozbudowy infrastruktury nakierowanej na zaspokajanie potrzeb życiowych seniorów,
- podnoszenia poziomu ich samodzielności, wykorzystywania posiadanych zasobów i możliwości.

8. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cel strategiczny: zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej miasta

Kierunki działań strategicznych

C8 K₁	Uaktywnienie dzielnicowych społeczności do uczestnictwa w procesie realizacji budżetu obywatelskiego oraz edukacja obywatelska i aktywizacja mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej oraz seniorów m.in. poprzez Centrum Organizacji Pozarządowych.
C8 K₂	Rozwijanie i pogłębianie współpracy instytucji samorządowych z organizacjami sektora pozarządowego, w tym doskonalenie internetowej komunikacji instytucji samorządowych z sektorem organizacji społecznych i aktualizowanie publikowanych informacji o planowanych oraz realizowanych wspólnych projektach.
C8 K₃	Wzmacnianie potencjału mieszkańców Katowic poprzez wzbogacanie/wyposażanie ich w wiedzę obywatelską (ułatwiająca funkcjonowanie w społeczeństwie) dotyczącą uprawnień oraz obowiązków wynikających z regulacji prawnych i procedur.

Działania

Cel strategiczny: zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej miasta		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C8 D₁	<p>1. Organizowanie spotkań informacyjnych, konsultacji, szkoleń dla społeczności lokalnych oraz organizacji pozarządowych nakierowanych na aktywność obywatelską, w tym w szczególności zachęcanie młodzieży szkolnej oraz seniorów do aktywności wolontaryjnej i udziału w inicjatywach organizacji pozarządowych oraz samorządowych projektach i programach wsparcia.</p> <p>2. Skuteczne docieranie do mieszkańców Katowic z informacjami o mechanizmach partycypacyjnych stosowanych przez Urząd Miasta Katowice (z wykorzystaniem różnych kanałów/form przekazywania informacji np. strona www, informator miejski etc).</p> <p>3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego w Katowicach.</p>	Prezydent Miasta Katowice, Urząd Miasta: - komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, jednostki organizacyjne Miasta Katowice, Centrum Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe
<p>Ad. 1.</p> <p>W zakresie konsultacji społecznych z mieszkańcami w 2016 roku, Wydział Komunikacji Społecznej (do 31 sierpnia 2016 r. działający jako Biuro Prasowe) zrealizował następujące procesy konsultacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none">- Konsultacje społeczne koncepcji architektoniczno-urbanistycznej dla potrzeb budowy kompleksu sportowego przy ul. Asnyka w Katowicach (Zarządzenie Prezydenta Miasta Katowice nr 701/2016 z dnia 2 marca 2016 r.). W trakcie konsultacji omawiano koncepcję architektoniczno – urbanistyczną opracowaną dla potrzeb budowy kompleksu sportowego przy ul. Asnyka, a przygotowaną na podstawie konsultacji społecznych z mieszkańcami przeprowadzonych w 2014 roku. Celem procesu było zebranie uwag i opinii mieszkańców Jednostki Pomocniczej nr 6 Ligota – Panewniki oraz nr 19 Piotrowice – Ochojec odnośnie proponowanych rozwiązań ujętych w koncepcji architektoniczno – urbanistycznej dla potrzeb budowy kompleksu sportowego przy ul. Asnyka. Do uczestnictwa w procesie zaproszono mieszkańców Jednostki Pomocniczej nr 6 Ligota – Panewniki oraz nr 19 Piotrowice – Ochojec oraz lokalnie działające kluby sportowe. Łącznie w konsultacjach wzięło udział 225 osób i 9 instytucji. Złożone zostały 52 wnioski.- Konsultacje społeczne w przedmiocie wstąpienia przez miasto Katowice do Związku Metropolitalnego (Zarządzenie Prezydenta Miasta Katowice nr 717/2016 z dnia 11 marca 2016 r.).		

W trakcie konsultacji poddano ocenie mieszkańców plany wstąpienia przez miasto Katowice do Związku Metropolitalnego. Celem procesu było zebranie opinii mieszkańców miasta Katowice wobec planów wstąpienia miasta do Związku Metropolitalnego. Do uczestnictwa w procesie zaproszono wszystkich mieszkańców Katowic. W badaniu ankietowym uczestniczyło 1605 osób, w tym 438 wypełniło ankietę w formie tradycyjnej, a 1167 mieszkańców skorzystało z możliwości wypełnienia ankiety online.

Ad. 2.

Skuteczne docieranie do mieszkańców Katowic z informacjami o mechanizmach partycypacyjnych stosowanych przez Urząd Miasta Katowice (z wykorzystaniem różnych kanałów/form przekazywania informacji np. strona www, informator miejski etc). Urząd Miasta Katowice wykorzystuje kanały elektroniczne – system powiadomień SMS (KISS), portal miejski, stronę internetową konsultacje.katowice.eu, stronę Budżetu Obywatelskiego (BO), profile na portalach społecznościowych – (oficjalne profile miasta Katowice oraz BO), a także zamieszcza posty sponsorowane. Wydział Komunikacji Społecznej nawiązuje kontakt z odpowiednimi radami jednostek pomocniczych, które przy wykorzystaniu własnych kanałów w Internecie włączają się w dystrybuowanie informacji o działaniach.

O działaniach informowane są lokalne media. Wystosowuje się również prośby do parafii o pomoc przy informowaniu mieszkańców np. podczas ogłoszeń duszpasterskich. Wykorzystywany jest również informator miejski Nasze Katowice. Każdorazowo przygotowuje się plakaty i ulotki, które następnie są dystrybuowane w dzielnicowych instytucjach miejskich – domach kultury i bibliotekach, a także placówkach oświatowych – szkołach i przedszkolach. Często ulotki i/lub plakaty zostawia się w sklepach, przychodniach itp., wywiesza na słupach ogłoszeniowych i tablicach informacyjnych.

Nawiązywana jest współpraca ze spółdzielniami mieszkaniowymi, które zajmują się kolportażem plakatów w budynkach mieszkalnych. W działania włączają się również lokalni aktywiści oraz radni jednostek pomocniczych.

Organizacje pozarządowe współpracowały z UMK przy kampanii informacyjno – promocyjnej - Budżet obywatelski 2017. Częścią akcji informacyjno-edukacyjnej Budżetu Obywatelskiego Katowice 2017 były „Lekcje Obywatelskie”, które odbyły się w kwietniu 2016 roku w wybranych szkołach ponadgimnazjalnych. Zajęcia zostały zorganizowane i przeprowadzone przy współpracy Stowarzyszenia Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST, Związku Górnośląskiego oraz Urzędu Miasta Katowice. W lekcjach uczestniczyła młodzież z XIV Liceum Ogólnokształcącego, VIII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Skłodowskiej-Curie, VI Liceum Ogólnokształcącego im. J. Długosza, ZSO nr 1 im. Generała Jerzego Ziętka oraz Technikum nr 7 w Zespole Szkół nr 7 im. Stanisława Mastalerza (w sumie ok. 270 uczniów).

Zajęcia te pozwoliły przybliżyć najmłodszym uczestnikom procesu ideę partycypacji obywatelskiej oraz zachęciły ich do włączenia się w procedurę budżetu obywatelskiego w Katowicach. Było to działanie bardzo istotne z punktu widzenia rozwoju demokracji lokalnej oraz kształtowania postaw aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności i odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

W kwietniu 2016 roku zorganizowano również cykl otwartych spotkań z mieszkańcami wszystkich 22 jednostek pomocniczych miasta Katowice, podczas których przedstawiciele Stowarzyszenia Fabryka Inicjatyw Lokalnych w ramach projektu „Mapujemy Katowice” pomagali uczestnikom w zdiagnozowaniu głównych potrzeb dzielnic i przełożeniu ich na pomysły projektów do budżetu obywatelskiego.

Kolejnym elementem szeroko rozumianej współpracy z III sektorem był „Piknik z Budżetem Obywatelskim”, czyli możliwość zapoznania się mieszkańców Katowic z zadaniami o charakterze ogólnomiejskim, które pod koniec września miały zostać poddane głosowaniu.

Wydarzenie zorganizowano w ramach Festiwalu Organizacji Pozarządowych, a współpraca polegała na wzajemnym promowaniu obu wydarzeń co pozwoliło na dotarcie do szerszego grona odbiorców. Podczas Pikniku wnioskodawcy projektów ogólnomiejskich prezentowali swoje projekty na specjalnie przygotowanych stanowiskach w obrębie Festiwalu oraz zachęcali mieszkańców do udziału w głosowaniu (19-25.09.2016 r.). Wydarzenie odbyło się 10 września 2016 roku w Parku Powstańców Śląskich w godzinach od 13:00 do 16:00.

Wydział Polityki Społecznej zlecał organizacjom pozarządowym zadania publiczne z zakresu „aktywizacji społeczności lokalnej i promocji społeczeństwa obywatelskiego”.

1). Zadanie „Jak zostać super obywatelem? To naprawdę proste! Edycja 2016” realizowane przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria. Zadanie polegało na przeprowadzeniu w 10 katowickich szkołach 42 godzin lekcji obywatelskich. Udział w w/w lekcjach wzięło 800 uczniów.

2). Zadanie „Młodzi Aktywni” realizowane przez Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu. Zadanie

polegało na zorganizowaniu gali aktywności obywatelskiej, w której udział wzięło 20 drużyn uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W trakcie projektu zorganizowano 14 spotkań aktywizujących, w których udział wzięło 168 uczestników. W trakcie ww. spotkań zostały przedstawione możliwości podjęcia aktywności obywatelskiej i partycypacji społecznej w Katowicach.

3). Zadanie „Mapujemy Katowice” realizowane przez Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych. Zadanie polegało na przeprowadzeniu 22 warsztatów dla 177 osób, którym przedstawiono możliwości zaangażowania się w realizację inicjatyw społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem budżetu obywatelskiego.

Ad. 3.

Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego w Katowicach odbywało się za pośrednictwem badań ankietowych. W okresie od 15.12.2016 r. do 22.01.2017 r. biuro Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych przeprowadziło badanie ankietowe wśród organizacji pozarządowych. Badanie ankietowe miało charakter anonimowy. Celem badania było zdiagnozowanie opinii organizacji pozarządowych w zakresie:

- oceny jakości współpracy z samorządem w okresie ostatnich 12 miesięcy;
- identyfikacji barier, które utrudniają rozwój relacji na linii organizacje pozarządowe - samorząd.

Formy badania ankietowego:

- Ankieta online do wypełnienia pod linkiem:

<https://drive.google.com/open?id=14GVcnm23AxXQDeNzJLjXqQ4QLHogQqb6BBXz8qtTgp0>

- Ankieta tradycyjna do pobrania w wersji papierowej:

- pod ogłoszeniem internetowym zamieszczonym na stronie Katowice.eu;
- w Wydziale Polityki Społecznej, Rynek 1, piętro VIII, pok. 808 (poniedziałek - piątek w godz. 7.30-15.30)
- w Centrum Organizacji Pozarządowych ul. Młyńska 5 i ul. Kopernika 14 (godziny otwarcia: poniedziałki, środy, piątki w godz. 10.00-16.00, wtorki i czwartki w godz. 14.00-19.00)

Charakterystyka respondentów: w badaniu wzięli udział reprezentanci **23** organizacji pozarządowych, co daje niewielki pogląd na faktyczną ocenę współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi.

Wyniki ankiety ogólnie pokazują, że poziom współpracy jest dobrze oceniany, ale trudno wyciągnąć globalne wnioski ze względu na niską responsywność ankiety. Potencjalnie można oczekiwać zwrotu około 350 – 400 ankiet, ponieważ mniej więcej tyle organizacji współpracuje z Urzędem Miasta Katowice. Być może kilkuletnie doświadczenia we współpracy w organizacjami pozarządowymi pozwoliły na wypracowanie mechanizmów współpracy, do których uwagi były zgłaszane na bieżąco zgodnie z opinią części Członków Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Katowicach, której przedstawiono wyniki ankiety.

Ponadto, celem diagnozy potrzeb i problemów związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego w Katowicach organizowano spotkania organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Katowice w celu zebrania opinii i wniosków, co do stanu współpracy, a w szczególności realizacji rocznego programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi oraz wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności:

- 1) bieżące informacje odnośnie działań miasta Katowice w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi przekazywano na comiesięcznych spotkaniach Zespołu doradczego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi (pierwsza środa miesiąca, godz. 15.00, za wyjątkiem przerwy wakacyjnej lipiec-sierpień oraz miesiąca grudnia, kiedy organizowane jest spotkanie władz miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi w ramach podsumowania rocznej współpracy); ponadto informacje przekazywano na spotkaniach pozostałych zespołów doradczych,
- 2) w każdym roku organizowane są spotkania władz miasta z organizacjami pozarządowymi celem podsumowania współpracy miasta Katowice za dany rok; w 2016 roku spotkanie to odbyło się 8 grudnia, a udział w nim wzięło ponad 100 przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Ważną rolę zarówno w diagnozowaniu potrzeb, jak i działań na rzecz wzmocnienia instytucjonalnego organizacji pozarządowych pełni Katowickie Centrum Organizacji Pozarządowych. Zgodnie z wolą Prezydenta Miasta Katowice, Centrum Organizacji Pozarządowych miało działać w dwóch lokalizacjach, tj. przy ul. Młyńskiej 5 oraz ul. Kopernika 14, by Miasto Katowice jeszcze lepiej mogło wspierać organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, a jednocześnie by zachęcać mieszkańców naszego miasta do większej aktywności. Od stycznia 2016 roku funkcjonowało Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) przy ul. Młyńskiej 5, natomiast w dniu 01.03.2016 odbyło się uroczyste otwarcie COP przy ul. Kopernika 14 połączone z konferencją prasową. Otwarcia dokonał Prezydent Miasta Katowice wraz Prezesem Stowarzyszenia Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST oraz Prezesem Stowarzyszenia Regionalne Centrum Wolontariatu.

Otwarcie Katowickiego Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Kopernika 14, gdzie parter został w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, ma ogromne znaczenie zarówno dla władz miasta Katowice, gdyż organizacje są ważnym partnerem w realizacji zadań publicznych, jak i dla organizacji pozarządowych, dla których często podstawowym problemem, by rozwijać swoją aktywność w przestrzeni miasta, jest brak miejsca do prowadzenia swojej działalności, czy dostęp do zwykłego sprzętu biurowego.

Celem działalności Katowickiego Centrum Organizacji Pozarządowych jest zapewnienie:

- adresu rejestrowego dla nowo powstających organizacji pozarządowych,
- wsparcia infrastrukturalnego (dostęp do sal szkoleniowych, pomieszczeń/biurek, sprzętu informatycznego i biurowego, szafek na dokumenty i pocztę przychodzącą, przestrzeń magazynową),
- wsparcia merytorycznego (doradztwo ogólne i specjalistyczne, usługi księgowe, szkolenia),
- wsparcia wolontaryjnego dla organizacji (z zakresu rekrutacji wolontariuszy, kwestii formalno-prawnych, promowania współpracy z wolontariuszami).
- Ponadto:
- prowadzona jest animacja społeczności lokalnych poprzez organizowanie spotkań z mieszkańcami, czy spotkań dedykowanych poszczególnym grupom, np. dzieciom i młodzieży, seniorom, osobom bezrobotnym, samotnym rodzicom, studentom,
- organizowane są spotkania tematyczne związane z rozwijaniem zainteresowań: pokazy, prelekcje, projekcje filmowe, warsztaty.

Podział zadań między dwie lokalizacje Centrum Organizacji Pozarządowych:

<p style="text-align: center;">ul. Młyńska 5 działalność koordynowana przez Regionalne Centrum Wolontariatu</p>	<p style="text-align: center;">ul. Kopernika 14 działalność koordynowana przez Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST</p>
<p>- powierzchnia <u>56 m²</u>, w tym: dwa pomieszczenia, aneks socjalny, łazienka (jedno pomieszczenie w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych).</p>	<p>- powierzchnia <u>335 m²</u>, w tym: <u>parter</u> - 6 pokoi, pomieszczenie gospodarcze, sejf, 2 łazienki, parter w pełni dostosowany dla osób niepełnosprawnych; <u>I piętro</u> - 4 pokoje, łazienka</p>
<p>- organizacja wolontariatu, pośrednictwo, szkolenia dla wolontariuszy i liderów - organizacja konsultacji społecznych - miejsce spotkań z mieszkańcami przybliżających m. in. partnerstwo trójsektorowe, tematykę budżetu obywatelskiego, inicjatywy lokalnej, wolontariatu oraz idei przekazywania 1% podatku na lokalne OPP - dyżury członków rad dialogu społecznego (np. Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Rady Seniorów M. Katowice) - kontynuacja wystaw organizowanych w ramach Galerii Ludzi Aktywnych</p>	<p>- bezpłatne wsparcie infrastrukturalne dla organizacji, w tym dostęp do sali szkoleniowej na ok. 50 osób, sali na spotkania dla grup 10 os. wraz z aneksem kuchennym, dostęp do pomieszczeń/biurek w uzgodnionych godzinach, dostęp do sprzętu informatycznego i biurowego, przechowywanie dokumentów w wydzielonych dla organizacji zamykanych szafkach, przestrzeń magazynowa - udostępnianie adresu rejestrowego dla nowo powstających organizacji - doradztwo ogólne i specjalistyczne, w tym usługi księgowe - działalność szkoleniowa - spotkania zespołów doradczych, eksperckich - spotkania tematyczne, np. dot. CSR w biznesie</p>
<p>- dostęp przez 5 dni w tygodniu co najmniej 8 godzin (9.00 – 17.00, 11.00-19.00) - przynajmniej dwa dni w tygodniu do godziny 19.00, z możliwością udostępnienia sal szkoleniowych - dostęp do COP poza wyznaczonymi godzinami pracy po indywidualnym uzgodnieniu</p>	

Dostęp do wszelkich usług oferowanych przez COP jest bezpłatny. Oferta COP jest dostosowywana do zmieniających się potrzeb organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i aktywnych mieszkańców naszego miasta.

C8 D₂	<p>1. Przekazywanie zadań publicznych zleczanych przez miasto Katowice do realizacji organizacjom pozarządowym, w tym realizowanie wspólnie projektów/programów także przy wykorzystaniu formuły partnerstwa.</p> <p>2. Doskonalenie komunikacji, w tym internetowej z sektorem organizacji pozarządowych dla przekazywania informacji o konkursach ofert oraz realizowanych programach pomocowych i aktywności obywatelskiej stowarzyszeń.</p>	<p>Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej – Pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych, - komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, jednostki miejskie - realizatorzy rocznego programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi, Centrum Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe Wydział Promocji</p>
-------------------------	---	--

Ad. 1.

Przekazywanie zadań publicznych zleczanych przez miasto Katowice do realizacji organizacjom pozarządowym, w tym realizowanie wspólnie projektów/programów także przy wykorzystaniu formuły partnerstwa.

Zadania publiczne zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w 2016 roku	Wydatki 1.01-31.12.2016 r.	udział % w całości wydatków
pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób	7 098 658,96	20,45%
wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	4 397 169,77	12,67%
udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa	379 339,20	1,09%
integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych	1 931 201,50	5,56%
ochrona i promocja zdrowia	110 000,00	0,32%
przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	481 589,48	1,39%
działania na rzecz osób niepełnosprawnych	3 480 253,25	10,02%
kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i regionalnej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w ramach zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta oraz realizacji zadań własnych gminy i powiatu	4 681 224,41	13,48%
kultura fizyczna, sport, turystyka i rekreacja	11 424 174,22	32,91%
ekologia i ochrona środowiska	87 481,02	0,25%
edukacja, oświata i wychowanie	97 262,90	0,28%
promocja i organizacja wolontariatu	69 142,63	0,20%

aktywizacja społeczności lokalnych i promocja społeczeństwa obywatelskiego oraz świadomości prawnej obywateli	110 118,20	0,32%
prowadzenie centrum organizacji pozarządowych	262 880,00	0,76%
działalność charytatywna	58 000,00	0,17%
działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	45 009,63	0,13%
Razem	34 713 505,17	100,00%

Ad.2.

Doskonalenie komunikacji, w tym internetowej z sektorem organizacji pozarządowych dla przekazywania informacji o konkursach ofert oraz realizowanych programach pomocowych i aktywności obywatelskiej stowarzyszeń.

- 1) Prowadzono serwis informacyjny na stronach internetowych Urzędu Miasta Katowice (www.katowice.eu/ngo) poświęcony organizacjom pozarządowym, redagowany przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych oraz udostępniano miejsce na stronie internetowej organizacjom pozarządowym współpracującym z miastem Katowice.
- 2) Celem popularyzowania i promocji działań organizacji pozarządowych publikowano informacje w tym zakresie na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook.
- 3) Wszystkie informacje zamieszczone na stronie internetowej www.katowice.eu/ngo przesyłano regularnie newsletterem do organizacji pozarządowych.
 - Cyklicznie z biura Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych przesyłano newsletter do organizacji pozarządowych dostępnych w bazie maillingowej, zawierający informacje o wydarzeniach organizacji oraz informacje kierowane z poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Katowice o planowanych spotkaniach, dotyczące zmian w przepisach prawnych itp.
 - W 2016 roku wysłano 44 newslettery w następujących terminach: 11.01, 22.01, 01.02, 05.02, 12.02, 19.02, 19.04, 29.04, 29.04, 06.05, 10.05, 13.05, 17.05, 20.05, 24.05, 03.06, 13.06, 21.06, 30.06, 12.07, 15.07, 22.07, 28.07, 03.08, 12.08, 25.08, 30.08, 02.09, 05.09, 09.09, 23.09, 27.09, 04.10, 06.10, 13.10, 21.10, 28.10, 04.11, 10.11, 18.11, 24.11, 01.12, 09.12, 16.12, 21.12.2016 r.
- 4) Promowano działalność organizacji pozarządowych w bezpłatnym informatorze miejskim „Nasze Katowice”.
- 5) Promowano działalność organizacji pozarządowych poprzez realizację programów informacyjno-telewizyjnych przez interaktywną telewizję Com TV – relacje zamieszczano na stronie www.katowicetv.eu
- 6) W listopadzie 2016 roku zorganizowano konsultacje branżowe dla organizacji w związku z planowanym ogłoszeniem otwartych konkursów ofert na zadania publiczne planowane do realizacji w 2017 roku.; terminy spotkań:
 - 7 listopada – spotkanie doradcze ds. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób uzależnionych,
 - 16 listopada - spotkanie branżowe dla organizacji działających w dziedzinie sportu i turystyki,
 - 17 listopada - konsultacje branżowe dla organizacji działających w zakresie kultury,
 - 22 listopada - zespół doradczy ds. zdrowia, pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, zaburzonym psychicznie i ich rodzinom,
 - 24 listopada - spotkanie zespołu doradczego ds. opieki nad dzieckiem i rodziną oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 28 listopada - spotkanie dla organizacji obejmujące swoim zakresem kalendarz konkursów na 2017 rok oraz zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
 - z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.

C8 D₃	1. Rozwijanie form konsultacji prawnych i poradnictwa eksperckiego dla mieszkańców pozbawionych informacji o swoich uprawnieniach do ochrony	Urząd Miasta: -Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
-------------------------	--	--

<p>i pomocy socjalnej. 2. Tworzenie i wdrażanie przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym we współpracy ze społecznością lokalną.</p>	<p>w Katowicach, organizacje pozarządowe</p>
<p>Ad. 1.</p> <p>Od dnia 11.01.2016 roku w mieście Katowice można korzystać z „Nieodpłatnej pomocy prawnej” udzielanej na podstawie ustawy w dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Zgodnie z przepisami ustawy miasto Katowice zorganizowało 12 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym połowa z nich prowadzona jest przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, a połowę obsługują adwokaci i radcy prawni wskazani przez Okręgową Radę Adwokacką i Radę Okręgową Izby Radców Prawnych.</p> <p>Zadanie jest zadaniem zleconym powiatu z zakresu administracji rządowej.</p> <p>Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – której w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) i wobec której w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia lub – która posiada ważną Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz. 785); – uzyskała zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1206 oraz z 2015 r. poz. 693) lub – która posiada ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. Nr 205, poz. 1203) lub – która nie ukończyła 26 lat lub – która ukończyła 65 lat lub – która w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazła się w sytuacji zagrożenia lub poniosła straty; – która jest w ciąży (w zakresie związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych). <p>Zasady udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej</p> <p>Poradnictwo prawne obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach; – wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania sprawy; – udzielania pomocy w sporządzaniu projektu pisma w sprawach prawnych; – udzielania pomocy w sporządzaniu projektu pisma o zwolnienie z kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym. <p>Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, – z zakresu prawa celnego, dewizowego i handlowego, – związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności. <p>Ad. 2.</p> <p>Tworzenie i wdrażanie przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym we współpracy ze społecznością lokalną realizowane było w 2016 roku m.in. poprzez inicjatywy lokalne. W każdym roku tworzy się rezerwę celową w budżecie miasta Katowice w wysokości 1 000 000 zł na realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej. Inicjatywa lokalna jest formą współpracy jednostek samorządu terytorialnego z mieszkańcami w celu wspólnego realizowania zadań na rzecz społeczności lokalnej. Art. 19 b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określa zakres inicjatyw lokalnych, w ramach którego można realizować między innymi inicjatywy dotyczące działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,</p>	

czy działalności charytatywnej. W 2016 roku na 9 wniosków mieszkańców opiniowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, 6 zostało rozpatrzonych pozytywnie i przyjętych do realizacji. Zadanie wspólnie z mieszkańcami realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec–Józefowiec i Dąb w projekcie „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” w 2016 roku prowadził szereg działań odpowiadających potrzebom społeczności lokalnej. Odbyły się liczne spotkania i warsztaty rozwijające zainteresowania mieszkańców, poszerzające ich umiejętności, ukazujące alternatywny sposób spędzania czasu wolnego. Proponowana mieszkańcom tematyka spotkań była dostosowana do zgłaszanych przez nich pomysłów i oczekiwań oraz do grup wiekowych zainteresowanych mieszkańców. Dzięki temu każdy mieszkaniec mógł znaleźć przestrzeń dla siebie. W ramach Programu zorganizowano:

- spotkania z animatorami integrujące społeczność, motywujące do działania na rzecz najbliższej społeczności,
- 52 spotkania rozwijające zainteresowania i integrujące mieszkańców (m.in. zajęcia plastyczne, kulinarne, rękodzielnicze),

- spotkania w ramach Lokalnej Strefy Kobiet - integracja młodych mam, przygotowanie do powrotu na rynek pracy po nieobecności związanej z urodzeniem dziecka.

Ponadto mieszkańców dzielnic aktywnie zaangażowano do realizacji lokalnych wydarzeń (17.09.2016 - Dni Wełnowca, 20.08.2016 - Wielkiego Dnia Pszczół, 31.05.2016 - pikniku integracyjnego, 28.10.2016 - zabawy andrzejkowej, 30.11.2016 - Halloween, 08.10.2016 - Szafingu - wietrzenia szaf). Zaangażowano także młodzież - 8 wolontariuszy włączyło się w sprawy najbliższego otoczenia. Nawiązano także współpracę z instytucjami lokalnymi oraz organizacjami pozarządowymi - m.in. Stowarzyszeniem Mieszkańców, Przyjaciół i Sympatyków Wełnowca-Józefowca "REVITA", Gimnazjum nr 9 im. Romualda Traugutta w Katowicach, Miejskim Domem Kultury Koszutka Filia "Dąb", Górnośląskim Parkiem Przemysłowym Sp. z o. o., Silesia Nova Sp. z o.o., Szkołą Podstawową nr 17 im. Tadeusza Kościuszki w Katowicach oraz Klubem Sportowym Capoeira Camangula z Katowic.

„Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” w ramach Programu Aktywności Lokalnej Zawodzie w projekcie „Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach w partnerstwie z Miastem Katowice podjęło następujące działania:

- wspieranie liderów społeczności lokalnej poprzez organizację szkoleń, treningów i wizyt studyjnych,
- wspieranie mieszkańców w procesie tworzenia Rady Jednostki Pomocniczej, w opracowaniu inicjatyw lokalnych oraz promowaniu projektów zgłoszonych do budżetu obywatelskiego. Tworzenie przedsięwzięć (tj. Kawiarenki Obywatelskie, Herbatki Sąsiedzkie, Śniadania na Trawie) w porozumieniu z członkami społeczności lokalnej, odpowiadających na ich potrzeby.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Uwagi
1.	Liczba osób głosujących bezpośrednio i /lub z wykorzystaniem narzędzi internetowych nad wyborem zadań z Budżetu Obywatelskiego	Biuro Prasowe (Wydział Komunikacji Społecznej)	30 010	Tylko głosowanie z wykorzystaniem narzędzi internetowych
2.	Liczba spotkań i debat zorganizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego w podziale na dzielnice miasta	Biuro Prasowe (Wydział Komunikacji Społecznej)	47	2 spotkania w każdej dzielnicy oraz dwa spotkania ogólnomiejskie. Spotkanie dla Słuchaczy Uniwersytetu III Wieku.
3.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach i debatach zorganizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego w podziale na dzielnice miasta	Biuro Prasowe (Wydział Komunikacji Społecznej)	JP 1 – ok.15 JP 2 – ok.30 JP 3 – ok.20 JP 4 – ok.20 JP 5 – ok.10 JP 6 – ok.20 JP 7 – ok.80 JP 8 – ok. 25 JP 9 – ok.40 JP 10 – ok. 20 JP 11 – ok.30 JP 12 – ok.40	Dodatkowo odbyły się spotkania o charakterze ogólnomiejskim: spotkanie informacyjne – ok.80, spotkanie dla Uniwersytetu III wieku – ok.60, Piknik z Budżetem Obywatelskim (ze względu na charakter wydarzenia, liczba uczestników niemożliwa do oszacowania),

			JP 13 – ok.30 JP 14 – ok.35 JP 15 – ok.25 JP 16 – ok.25 JP 17 – ok.25 JP 18 – ok.20 JP 19 – ok.25 JP 20 – ok.10 JP 21 – ok.10 JP 22 – ok. 25	
4.	Odsetek wniosków złożonych przez mieszkańców w ramach Budżetu Obywatelskiego, które zostały pozytywnie zweryfikowane przez miejskie komórki organizacyjne i poddane pod głosowanie mieszkańców	Biuro Prasowe (Wydział Komunikacji Społecznej)	Mieszkańcy zgłosili 342 zadania. Negatywnie zweryfikowano 86 (odsetek pozytywnych 74,85%) natomiast 5 zostało wycofanych przez wnioskodawców. 251 zadań poddano pod głosowanie mieszkańców (73,39%)	
5.	Liczba spotkań zorganizowanych na terenie instytucji miejskich w dzielnicach i w szkołach, poświęconych promocji wolontariatu i oferty wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	15	Zadanie zlecono do realizacji organizacjom pozarządowym w ramach „promocji i organizacji wolontariatu”; w liczbie 15 spotkań ujęto również 1 happening promujący ideę wolontariatu i 1 warsztat animacji dla wolontariuszy (spotkania organizowano również w siedzibach organizacji).
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1	- W grudniu 2016 roku koordynator programu wolontaryjnego „Słonecznik” w ramach obchodów Dnia Wolontariusza przeprowadził lekcję promującą ideę pomagania w formie wolontaryjnej w IV klasie Szkoły Podstawowej dla Dziewcząt PŁOMIEŃ w Katowicach.
		Wydział Edukacji i Sportu	powyżej 100	
6.	Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w wydarzeniach organizowanych w ramach <i>Katowickich Dni Organizacji Pozarządowych</i>	Wydział Polityki Społecznej	75 NGO/ 368 osób z NGO	W Festiwalu Organizacji Pozarządowych uczestniczyło 368 przedstawicieli i przedstawicielek katowickich organizacji (występujący, wystawcy i wolontariusze) z 75 organizacji działających na rzecz mieszkańców Katowic. Pierwszy dzień Festiwalu był dniem szkoleniowo – warsztatowym. W Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej organizatorzy przygotowali bloki warsztatowe dla przedstawicieli katowickich organizacji

				<p>pozarządowych, lokalnych aktywistów i zainteresowanych tematyką mieszkańców Katowic. Tematyka warsztatów była różnorodna i każdy z uczestników mógł wybrać coś dla siebie – było o otwartych danych, tworzeniu filmów czy ciekawych pomysłów na projekt, współpracy z dziennikarzami, creativ commons, organizacji imprez dzielnicowych i zgromadzeń publicznych. Łącznie zorganizowano 9 warsztatów i paneli dyskusyjnych, odbyła się także wystawa zdjęć i prac 6 katowickich organizacji pozarządowych (wystawa trwała do 23 września 2016 r.).</p> <p>Drugiego dnia w parku przy Pomniku Powstańców Śląskich powstało Miasteczko Organizacji było obecnych 55 wystawców (52 organizacje pozarządowe oraz 3 organizatorów wydarzenia) działających w różnych obszarach – zdrowia, ekologii, edukacji, kultury, sportu, nowych technologii i wielu innych. W sumie w działania organizacji zaangażowało się 278 osób. Można było wziąć udział w warsztatach rękodzieła, przypomnieć sobie zasady związane z pierwszą pomocą, zrobić pamiątkowe zdjęcie, wziąć udział w konkursach i quizach, a przede wszystkim porozmawiać z przedstawicielami organizacji, które w swojej codziennej pracy działają na rzecz Katowic i ich mieszkańców.</p> <p>Współorganizatorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”, – Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych. <p>Partner:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka.
7.	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe	Wydział Polityki Społecznej	39	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób, – wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, – udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa, – integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych, – ochrona i promocja zdrowia – przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, – działania na rzecz osób niepełnosprawnych, – kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i regionalnej,

				<p>pielegnowanie polskosci oraz rozwój swiadomosci narodowej, obywatelskiej i kulturowej w ramach zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkancow miasta oraz realizacji zadan wlasnych gminy i powiatu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura fizyczna i turystyka, - promocja i organizacja wolontariatu, - aktywizacja spolecznosci lokalnych i promocja spoleczenstwa obywatelskiego oraz swiadomosci prawnej obywateli, - edukacja, oswiata i wychowanie - prowadzenie centrum organizacji pozarządowych, - dzialalnosc charytatywna, - dzialalnosci na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechnienia i ochrony praw dziecka.
8.	Liczba zadan publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	Wydział Polityki Społecznej	53	
9.	Liczba umow zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadan publicznych	Wydział Polityki Społecznej	663	Liczba umow (projektow) - podano łączną liczbę projektow realizowanych przez organizacje pozarządowe (w ramach jednej umowy w Wydziale Sportu i Turystyki może być realizowanych kilka projektow) - ujęto umowy z bieżącego roku oraz umowy kontynuowane zawarte w ubiegłych latach.
10.	Wysokosc srodkow przeznaczonych na umowy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania publiczne	Wydział Polityki Społecznej	34 825 458 zł (planowane)	Planowane z (ZP) 14 483 528,87 zł + (dotacje) 20 341 929,27 = 34 825 458,14 zł Wykonanie 34 713 505,17 zł
11.	Liczba dofinansowanych przez Urząd Miasta punktow konsultacyjnych i bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i z zakresu wiedzy obywatelskiej	Wydział Polityki Społecznej	Liczba dofinansowanych przez UM punktow konsultacyjnych – liczba dofinansowanych punktow nieodpłatnej pomocy prawnej – 14 , w tym: 12 zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.	Zadanie nieodpłatnej pomocy prawnej realizowane zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.
12.	Wykaz jednostek oferujących w mieście bezpłatne porady specjalistyczne, w tym prawne i obywatelskie m.in. w sprawach naruszania praw konsumenta i pracownika oraz doradztwo w zakresie świadczeń socjalnych i uprawnień do pomocy społecznej z kontaktem i lokalizacją	Wydział Polityki Społecznej	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Katowice prowadzone w 2016 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej: 1. ul. Warszawska 42; 2. ul. M. Oblatów 24; 3. ul. Pośpiecha 14; 4. Dębowa 16c; 5. Adamskiego 22; 6. Traktorzystów 42; 7. Łętowskiego 6a; 8. Krakowska 138; 9. Francuska 70;	

			10. Wojewódzka 23; 11. Hallera 28; 12. Markiefki 44a	
			Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Katowice prowadzone w 2016 r. przez organizacje pozarządowe wyłonione w otwartym konkursie ofert na realizację zadania dot. prowadzenia poradnictwa specjalistycznego: 1. Fundacja „Verte” – punkt przy ul. Głogowskiej 30, 2. Śląska Fundacja Obywatelska „Lex Civis” – punkt przy ul. Kossutha 11	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, w szczególności: Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1 – 10, Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii; Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Centrum Rehabilitacji Społecznej, Dział Poradnictwa i Informacji.	Wykaz z danymi teled adresowymi w tabeli nr 4. Wykaz komórek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach znajduje się na stronie internetowej MOPS w zakładce „książka telefoniczna”: https://www.mops.katowice.pl/node/7
13.	Liczba mieszkańców korzystających w danym roku z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i obywatelskiego w bezpłatnych punktach konsultacyjnych prowadzonych przez jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe	Wydział Polityki Społecznej	3 306	Łączna liczba osób, które skorzystały z nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Katowice w 2016 r.: 3 306, w tym: zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej: 2 863
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	2 845	Poradnictwo specjalistyczne udzielane w MOPS Katowice tj.: - psych-pedagogiczne – 541 osób, - zawodowe – 28 osób, - poradnictwo prawne – 764 osób (do uzupełnienia liczba osób przez konsultantów prawnych +149 osób w OIK), - dla osób uzależnionych – 385 osób, - dla zaburzonych psychicznie - 438, osób, dla ofiar przemocy 540 osób.
14.	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Wydział Polityki Społecznej	56	W 2016 roku przeprowadzono 56 konsultacji z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego i pozostałych projektów uchwał ważnych ze względu na społeczny aspekt sprawy, w tym skonsultowano 31 projektów uchwał z zakresu polityki społecznej.
15.	Liczba wniosków o inicjatywę lokalną	Wydział Polityki Społecznej	45	W 2016 roku wpłynęło łącznie 45 wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy

			lokalnej, w tym 29 zostało rozpatrzonych pozytywnie i przyjętych do realizacji, natomiast 16 wniosków nie przyjęto do realizacji z dwóch przyczyn – 8 wniosków uzyskało pozytywną opinię komisji ds. Inicjatyw lokalnych, jednak z uwagi na brak środków finansowych w rezerwie budżetowej nie zostały przyjęte do realizacji, natomiast 8 inicjatyw lokalnych rozpatrzono negatywnie z przyczyn formalnych.
--	--	--	--

Tabela 4

Nazwa jednostki	Adres	telefon
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 1,	ul. Andrzeja 10	(32) 251-60-99, 251-59-12
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 2,	ul. Warszawska 42	(32) 253-66-12, 253-77-30,
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 3,	ul. Oblatów 24	(32) 203-63-13, 258-07-09
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 4,	ul. Gliwicka 96	(32) 353-02-75, 353-02-78
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 5,	ul. Dębowa 16c	(32) 250-50-15, 254-70-61
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6,	ul. Czecha 2	(32) 209-00-23, 253-81-21
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 7,	ul. Świdnicka 35a	(32) 252-56-35, 252-80-61
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8,	ul. Łętowskiego 6a	(32) 206-15-68, 206-07-04
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9,	ul. Krakowska 138	(32) 255-35-67, 256-47-70,
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 10,	ul. Krakowska 138	(32) 209-97-13, 256-80-39
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (Sekcja Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół ds. Asysty Rodzinnej)	ul. Morcinka 19a	(32) 250-50-16, 259-85-11,
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi,	ul. Kilińskiego 19	(32) 258-13-39, 251-02-27
Ośrodek Interwencji Kryzysowej,	ul. Mikołowska 13a	(32) 251-15-99, 257-14-82
Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	ul. Wojewódzka 23	(32) 251-71-31, 203-17-50,
Dział Poradnictwa i Informacji	ul. Jagiellońska 17	(32) 251 00 87 wew. 100

Wskaźniki rezultatu: Wzrost poziomu aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta i organizacji pozarządowych.

Aktywność organizacji pozarządowych jest widoczna w wielu sferach pożytku publicznego, a realizacja zleczanych im zadań wpływa zarówno na poprawę warunków życia mieszkańców Katowic, jak i na rozwój naszego miasta. Część tych zadań to zadania obligatoryjne z zakresu polityki społecznej.

Wiele dziedzin życia społecznego w naszym mieście funkcjonuje sprawnie dzięki aktywności obywatelskiej, pracy społecznej członków organizacji i wolontariuszy. Ta aktywność organizacji objawia się również w pozyskiwaniu środków finansowych spoza budżetu miasta Katowice, które przeznaczają na zadania publiczne.

Rosnące wydatki na realizację Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi pokazują, że coraz więcej zadań jest zleczanych podmiotom III sektora, które są ważnym partnerem w realizacji zadań dla mieszkańców naszego miasta. Ponadto organizacje pozarządowe poszukają też innych źródeł finansowania, by jeszcze lepiej służyć mieszkańcom.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Wydatki na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi	20 521 479,69	24 398 804,95	27 501 762,49	28 964 025,22	34 713 505,17
Liczba organizacji	281	305	317	350	318
Liczba umów (projektów)	582	625	668	690	663
Średni koszt dofinansowania do projektu	35 260,27	39 038,09	41 170,30	41 976,85	52 358,23
Średnia wysokość dotacji do jednego projektu	27 048,30	26 197,15	26 039,04	31 809,80	37 006,35
Średni udział własny organizacji w jednym projekcie	35 076,17	24 126,71	21 857,19	4 247,93	20 991,85

Wydatki w 2013 r. na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 81,73 zł

Wydatki w 2014 r. na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 93,74 zł

Wydatki w 2015 r. na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 100,17 zł

Wydatki w 2016 r. na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 121, 74 zł

Dane dotyczące wykorzystania środków na inicjatywy lokalne pokazuje wzrost aktywności mieszkańców. W każdym roku tworzy się rezerwę celową w budżecie miasta Katowice w wysokości 1 mln zł na realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej. W połowie 2016 roku po raz pierwszy rozdysponowano w całości środki z rezerwy budżetowej, natomiast wykonanie wydatków wyniosło **953 034,99 zł**.

Informacja ogólna na temat realizacji inicjatyw lokalnych w mieście Katowice w latach 2013 - 2016.

Rok	Liczba wniosków ogółem	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Udział procentowy wniosków rozpatrzonych pozytywnie do liczby ogółem	Wkład miasta zatwierdzony w karcie oceny	Plan finansowy	Wykonanie
2013	35	31	4	11%	100 000,00	88 000,00	38 821,57
2014	26	16	10	38%	266 360,00	83 360,00	51 578,99
2015	35	9	26	74%	595 111,00	371 872,00	323 131,79
2016	45	16	29	64%	1 000 000,00	1 000 000,00	953 034,99

Podsumowanie i wnioski

Analiza podejmowanych w 2016 roku działań wynikających założeń Strategii wskazuje, iż nie ma potrzeby wprowadzania korekt czy modyfikacji obowiązującego dokumentu. W trakcie realizacji zadań wynikających z przyjętej Strategii nie stwierdzono występowania większych problemów czy trudności. Bardziej wnikliwa analiza porównawcza dostępnych danych będzie możliwa po kolejnym roku realizacji Strategii (będzie uwzględniała dane za 2016 i 2017 rok).

Analiza realizacji zadań wpisujących się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 pozwala na sformułowanie wniosków, iż 2016 roku:

- intensyfikowano realizację zadań umożliwiających mieszkańcom miasta godzenie różnych ról społecznych, życia prywatnego z aktywnością zawodową oraz wsparcie rodziców w opiece nad dziećmi (rozszerzanie oferty żłobków i przedszkoli, Akcja lato w mieście i Akcja zima w mieście),
- aktywnie wspierano realizację inicjatyw służących aktywnemu spędzaniu czasu wolnego, w tym z wykorzystaniem mechanizmu Budżetu Obywatelskiego,
- podejmowano akcje promocyjne związane z rozwojem inicjatyw oddolnych / lokalnych w celu pobudzania aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta,
- rozwijano działania zmierzające do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych poprzez rozszerzanie oferty wsparcia,
- wzmacniano działania profilaktyczne i prozdrowotne poprzez realizację programów skierowanych m.in. do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz do osób w wieku senioralnym,
- intensyfikowano działania służące podnoszeniu aktywności fizycznej i upowszechniania zdrowego stylu życia mieszkańców miasta,
- wspierano osoby i rodziny w pełnieniu funkcji poprzez stałe rozwijanie bezpłatnego poradnictwa i usług asystenckich na rzecz osób, rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności (bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, usługa asystenta rodziny),
- zwiększono działania profilaktyczne oraz działania służące rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez realizację programów skierowanych do dzieci przedszkolnych i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- rozwijano działania wspierające osoby bezdomne poprzez rozszerzenie oferty wsparcia dla osób bezdomnych w postaci usług streetworkera oraz asystenta osoby bezdomnej.

Załącznik nr 1

Źródła finansowania Strategii w 2016 roku (wykonanie za 2016 rok)					
Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
WSPIERANIE INICJATYW SPRZYJAJĄCYCH MŁODYM RODZINOM I ODPOWIEDZIALNEMU RODZICIELSTWU ORAZ OGRANICZANIE NASTĘPSTW DEMOGRAFICZNEGO STARZENIA SIĘ MIASTA					
1.	Zadania wynikające z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice” w 2016 roku	Wydział Polityki Społecznej	1 022 764,07 zł	85149	Z wyłączeniem środków przekazanych na projekt „Zdrowy i aktywny senior”, które uwzględniono w działaniach na rzecz seniorów
2.	Projekt „Od przedszkola do seniora” we współpracy ze Śląskim Uniwersytem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	99 547,15 zł	80395	Z wyłączeniem środków przekazanych na część projektu „Od przedszkola do seniora” dot. zajęć dla seniorów, które uwzględniono w działaniach na rzecz seniorów
3.	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psych.-pedag., w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych	Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach	2 327,90 zł	92106	
		Katowice Miasto Ogrodów	108 292,67 zł	92113	
		Miejskie Domy Kultury	26 078,15 zł	92109	
		Muzeum Historii Katowic	22,00 zł	92118	
		IPIUM Silesia	481 221,97 zł	92114	
4.	Druk Informatora dla Seniorów	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	15 500,00 zł	75075	
5.	Druk publikacji „Polityka edukacyjna Miasta Katowice. Katowiczanie 2022”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	3 750,00 zł	75075	
6.	Druk ulotek „Zamieszkać w Katowicach”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	240,00 zł	75075	
RAZEM			1 759 743,91 zł		
POPRAWA WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU RODZIN					
1.	Wsparcie rodziny	MOPS	803 776,72 zł	85153	w tym Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok

2.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 177 393,99 zł	85154	w tym Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok; Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020
3.	Wsparcie rodziny	MOPS	276 262,31 zł	85201	Gminny program wspierania rodziny na lata 2015-2017
4.	Wsparcie rodziny	MOPS	977 511,26 zł	85206	Gminny program wspierania rodziny na lata 2015-2017
5.	Wsparcie rodziny	MOPS	561 720,03 zł	85214	Gminny program wspierania rodziny na lata 2015-2017
6.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 659 403,45 zł	85219	
7.	Wsparcie rodziny	MOPS	4 933 865,56 zł	85295	Gminny program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020
8.	Wsparcie rodziny	MOPS	24 973,71 zł	85395	
9.	Wsparcie rodziny	MOPS	217 559,00 zł	85117	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017
10.	Wsparcie rodziny	MOPS	373 269,01 zł	85201	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017
11.	Wsparcie rodziny	MOPS	7 343 510,79 zł	85204	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017
12.	Wsparcie rodziny	MOPS	232 188,10 zł	85220	Poradnictwo specjalistyczne
13.	Wsparcie rodziny	MOPS	163 125,06 zł	85220	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020
14.	Wsparcie rodziny	MOPS	284 441,96 zł	85205	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020
15.	Wsparcie rodziny	MOPS	14 382,00 zł	85205	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
16.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego” (5 umów, tj. ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży "Dom Aniołów Stróżów", z Parafią Ewangelicko-Augsburską przy ul. Warszawskiej 18, z Parafią Ewangelicko-Augsburską przy ul. Bednorza 20, z Rzymsko-Katolicką Parafią p.w. św. Barbary, ze Stowarzyszeniem "Po MOC" dla Kobiet i Dzieci im. M. Niepokalanej)	Wydział Polityki Społecznej	99 355,00 zł	85218	Nie wszystkie umowy z zakresu prowadzenia poradnictwa specjalistycznego adresowane były w 2016 roku do rodzin, część umów skierowana była do wszystkich mieszkańców Katowic. Zadanie realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
17.	„Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne”	Wydział Polityki Społecznej	15 425,00 zł	85228	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *

18.	„Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”.	Wydział Polityki Społecznej	45 009,63 zł	85206	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
19.	Zapewnienie bezpłatnej /taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej	Miejskie Domy Kultury	78 963,90 zł	92109	
		Miejska Biblioteka Publiczna	27 110,18 zł	92116	
		Katowice Miasto Ogrodów	15 427,59 zł	92113	
		Muzeum Historii Katowic	5 258,90 zł	92118	
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA	493,60 zł	92110	
20.	Dalszy rozwój i doskonalenie programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Miejskie Domy Kultury	3 701,00 zł	92109	
		Katowice Miasto Ogrodów	22 509,51 zł	92113	
21.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	Szkoły podstawowe, w których znajdują się oddziały przedszkolne	605 850,82 zł	80103	dotyczy jednostek publicznych prowadzonych przez miasto Katowice
22.	Przedszkola	Wszystkie przedszkola, w tym również w zespołach szkolno-przedszkolnych	72 845 912,70 zł	80104+80195	dotyczy jednostek publicznych prowadzonych przez miasto Katowice (w kwocie 72 845 912,70 zł ujęto dane z rozdz. 80195 § 4270 - zakup usług remontowych na kwotę 2 043 098,32 zł, § 6060 - zakupy inwestycyjne na kwotę 377 943,00 zł oraz § 6050 zadania inwestycyjne na kwotę 2 680 017,93 zł)
23.	Przedszkola specjalne	Przedszkole specjalne ZSPDDNiSS	681 358,20 zł	80105	dotyczy jednostki publicznej prowadzonej przez miasto Katowice
24.	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	Przedszkola i przedszkola specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w zespołach szkolno-przedszkolnych, w których realizacja zadań wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci	3 543 316,41 zł	80149+85404	dotyczy jednostki publicznej prowadzonej przez miasto Katowice
25.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalne	6 poradni psychologiczno-pedagogicznych	6 284 489,94 zł	85406+85495	dotyczy jednostek publicznych prowadzonych przez miasto Katowice (w kwocie 6 284 489,94 zł ujęto dane z rozdz. 85495 § 4270 - zakup usług remontowych na kwotę 13 489,28 zł)

26.	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży w tym:	Szkoły podstawowe, w których organizuje się wypoczynek letni, zimowy i wyjazdy na zielone szkoły	1 341 397,02 zł	85412	suma kwot przeznaczonych na zielone szkoły i wypoczynek letni i zimowy podany w poniższych wierszach
	Zielone szkoły		488 150,00 zł	85412	
	Wypoczynek letni i zimowy		853 247,02 zł	85412	
27.	Wspieranie rodziny – dotacje dla przedszkoli niepublicznych	Wydział Edukacji	22 680 977,60 zł	80104+80149+80105+85404	w tym dotacje dla przedszkoli niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez organy inne niż jst.
28.	Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji, akcja zima i akcja Lato 2016, organizacja imprez sportowych i turystycznych, Małe granty	Wydział Sportu i Turystyki	1 493 889,96 zł	92605	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
29.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	291 456,00 zł	85153	Zadanie realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok* oraz w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok
			1 493 503,00 zł	85154	Zadanie realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok* w ramach Miejskiego Programu profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok
			1 095 589,00 zł	85206	Zadanie realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok*
30.	Żłobek Miejski	Żłobek Miejski	12 655 012,02 zł	85305	
31.	Wspieranie rodziny - dotacje dla żłobków publicznych	Wydział Polityki Społecznej	1 802 421,76 zł	85305	
32.	20% dopłaty do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla rodzin wielodzietnych biorących udział w programie "Nas Troje i więcej"	Wydział Polityki Społecznej	57 056,00 zł	85395	Realizowany na terenie miasta Katowice program "Nas Troje i więcej"
RAZEM			146 228 867,69 zł		
RYNEK PRACY OTWARTY DLA KAŻDEGO					
1.	Problem bezrobocia	MOPS	89 611,06 zł	85219	
2.	Problem bezrobocia	MOPS	15 232,50 zł	85295	prace społeczno-użyteczne
3.	Standaryzacja i aktywizacja usług rynku pracy. Utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 110 961,42 zł	85333	Budżet Miasta
4.	Finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	13 521 902,16 zł	85322	Środki Funduszu Pracy

5.	Finansowanie innych fakultatywnych zadań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 004 899,43 zł	85322	Środki Funduszu Pracy
6.	Finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	876 508,72 zł	85322	Środki Funduszu Pracy
7.	Finansowanie części poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia w latach 2016-2018	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 460 971,55 zł	85322	Środki Funduszu Pracy
8.	Składki na ubezpieczenia społeczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	4 620 849,55 zł	85156	Zadania zlecone
9.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	540 628,65 zł	PFRON	
RAZEM			27 241 565,04 zł		

**ROZWIJANIE PROFILAKTYKI ORAZ DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ
ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ**

1.	Problemy związane z uzależnieniami	MOPS	403 395,92 zł	85154	w tym Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok; Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020
2.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Wydział Polityki Społecznej	153 523,00 zł	85153	W ramach: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok, a także Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok*
			571 014,83 zł	85154	
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	688 590,92 zł	85154	w tym 675 668,92 zł w ramach: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok
4.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	ZOJO ⁵ i szkoły samodzielne	471 517,94 zł	85153	Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok
5.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	ZOJO i szkoły samodzielne	469 946,83 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok
6.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Sportu i Turystyki	400 000,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok oraz Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *

⁵ aktualna nazwa Centrum Usług Wspólnych

7.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Sportu i Turystyki	400 000,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok oraz Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
RAZEM			3 557 989,44 zł		
KATOWICE - MIASTO PRZYJAZNE DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH - INTEGRACJA DZIAŁAŃ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW KATOWIC ORAZ ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI WSPARCIA DLA OSÓB I RODZIN BORYKAJĄCYCH SIĘ Z KONSEKWENCJAMI NIEPEŁNEJ SPRAWNOŚCI					
1.	Problem niepełnosprawności	MOPS	459 485,15 zł	85228	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
2.	Problem niepełnosprawności	MOPS	4 715 265,55 zł	PFRON	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
3.	Problem niepełnosprawności	MOPS	25 568,85 zł	85295	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
4.	Problem niepełnosprawności	MOPS	552 036,35 zł	85321	
5.	Problem niepełnosprawności	MOPS	273 753,64 zł	85219	
6.	Problem niepełnosprawności	MOPS	117 855,76 zł	85324	
7.	Problem niepełnosprawności	MOPS	2 275 996,36 zł	85395	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier oraz Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
8.	Problem niepełnosprawności	MOPS	345 980,93 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne
9.	Dostosowanie warunków architektonicznych i technicznych w budynkach (parter) dla osób niepełnosprawnych, w ramach przebudowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: 3 Maja 36	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	70001	Instalacja zewnętrznego dźwigu osobowego umożliwiającego wjazd na pierwszą kondygnację nadziemną oficyny i części budynku frontowego – zadanie dot. ul. 3 Maja 36 jest zadaniem wieloletnim. W 2016 roku KZGM w Katowicach odstąpił od umowy na wykonanie robót budowlanych z winy wykonawcy, przez co zaszła konieczność ogłoszenia przetargu publicznego na dokończenie robót, co spowodowało wydłużenie czasu realizacji zadania i przesunięcie terminu jego zakończenia na 2017 rok.
10.	Utworzenie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych w ramach budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: Kordeckiego 3,4	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	70095	Zadanie niezrealizowane – inwestycja przy ul. Kordeckiego nie została zakończona z uwagi na konieczność odstąpienia przez KZGM od umowy i wybranie nowego wykonawcy. Jednocześnie w 2016 roku KZGM zwrócił się do WBiD z zapytaniem czy planowane jest zasiedlanie przedmiotowych lokali przez osoby niepełnosprawne ruchowo, gdyż możliwe było jeszcze wykonanie standardowego wyposażenia łazienek, wobec czego w Referacie Lokali Mieszkalnych przeprowadzono analizę aktualnych potrzeb mieszkaniowych osób, które ubiegają się o zawarcie umowy najmu lokalu

					z mieszkaniowego zasobu miasta Katowice, która wykazała, że brak jest wnioskodawców z niepełnosprawnością ruchową, którym takie lokale mogłyby zostać wskazane. W związku z powyższym uznano za zasadne przygotowanie przedmiotowych lokali mieszkalnych ze standardowym wyposażeniem łazienek bez przystosowania ich do osób niepełnosprawnych.
11.	Przystosowanie lokalu użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych: Markiecki 64, 68/12	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	70001	Przebudowa dwóch lokali. KZGM jest w posiadaniu dokumentacji technicznej oraz pozwolenia na budowę. Z uwagi na planowane współfinansowanie zadania ze środków unijnych, jego zakończenie przewidywane jest na 2018 r.
12.	"Warsztaty Terapii Zajęciowej"	Wydział Polityki Społecznej	293 259,45 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier oraz Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
13.	"Prowadzenie Ośrodków Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi"	Wydział Polityki Społecznej	1 689 598,89 zł	85203	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
14.	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną	Wydział Polityki Społecznej	891 997,44 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier oraz Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
15.	Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych "Katowice bez barier"	Wydział Polityki Społecznej	19 000,00 zł	85311	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
16.	Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic, zakup ulotek dot. usług transportowych dla osób niepełnosprawnych, zakup ulotek dot. Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego "Sygnał życia"	Wydział Polityki Społecznej	1 493,00 zł	85311	
17.	Usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic	Wydział Polityki Społecznej	120 765,60 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
18.	Miejska Dżungla	Wydział Polityki Społecznej	2 800,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
	RAZEM		11 784 856,97 zł		
OGRANICZENIE ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI W KATOWICACH					
1.	Problem bezdomności	MOPS	2 246 558,02 zł	85203	
2.	Problem bezdomności	MOPS	464 507,72 zł	85219	
3.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania”	Wydział Polityki Społecznej	793 554,00 zł	85295	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
	RAZEM		3 504 619,74 zł		

WZMOCNIENIE ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ZDROWIU I AKTYWNEMU UCZESTNICTWU OSÓB STARSZYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM, W TYM POPRZECZ ROZWÓJ WOLONTARIATU I INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ ZABEZPIEZAJĄCYCH POTRZEBY SENIORÓW					
1.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	14 694 589,81 zł	85202	
2.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	4 189 406,54 zł	85203	
3.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	981 887,43 zł	85219	
4.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	744 207,27 zł	85220	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
5.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	3 299 079,18 zł	85228	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – Katowice bez barier
6.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	278 714,92 zł	85203	w planie na dzień 1.01.2016r. ujęto doposażenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej - zadanie realizowane w ramach Budżetu obywatelskiego
7.	Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatantów i osób represjonowanych	Wydział Polityki Społecznej	281 168,00 zł	85395	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
8.	Projekt „Zdrowy i aktywny senior” we współpracy z Fundacją Bażantowo	Wydział Polityki Społecznej	32 422,00 zł	85149	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok *
9.	Zajęcia Nordic Walking dla seniorów w ramach projektu „Od przedszkola do seniora” realizowanego we współpracy ze Śląskim Uniwersytem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	6 857,94 zł	80395	
10.	Problemy osób w wieku senioralnym	Domy Pomocy społecznej	8 357 954,74 zł	85202 + 90004	
RAZEM			32 866 287,83 zł		
ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA					
1.	Wykonanie wydatków 2016 na realizację Programu		34 713 505,17 zł		Program współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok.
2.	Promocja Budżetu Obywatelskiego		36 259,48 zł	75075	
RAZEM			34 749 764,65 zł		
Razem koszt całkowity			249 357 933,71 zł		* W koscie całkowitym odjęto wydatki powtarzające się, tzn. wykazane w poszczególnych celach strategicznych realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok i jednocześnie realizowane w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA
* środki finansowe ujęte również w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA					